

22847

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TANBURI ALİ EFENDİ

HAYATI ve ESERLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Araştırma Gör:Güldeniz EKMEN

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 12 Haziran 1989

Tezin Savunulduğu Tarih : 29 Haziran 1989

Tez Danışmanı : Doç.Yalçın TURA

Diğer Jüri Üyeleri : Doç.Mutlu TORUN

Doç.Erol DERAN

HAZİRAN 1989

ÖNSÖZ

"Tanbûrî Ali Efendi'nin Hayatı ve Eserleri" konusu, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mûsikî Sanat Dalı Türk Sanat Mûsikîsi alanında, Yüksek Lisans Tezi olarak hazırlanmıştır.

Çok değil, geçen yüzyılın sonlarında aramızdan ayrılmış bir büyük besteci olan Tanbûrî Ali Efendi hakkındaki, yetersiz ve çelişkili bilgiler, beni, bu konuda araştırma yapmaya sevketti. Verimli bir besteci olduğu söylenen Ali Efendi'nin bilinmeyen eserleri nerede? Tarihi gerçekler, çeşitli kaynaklarda niçin farklı? Hangi kaynağa, ne dereceye kadar güvenebilirim? Hatta, bestecilerimizin hayatları bir masal mıdır? Evet, beni buraya kadar getiren sorular içinde, gerçeği bulma tutkusu ile, bu tarihi görevi üstlendim.

Başta, Sayın Prof.Dr.Nilüfer Ağat olmak üzere, çalışmamda bana yol gösteren ve destek olan danışmanım Sayın Doç.Yalçın Tura'ya, çok değerli hocam Sayın Laika Karabey'e, Sayın Filiz Ofluoğlu'na, Sayın Ali Rıza Avni'ye, Sayın Tarık Kip'e, Sayın Gürbüz Yılmaz ve Türkiyat Enstitüsü Çalışanlarına, Sayın Dr.Vahit Çabuk'a, İst.Başbakanlık Osmanlı Arşivi yetkililerine ve notaların yazılmasında bana yardımcı olan Sayın Oğuz Parlar'a teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	VII
SUMMARY	VIII
METİN KISMI İÇİN LÜGATÇE.....	IX
BÖLÜM 1.GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 2.TANBÜRÎ ALÎ EFENDÎ'nin HAYATI	3
2.1.Midilli'deki Gençlik Yılları.....	3
2.2.İstanbul'daki Yılları.....	4
2.3.İzmir'deki Yılları.....	10
2.4.Ölümü ve Vasiyeti	12
BÖLÜM 3.ŞAHSİYETİ.....	19
BÖLÜM 4.TANBÜRİLİĞİ	20
BÖLÜM 5.BESTECİLİĞİ VE ESERLERİNE TOPLU BİR BAKIŞ.....	21
BÖLÜM 6.ESERLERİNİN LİSTESİ.....	27
BÖLÜM 7.ESERLERİNİN BULUNABİLEN NOTALARI.....	33
1)Karcıgar Peşrev.....	33
2)Uşşak Peşrev	36
3)Sûz-i Dil Peşrev.....	38
4)Sûz-i Dil Saz Semâî	40
5)Sûz-i Dil 1.Beste((Yıkıldı darb-ı sitemden harâb olan gönlüm).....	42
6)Sûz-i Dil 2.Beste(Bilmedik yari ki bizden bu kadar gâfil imiş).....	44
7)Sûz-i Dil Ağır Semâî(Kani yâd-ı lebinle hûn-i dil nûş ettiğim demler).....	46
8)Sûz-i Dil Yürük Semâî(Ceyhûn arayan dîde-i giryânımı görsün).....	48
9)Sûz-i Dil Ş.(Yandıkça oldu sûzan).....	50
10)Sûz-i Dil Ş.(Her bir bakışında neş'e buldum)	51
11)Eviç 1.Beste(Ah eder inler gönül ol turra-i şeb-gûn için).....	53
12)Eviç 2.Beste(Söylemem derdimi, hem derdim olan ahâ bile).....	55

13)Eviç Ağır Semâî(Ben ağlar idim her gece ol yârim uyurdu)	58
14)Eviç Nakış Yürük Semâî(Hicrinle gözümde acaba kan mı boşandı.....)	60
15)Eviç Ş.(Sûz-i firkât sînemi dağlar benim).....	64
16)Sipih 1.Beste(Derman araman derdimi gözyaşımı siilmem)...	66
17)Sipih 2.Beste(Kûşe-i gamba nişînim seni sevdim seveli)...	68
18)Sipih Nakış Ağır Semâî (Mîrg-i evc-i uzletim kevn-û mekân)	70
19)Sipih Yürük Semâî (Kana kana içelim mey).....	73
20)Sipih 1.Beste(Yine bu gece çıkardım Sipihre nâlemi ben)..	77
21)Sipih 2.Beste(Merdüm-i dideme bilmem)	80
22)Sipih Ağır Semâî(Açıl ey gonca-leb nûr eylesin).....	82
23)Sipih Yürük Semâî(Düşüm yine sevdâsına).....	84
24)Muhayyer-Zengûle 1.Beste(Kemâl-i hüsn verüpdür).....	87
25)Muhayyer-Zengûle 2.Beste(Getir ey sâkî gül çehre).....	88
26)Muhayyer Zengûle Ağır Semâî (Dağım ki sûz-i sîneden).....	89
27)Muhayyer Zengûle Nakış Yürük Semâî(Mecnûn işitip derd- i dilim).....	90
28)Nişâbûr 1.Beste(Kan ağlamaz mı dîdesi).....	92
29)Nişâbûr 2.Beste(Renc-i hâtır vermesin).....	94
30)Nişâbûr Ağır Semâî(Ben değil metfûn-ı hüsn).....	96
31)Nişâbûr Yürük Semâî(Yanar ol derd ile gönlüm).....	97
32)Muhayyer-Sünbûle 1.Beste(Öyle sermestem ki idrâk etmezem)..	90
33)Muhayyer-Sünbûle 2.Beste(Yar tutuştu gam oduna).....	102
34)Muhayyer Sünbûle Ağır Semâî(Beni candan usandırdı).....	105
35)Muhayyer Sünbûle Yürük Semâî(Bağlandı gönül zülfüne).....	107
36)Arazbar -Bûselik 1.Beste(Ben ki terkeylemişim cânımı)....	109
37)Hüseynî Ş. (Senden bilirim yok bana bir fâide).....	111
38)Hüseynî Ş.(Şemşir-i nigâhınla vuruldum).....	112
39)Hüseynî Ş. (İştîyâkın hadden efzûn oldu gel).....	114
40)Hüseynî Ş.(Nice bir hasret-i cânâna tehammül edeyim).....	116
41)Uşşak Ş.(Pertev-i hüsnün salarken dehretâb).....	117
42)Uşşak Ş.(Meyletti gönlüm sen diltûbâyâ).....	118
43)Uşşak Ş.(Âşıktan etme cânâ hicâbı).....	119
44)Uşşak Ş.(Yok dilde tehammül elem-i firkâte).....	120
45)Uşşak Ş.(Tıfl-ı nâzım meclis-i rindâne gel).....	122

46)Uşşak Ş.(Aşk oduna yandı gönül).....	124
47)Nihavend Ş.(Bilmezdim özüm gamzene meftun imişim ben),...	125
48)Nihavend Ş.(Sevdim yine bir şûh-i dilârâ).....	128
49)Nihavend Ş.(Ben âşık oldum bir güle).....	130
50)Nihavend Ş.(Eyledi meysiz bu şeb).....	131
51)Sûznâk Ş.(Dil-i mahzûnunu şâdeyle bir gün).....	133
52)Sûznâk Ş.(Revâmı ey peri gülmek).....	135
53)Sûznâk Ş.(Ey hilâl ebrû kamer tal'at).....	136
54)Sûznâk Ş.(Va'deylemiştin ey peri).....	137
55)Sûznâk Ş.(Âşık oldum sana ey gonca dehen).....	138
56)Sabâ Ş.(Beni aşka salan yâre).....	139
57)Sabâ Ş.(Sabah oldu gönüller oldu mesrûr).....	141
58)Sabâ Ş.(Sevdim seni ey bî-menendim).....	143
59)Sabâ Ş.(Tîr-i nighin açdı ciğergâhıma yâre).....	144
60)Hicaz Ş.(Hasret odu yakdı ciğerim).....	146
61)Hicaz Ş.(Cem'iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın).....	148
62)Hicaz Ş.(Samar saçlım).....	149
63)Karcıgâr Ş.(Şîvene yok söz , güzelsin).....	150
64)Karcıgâr Ş.(Bir taraftan âşıkı).....	151
65)Karcıgâr Ş.(Benim yarım güzeller serveridir).....	153
66)Hüzzam Ş.(Oldu bu üftâdenin her kârı güç).....	154
67)Hüzzam Ş.(Sevdim yine bir âfet gibi yâr).....	156
68)Hüzzam Ş.(Tersâ güzeli gerdâna zünnârını takdı).....	158
69)Hüzzam Ş.(Bî-vefâya aldarmazdım).....	160
70)Rast Ş.(Geldi eyyâm-ı bahar oldu safâlar).....	161
71)Rast Ş.(Anlatayım hâlimi dildâre ben).....	162
72)Rast Ş.(Milk-i dil hükmeyle).....	164
73)Rast Ş.(Sûziş-i aşk eyledi bağrım kebâb).....	165
74)Hicazkâr Ağır Semai(Nakş-ı lâ'li gitmez ol şûhun).....	167
75)Hicazkâr Ş.(Evvel görüşte ey şûh-i gülten).....	169
76)Evcârâ Ş.(Bir şûha gönül âşık olup derbeder oldu).....	170
77)Evcârâ Ş.(Dilde şimde var hezârân müşkilim).....	172
78)Segâh Ş.(Dil harâb-ı aşkını sensin sebep berbadıma)...	173
79)Muhayyer Ş.(Feryâda ne hâcet yavru bend eyle dehânın)....	174

80)Nişâbürek Ş.(Görmesem bir lâhza cânânım seni).....	176
81)Şevk-efzâ Ş.(Neş'esi hâtıra geldi).....	177
82)Yegâh Ş.(Rûhlerin eygonca-leb).....	179
83)Ferahfezâ Ş.(Nevrûz-i bahâr oldu yine).....	180
84)Neveser Ş.(Saydeyledi bu gönlümü bir gözleri âhû).....	181
BÖLÜM 8. OĞLU AZİZ MAHMUT BEY.....	183
TARTIŞMA VE SONUÇLAR.....	184
KAYNAKLAR.....	188
EKLER.....	192
ÖZGEÇMİŞ.....	

ÖZET

1836'da Midilli'de doğan Tanbûrî Ali Efendi, hâfızlarla dolu bir sülâlenin çocuğudur. Genç yaşında Midilli'de sevdiği bir kızla evlenemeyince İstanbul'a gelmiş, burada mûsikî ve din eğitimi görmüştür. 1868 yılına doğru, Saray'a "Sarıklı Müezzin" görevi ile girmiştir. 1868 yılında, II.Abdülaziz'in 2.İmamlığına yükselerek Kudüs Mevleviyeti almıştır. 1869 yılında, 2.İmamlık görevi sona ermiş, 1872 yılında ise, Saray'dan tamamen uzaklaşmıştır.

1885'de II.Abdülhamit tarafından, II.Abdülaziz'in tahttan indirilmesi olayına karıştığı gerekçesiyle, İzmir'e sürgün gönderilmiştir. 1890 yılında bu şehirde ölmüştür.

Büyük formdakiler dahil, bütün eserlerinde lirik, romantik ve tabii üslûbu gözlenen önemli bir besteci, çok iyi bir tanbûrîdir. Tespit edilen 147 eserinden, 84 kadarının notası günümüze gelmiştir.

SUMMARY

Tanburi (1)(2)Ali Efendi was born in Mitylene(3) in 1836. He was a person of a family full of Hafız(4). When he was young, he couldn't marry with the lover; for that reason, he left Mitylene and came to İstanbul. He educated and studied music and religion there. About 1868 he was charged with Sarıklı Müezzin(5) duty in the Ottoman Place. And he was promoted to the second İmam(6) of Abdülaziz II. in 1868. So, Kudüs Mevleviyyet(7) was given him. His imamate duty finished in 1869, and then he left the Ottoman Palace in 1872 entirely.

In 1885 he was exiled to izmir by Abdülhamit II. Because of connection with the dethroning of Abdülaziz II. He died in 1890 in this city.(İzmir)

He was an excellent tanburi and also he was important composer. One can observe his lyric, romantic and natural style in his all compositions. Today it is known that he had made 147 compositions, but unfortunately we have almost 84 notes of them.

(1)Tanbur : Tanbur is an important instrument of Classical Turkish Music

(2)Tanburi:One who plays tanbur.

(3)Midilli: Mitylene .

(4)Hafız : One who khas memorized the Quran.

(5)Sarıklı Müezzin:A kind of religious duty.

(6)İmam : Leader of the ritual prayer.

(7)Kudüs Mevleviyyet : A kind of religious grade.

METİN KISMI İÇİN LÜGATÇE

Müderris	:Medrese dersi okutan profesör.
Rûhnüvâz	:Rûhu okşayan.
ziyâde	:Fazla.
Dilrübûde	:Gönlü kapılmış.
İhdas	:Ortaya çıkarılan.
Miyân	:orta, bel ara.
Mâbeyn-i Hümâyûn:	Sarayın Selamlık dairesi.
Mişarünileyh	:Adı geçen kişi.
Pâyeye	:İlmiyenin, sarıkların bir rütbesi, derecesi.
Erka	:Pek yüksek, en yukarı.
Mütekait	:Emekli.
Âsâr	:Eserler.
Eslâf	:Daha önce bulunan kimseler, geçmişler.
Ricâl	:Belli mevkii sahibi kimseler.
Şehremini	:Belediye başkanı.
Bîat	:Kabul ve tasdik muamelesi.
Fetvâ	:Miftû ve Şeyhülislam tarafından verilen şer-i hüküm veya karar.
İdâdî	:Lise.
Mutasarrıf	:Bir sancağın en büyük idari amiri.
Füc'eten	:Aniden, birdenbire.
Ferzend	:Oğul, çocuk.
Necib	:Soyu temiz, nesli pak olan kimse.
Vâris	:Mirasçı.
Mitesâdif	:Tesadüfen, rast gelen.
Telâmiz	:Öğrenci, yeni yetişen.
Nâm-Mahall	:Bilinen yer.
Kâin	:Mevcut olan, bulunan , var olan.
Âşinâyan	:Bilinenler, tanıyanlar.
Bezm	:Meclis.
Tecrid	:Ayırma, bir tarafta tutma.
Ba 'de	:Bundan sonra.
Rindmeşreb	:Dünya işlerine aldırmayan yaradılışlı.
Tab'ı	:Huy, yaradılış.
Fart-ı sür 'at	:Aşırı hız.
Bi-hakkın	:Hakkıyla, tamamiyle.

1. GİRİŞ

İddia edilebilir ki; Tanbûrî Ali Efendi kadar yakın zamanda yaşamış, hakkında az ve çelişkili bilgiler bulunan, ikinci bir büyük besteci yoktur. Eski güfte kitaplarında pek çok eseri gösterildiği halde, bugün elimizde bulunan, eserlerinin sayısı azdır. Ali Efendi'nin notaya alınan eserlerinin çoğu Aksaray Yangınında yanmıştır. Zaten notaya fazla önem verilmeyen bu dönemde, bazı eserleri unutulmuş, bazı eserleri de çeşitli özel koleksiyonlara ve öğrencilerine dağılmıştır. Bugün eldeki eserleri, en çok bilinenleridir. Tanbûrî Ali Efendi'nin Muallim İsmail Hakkı Bey Koleksiyonunda bulunan eserleri Ankara Radyosuna intikal etmiş, fakat bugünkü yazıya çevrilmemiştir. Tanbûrî Ali Efendi'nin yine Osmanlıca olarak, Türkiyat Ens. Hüseyin Sadettin Arel Arşivinde bulunan perakende notalarda ve çeşitli eski nota mecmualarında hiç duyulmamış eserlerine rastlanmıştır. Adı geçen iki arşivde ve eski nota mecmualarında bulunan Osmanlıca eserler, bu tez çalışmasında günümüz Türkçesine ve yazısına çevrilmiştir.

Tanbûrî Ali Efendi'nin, hayatı ile ilgili araştırma onun yaşadığı İstanbul, İzmir ve Manisa'da yapılmıştır. Ayrıca İst. Başbakanlık Osmanlı Arşivinde, 1830'dan 1905 yılına kadar ki 75 yıllık süre; Ali Efendi'nin bulunabileceği tüm kaynaklar taranarak incelenmiştir.

Tanbûrî Ali Efendi, büyük bir besteci ve tanbûr virtüozudur. 1836'da Midilli'de doğduğu bilinmektedir. Babası Bekir Efendi olup, hâfızlarla dolu bir sülâlenin çocuğudur. Ali Efendi yedi yaşında Kur'ân-ı hıfz ederek, hâfız oldu.

Midilli'de sevdiği bir kızla evlenemeyince, İstanbul'a geldi ve Medresede okumaya başladı. Bu arada Lâtif Ağa, Kanuni Rıza Efendi, Sütlüceli Âsım ve Küçük Osman Bey'den mûsikî ve tanbûr dersleri alarak mükemmel bir şekilde yetişti.

Bir kaynağa göre 1862, diğerine göre 1862'ye doğru, Saray'a müezzin olarak girdi. Daha sonra II. Abdülaziz'in 2. imamlığına yükselerek, Kudûs Mevleviyeti aldı. 2. İmamlığa yükseldiği tarih, yalnız bir kaynakta 1865 olarak verilmektedir. Diğerlerinde herhangi bir tarih yoktur.

Tanbûrî Ali Efendi'nin 2.İmamlık görevine ne kadar zaman devam ettiği, başka görevlerde bulunup bulunmadığı ve saraydan ayrılma tarihi kesin olarak belli değildir.1 Kaynak Sarayda 23 yıl kaldığını belirtirken, bir diğeri yalnız 2.İmamlık görevinin 23 yıl devam ettiğini iddia etmektedir.

Tanbûrî Ali Efendi, birçok öğrenci yetiştirmiştir. Bunların, başında oğlu Aziz Mehmet Bey'in, Mülkiye Mektebinden arkadaşı olan Tanbûrî Cemil Bey gelmektedir.

Birçok kaynağın birleştiği bir husus, Tanbûrî Ali Efendi'nin, 1885'te İstanbul'dan İzmir'e gittiğidir. İzmir'e niçin gitmiştir?. Bazı kaynaklara göre, Ali Efendi'nin İzmir'e gidiş sebebi, İzmir'in güzel havası ve orada bulunan çok sevdiği dostlarıdır. Bazı kaynaklara göre ise de; bu gidiş II.Abdülhamit'in gazabı ile bir sürgündü. Ali Efendi, düşmanlarının yalanlarına kurban olmuştu. Bu sürgünün sebebi ne idi? Yoksa bu sorunun cevabı gizli mi kalmalıydı?.

Ali Efendi'nin kaynaklarda üç ölüm tarihi vardır. Bunlar 1889, 1890 ve 1902'dir. İlk iki tarihin birbirine yakın olmasına rağmen ikinci ve üçüncü arasında 12 yıllık bir süre vardır. Yaklaşık son 25 yılda bu konuda yayınlanan kaynaklarda, Ali Efendi'nin ölüm tarihi 1902'dir. Bu tarih kesin kabul edilmiş görülmektedir. Neye dayanılarak 1902 tarihidir? İşte, bu konu da açıklık kazanmamıştır.

Eserlerinin sayısı hakkında da çeşitli rakamlar bulunmaktadır. Bu rakamlar 93,103, 108, 110 v.s. Yalnız bir tek kaynakta 108 eserinin 1.mısraları verilerek bir liste yapılmıştır.

Yüksek Lisans Tezi olarak, bu konunun seçilmesi nedeni; bu yüzeysel, kıt, birbirini tutmayan bilgilerin yerini gerçeklere bırakması ve ortaya çıkarılmamış veya unutulmuş eserlerinin tekrar Türk Müsıkısı Repertuarına kazandırılmasıdır.

Ali Efendi hakkında bulunabilen tüm kaynaklar materyal olarak kullanılmıştır. Gerçekler, karşılaştırma metodu ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi en güvenilir kaynak olarak kabul edilmiştir. Diğer güvenilir kaynaklar; Said Ali'nin 28 Nisan 1921 tarihli Alemdar Gazetesindeki makalesi ve Ali Efendi'nin öğrencilerinin anılarıdır.

Tanbûrî Ali Efendi'nin Sipihr, Muhayyer-Zengûle ve Muhayyer-Sünbûle takımları, eserler bölümünde orijinal donanımları ile verilirken, diğerlerinin donanımları Arel Sistemine göre yazılmıştır. Bütün Osmanlıca notalar ve Osmanlı Arşivi vesikaları ekler kısmında verilmiştir. Ekler bölümündeki eski yazı notalar, içindekilerde yer alan eser numaralamasına göre sıralanmıştır.

2. TANBÜRİ ALİ EFENDİ'nin HAYATI

2.1. Midilli'deki Gençlik Yılları

Bestekâr, Hâfız, Tanbûrî Ali Efendi, 1836'da (H.1252), Midilli adasının Midilli şehrinde doğmuştur. Enis Efendizâdeler sülâlesinden Hâfız Bekir Efendi'nin oğludur. Bu sülâle, 7-8 kuşaktan beri hâfızlar yetiştirmiş, din eğitime fazlasıyla önem vermiştir. Ali Efendi de, bu gelenek içersinde 7 yaşında Kur'ân-ı hıfz etmiştir.

Çok genç yaşında bir kıza âşık olmuştur. Ailesinin ısrarlı istemelerine rağmen, kızın ailesi bu evliliğe razı olmadı. Tanbûrî Ali Efendi'nin İzmir'de yetiştirdiği öğrencilerinden Tanbûrî Şadiye Barış(1), bu olayı şöyle anlatmıştır:

"Hocam, Midilli'li olduğu halde İstanbul'a gelişini, bir aşk macerasına boğludur. Midilli'de bir kıza âşık oluyor. Hocamın ailesinin tüm ısrarlarına rağmen , kıızı vermiyorlar. Bunun üzerine hocam, Midilli'yi terk ederek istanbul'a geliyor. Eğer bu hadise olmamış olsaydı, belki hocam Midilli'de kalacak ve biz onu tanıyamıyacaktır."(2)

Hayri Yenigün ise bu konuda şöyle demektedir:

"Ali Efendi, sîmâca çirkindi. Her ne kadar güler yüzlü, mütevâzi, yumuşak huylu ve ağırbaşlı idiyse de gözleri kirpiksiz, kenarları kızıl, yüzü çilli idi. Genç Ali, bu yüzden evlenme ümidini kaybedince son derece üzülmüş doğduğu yeri terk ederek İstanbul'a gelmiştir."(3)

Bu geliş Türk Musikisi açısından son derece hayırlı olmuştur. Mustafa Rona, "Ali Efendi Midilli'de kalsaydı, belki de sönük bir şahsiyet olarak kalacak, tarihe mal olmuş kıymetli bestelerinden bizi mahrum bırakacaktı." diyor.(4)

2.2. İstanbul'daki Yılları

Tanbûrî Ali Efendi, çok genç yaşında İstanbul'a gelmiştir. Medresede okurken mûsıkîye'de başladı. İlk mûsıkî derslerini, Enderûn hocalarından Lâtif Ağa(5), Sütlüceli Âsım(6) ve Kanuni Rıza Efendi'den

aldı.Yenikapı Dergâhı Şeyhi Celâleddin Efendi(7) ile birlikte, uzunca bir süre Küçük Osman Bey'in(8) tanbûr terslerine devam edip, her ikisi de mükemmel birer tanbûrî olarak yetiştiler. İbnülemin Mahmut Kemal İnal, "Hoş Sadâ" adlı kitabında şöyle bir olay nakletmektedir:

"Mümtaz hânendelerden Darül'aceze muhasebecisi merhûm İsmail Efendi'nin oğlu hânende Selahattin Bey söyledi: 'Bir kere Tanbûrî Küçük Osman Bey, Tanbûrî Ali Efendi ve Şeyh Celâleddin Dede Efendi birlikte tanbûr çalarlarken dinlemeye muvaffak oldum, bayılacak hale geldim.' Böyle üç büyük üstad, birlikte çalar da kim bayılmaz? Ben, bizzat dinlemişcesine hikayesine bile bayıldım. Ali Efendi'de meşke başlayacağı zaman cübbesini, hırkasını çıkarırken, yakasının yırtıp, 'Karıdan yine dayak yiyeceğiz' dermiş. Karnı büyük olduğundan, Prens Halim paşa(9), teknesi düz bir tanbûr vermiş, onu çalarken sapını öpermiş."(10)(11).

Sesi, okuyuş tarzı çok güzel ve düzgündü. Midilli'de gördüğü dini eğitimden sonra, İstanbul'da Fatih Camii Müderrisi Hopçuzade Hâfız Şakir Efendi'den Kur'an-ı Kerim 'in okunuş tarzını öğrendi. Zamanının en iyi hâfızlarından biri oldu.

1861'de II.Abdülaziz(1830-1876)Osmanlı Devleti'nin 32. padişahı olarak tahta çıktı. Batı mûsikisinden pek hoşlanmayan bu padişah zamanında, geleneksel sanatlar canlandırılmış, bilhassa fasıl heyetleri güçlendirilmiştir. Kendisi de piyano, ney ve lavta çalardı.

Tanbûrî Ali Efendi, Türk Mûsikîsinin böylesine itibar kazandığı bir dönemde Saray'a girdi. Saray'a girişini, Alemdar Gazetesinde yayınlanan makalesinde Said Ali(12), şöyle anlatmaktadır:

"Sadâsanın pek rûhnüvâz ve pek ziyâde dilrübûde olması sayesinde Ali Efendi merhûm, cennetmekân Sultan Aziz zamanında ihdas edilen "Sarıklı Müezzinler"(13) miyânında Mâbeyn-i Hümayûn'a alınmıştı. Mâbeyn'e ilk girişi bu suretle vâki olan müşarünileyh, pek az bir müddet zarfında İmam-ı Sâni-i Şehriyâri(14) olmuş, Mevleviyyet Rûusu(15) almış, Kudüs Mollalığı pâyesine erka edilmiştir(16)

Tanbûrî Ali Efendi, 1868 yılı Ramazan ayının 6. günü, Rıza Efendi'nin I.İmam olması üzerine, onun yerine 2.İmam olmuştur. (Bk.Ek A). Padişah imamlarına giydirilen kürk, Ali Efendi'ye Sadrazam Mütercim Rüştü Paşa'nın (17)huzurunda giydirilmiştir.

Tanbûrî Ali Efendi'nin 2.İmamlığa getirilme tarihi İrâd-i Dahiliye (18)ve Sicill-İ Osmânî'de(19) birbirine uymaktadır.

Ali Efendi, ayrıca padişah İmamlarına verilen müderrislikte 2.dereceye yükselerek, Mevleviyet almıştır. Kendisine Mevleviyetlerin 1. kademesi olan Mahreç Mevleviyyeti dahilindeki Kudüs Mollalığı(Kadılığı) verilmiştir.

Devlet işlerinde sürekli azl ve tayinlerin olduğu bu dönemde, Ali Efendi göreve başladıktan bir yıl sonra, II.Abdülaziz'in 2.İmamlığı görevinden alındı. Tarih 8 Rece1869..Yerine, Hacı Sadık Efendi 2.İmam oldu. (Bkz. Ek:B) Kendisine, Saray'dan daha önce ayrılmış Nesim Sabâ Usta 'nın 1530 kuruşluk maaşının 1500 kuruşu tahsis edildi. (Bkz. Ek:C). Tahsis edilen bu maaşın, tanzim edilen Berat-ı Âlisi, Ali Efendi'ye takdim olundu. (Bkz.Ek:D)

Tanbûrî Ali Efendi, 1872 yılında kendisine tahsis edilen yeni bir maaşla, Saray'dan çıkarıldı. Bu maaş eski Nâfa Meclisi âzâlarından Tahir Efendi'nin 2080 kuruşluk maaşının 1000 kuruşuydu.(Bkz.Ek:E)

Bu yıllarda Hasan Hayrullah Efendi(20) 1. İmam, Hüsamettin Efendi'de(21), 2.İmam olarak bulunuyorlardı.

Ali Efendi'ye verilmiş başka bir mevleviyyet tespit edilememiştir. Buna sebep büyük bir ihtimalle Saray'dan ayrılmış olmasıdır.

Yalnız Ali Efendi'nin öğrencilerinden İsmail Feri Ertuğrul (22), İslâm-Türk Ansiklopedisi'nin mecmua kısmına yazdığı anılarında, Ortaköy'de oturan Medenî Aziz Efendi vasıtasıyla kaymakamlıktan mütekait Tanbûrî Ali ile tanıştığını ve kendisinden uzun bir süre ders aldığını anlatmaktadır. Bu tanışma 1876 yılında veya 1876'dan daha önce olmuştur. Çünkü; Yılmaz Öztuna, Türk Müsikisi Ansiklopedisi'nde, Medenî Aziz Efendi'nin Ortaköy'deki evinin, 1876 yılında yandığından söz etmektedir ve bu yıllarda Tanbûrî Ali Efendi, kaymakamlıktan, emeklidir. Bu bilgi kesinlik kazanmamıştır, çünkü; başka hiçbir kaynaktan bu bilgiye rastlanmamıştır.

Tanbûrî Ali Efendi, Beylerbeyi-İstavroz Mahallesi Nevnihal sokağında oturmakta idi. Oğlu Aziz Mahmut Bey, 1870 yılında burada dünyaya gelmiştir. Evlendiği hanım veya hanımlar hakkında bir kayda tesadüf edilmemiştir.

Yıl 1876..."Sultan Abdülaziz'in istikrarsız yönetimi., sık sık azil ve tayinlerin olması, devlet yönetimini ciddi çıkmazlara sürüklüyordu."(23) Osmanlı Saray'ında çalkantılı günler yaşanmaktadır. Ali Efendi'yi Saray'a alarak, onu 2.İmamlık mertebesine kadar yükselten, 1 yıl sonra görevden alıp, 3 yıl sonra da Saray'dan uzaklaştıran II.Abdülaziz, 30 Mayıs 1876'da tahttan indirildi. II.Abdülaziz'in ölümüyle sonuçlanan bu olaydan sonra, delilik belirtileri gösteren V.Murad başa geçirildi. Şehzade Abdülhamit Efendi(1842-1919), bütün dikkat ve alakasını Osmanlı tahtı etrafında dönen... faaliyetler üzerinde topluyordu.(24) Aynı yıl V. Murad'ın indirilmesiyle, Osmanlı tahtınının 34. padişahı olarak, II.Abdülhamid tahta çıktı. Bu padişah, Türk Mûsikîsinden pek hoşlanmıyordu. Bu yüzden, Türk Mûsikîsi Saray'daki itibarını kaybetmeye başlamıştır.

Tanbûrî Ali Efendi, böyle bir ortamda Saray'dan uzak, din ve mûsikî çalışmalarına devam ediyordu. Kendisi, pek çok öğrenci yetiştirmiştir. Öğrencilerinin en önemlileri daha önce sözü edilen İsmail Fennî Ertuğrul, Beylerbeyi'nden komşusu Prof.Ömer Ferid Kam(25) ve Türk Mûsikîsinin büyük dâhisi Tanbûrî Cemil Bey'dir(1871-1916).

30 Temmuz 1916 tarihli Tasvir-i Efkâr Gazetesi, Cemil Bey'in ölümü ile ilgili haberinde şöyle diyor:

"Cemil Bey, mûsikîyi küçük yaşında, hiç kimseden talim etmeden kendi kendine öğrenmiş olup, âsâr-ı eslâfı Tanbûrî Ali Efendi kendisine göstermiştir."

Mesut Cemil de (1902-1963), " Tanbûrî Cemil'in Hayatı" adlı kitabında, babasının, Ali Efendi'den doğrudan doğruya ders almamakla beraber, genel mûsikî bilgisi ve klâsik mektebin esas karakterine ait incelikler öğrenmek hususunda ondan geniş ölçüde faydalandı"(26)diyor.

Tanbûrî Ali Efendi ile Cemil Bey'in ilk karşılaşmaları bir mûsikî toplantısında olmuştur. Mesut Cemil, bu olayı şöyle anlatmaktadır:

"Bu görüşmenin yeri hakkında bir kaç rivayet varsa da biz, Mahmut Bey'in, bu gibi davetleri kabul etmesi için ancak hatırdan çıkamayacağı ricâlden olarak o zamanki Şehremini'nin kuvvetli ihtimâlle Mazhar Paşa'nın evini tahmin ediyoruz. Bu mecliste, o zamana kadar sazı ve eserleriyle, bilhassa Sûz-i Dil makamındaki peşrevi, iki beste ve iki semâisiyle, etrafına kalabalık hayranlarını toplamış olan Tanbûrî Ali Efendi merhûm, henüz bayıkları terlemeye, başlayan genç Cemil'i evvela büyük bir hayret, sonra derin bir heyecanla dinlemiş, titreyen elleriyle onun yüzünü okşamış, alnından öpmüş ve aşağı yukarı:

'Evladım, bunca senedir bu sazı çaldım. Eh, şöyle böyle biraz yendik de sanırdım. Şimde seni dinledikten sonra bir daha tanbûru elime almayacağım.'

Gibi bir cümle sarfetmiş ve toplantıda bulunanları bu sözleriyle allak-bullak etmiştir. Tanbûrî Cemil'in zaten süratle yayılan şöhretini tam bu sıralarda Mahmut Bey'le gittiği bu mecliste, Tanbûrî Ali Efendi ile buluşması ve üstad Ali Efendi'nin, genç meslekdaşına hayranlığını gösteren bu sözü kulaktan kulağa dolaşarak, birkaç misline çıkardı. Hakikatte, Cemil'in evvela Türk Mûsikîsine ve bunun tabîî sonucu olarak tanbûr tekniğine getirdiği yeniliği kabul edemeyen eski mektep mensupları : 'Bu tanbûr tavrı değildir' diyerek, Cemil'e karşı durdukları halde, Ali Efendi'nin daha o zaman, Cemil'in üslûbu henüz yeni doğmuş çıplaklığında iken, bu tavıra bîat edişi, Cemil kadar Ali Efendi'nin şahsiyeti bakımından da üzerinde durulacak bir noktadır."(27)

Cemil Bey, Tanbûrî Ali Efendi'nin oğlu Aziz Mahmut Bey'le Mülkiye Mektebi'nde aynı sınıfta okumuştur. Yakın arkadaşlıkları uzun süre devam etmiştir. Aziz Mahmut Bey, bir gün, yine aynı okuldan arkadaşı müzisyen Nezihi Albayrak'a(1871-1964) Cemil'i gösterip, onun, babasından iyi tanbûr çaldığını söylemiştir.

"Mustafa Nezihi Bey evvela anlamamış ve inanmamış. Bu gençlik hatırasını anlatırken:

'Doğrusu pek şaştım, Aziz şaka ediyor sandım. İnanmak da güçtü. Tanbûrî Ali Efendi gibi bir üstadın üstüne tanbûr çalan olsa bile, bu bizim sınıf arkadaşımız sessiz sadâsız Cemil olabilir miydi?. Ama bunu söyleyen de yabancı değildi, Ali Efendi'nin öz evladı Aziz Bey'di"(28)

Cemil Bey'in , Tanbûrî Ali Efendi'den çok etkilendiği eserlerinde açık bir şekilde görülmektedir. "Kusursuz güzellikleri, zarif işlenişleri, parlak nağmeleriyle Türk Mûsikîsinin saz eserlerinde vardığı en zevkli örnekler olan bu eserlerdeki lirik ve romantik hava, Ali Efendi çığrının klâsikten daha kurtulmuş bir gelişme safhasını teşkil eder."(29)

Tanbûrî Ali Efendi, bir dehânın doğmasına sebep olmuştur denilebilir. Cemil Bey, Ali Efendi'den uzun bir süre faydalanamamıştır, fakat, onun eserleri, Cemil'in rûhumu daha bir inceltmiş ve ona yol göstermiştir.

Ali Efendi, Cemil Bey'i 13-14 yaşlarında iken dinlemiş, daha sonraki yıllarda dinleyememiştir. Çünkü, 1885'te, Cemil henüz 14 yaşında iken, kendisi İstanbul'u terk etmek zorunda kalmıştır.

II.Abdülhamit, Tanbûrî Ali Efendi ile ilgili hiç bir kaynakta rastlanmayan bir sebepten dolayı, onu İzmir'e sürgün göndermiştir. Ali Efendi gibi, İmparatorluğun çeşitli yerlerine bir çok kişi, sürgün edilmiştir.

Bu sürgünlerin sebebi ne idi?

Abdurrahman Şeref Efendi, Tarih Musahabeleri adlı kitabında, Sultan I.Abdülhamit'in pek çok kişiyi İstanbul'dan uzaklaştırma sebebini, bu kişilerin II.Abdülaziz'in tahttan indirilme olayında rol oynamalarına bağlamaktadır.

Sürgüne gider kişiler arasında, müzisyenler de vardı. Yılmaz Öztuna bu konuda şunları yazmıştır:

II.Abdülhamit "Amcasının tahtına ve hayatına mal olan 1876 saltanat darbesinin geniş ölçüde ve yıllarca edebiyat ve san'at meclislerinde konuşulup hazırlandığını biliyordu."(30) Zeki ve güçlü bir hâfızaya sahip olan II.Abdülhamit; amcasının bu son zamanlarını dikkatle takip etmiştir.

Ali Efendi, bu meclislerde bulunduğu için sürgün edilmiş olabilir. Fakat, işin diğer bir yönü daha vardır:

II.Abdülaziz'in tahttan indirilmesinde rol oynayanların başında, Ali Efendi'nin 2.İmam olduğu 1868 yılında, ona kırk giydiren Mütercim Rüştü Paşa gelmektedir.

Hatta, 1871 yılında 1.İmam olan Hasan Hayrullah Efendi'nin Şeyhülislâmlığı sırasında, II.Abdülaziz'in tahttan indirilmesi için fetvâ vermesi ilginçtir.

Ali Efendi hem müzisyendir, hem 2.İmamlık yapmıştır ve yukarıda adı geçen önemli kişilere yakın sayılmaktadır. Onun İzmir'e sürülmesinin sebepleri arasında tüm bunlar sayılabilir.

Tanbûrî Ali Efendi, 1885'de, İstanbul'u ve oğlunu bırakarak İzmir'e gitmiştir. Oğlunu, okul arkadaşı Haşim'in babasına teslim etmiştir. Bu hadiselerin, Ali Efendi'nin besteciliğini etkilediği düşünülebilir.

2.3.İzmir'deki Yılları

Öğrencisi Şadiye Barış, anılarında, babası gibi Tanbûrî Ali Efendi'nin de II.Abdülhamit tarafından İzmir'e sürgün edildiğini belirtiyor. Şadiye Barış'ın babası Dava Vekili Rûhi Beybaba'nın(31) Karşıyaka'daki evi, zamanın müzisyenleri ve ileri gelen kişileriyle dolup taşardı. Tanbûrî Ali Efendi'de sık sık bu eve gelir, meşklere, sohbetlere katılır ve evin kızı Şadiye Hanım'a tanbûr dersi verirdi. Şadiye Barış bu derslerden birini şöyle anlatıyor:

"Bir gün hocamın bestelediği Uşşak Peşrevini geçiyorduk. Ablam ud çaldığı için onu da meşke davet etti, rahmetlinin bu eseri ablamın pek hoşuna gitmemiş olacak ki:

'Hocaefendi, siz bu peşrevi ramazanda mı bestelediniz ?' diye, hiç münasebeti olmayan bir sual sordu.

Hocam bu sualden bir şey anlamamış niye sordunuz gibi yüzüne bakıyordu. Ablam:

'Çünkü bu peşrev oruç keyfi ile ancak bu kadar yapılabilir.' diye ikinci bir münasebetsizlik yapmaz mı? Ben yerin dibine girdim, utandım bir şey söyleyemedim. Fakat hocam, bundan alınmadı, dersine devam etti. Babam kendisine çok hürmet eder 'Sakın hocanızı üzecek bir harekette bulunmayın, ne zaman isterse o zaman dersyapsın, siz istemeyin.' diye sıkı sıkı tenbih ederdi. Ben de bir şey demez, hocamın selâmlıktan bizim tarafa geçmesini beklerdim, odaya girmeden evvel hızlı hızlı öksürür, kendine mahsus asâletli yürüyüşle odaya girerdi. Hocamın tanbûru bendedir. Tanbûrî Dürri Bey(32) tamir etti. Sonra oğlu, onu benden istedi, vermedim. Çünkü çalmasını bilmiyordu. Benim en kıymetli şeyim bu tanbûrdur"(33)

İzmir'de Tanbûrî Ali Efendi'nin çevresindeki önemli müzisyenleri şöyle sıralayabiliriz:

Öğrencisi Rakım Elkutlu(34), Şeyh Mehmet Nurettin Dede(35), Cemâl Efendi(36), Piyanist Mehmet Şevket(37), Şeyh Emin Dede-Efendi(38), Yahudi asıllı Santo Şikâri (39), Kemânî Avram, Tanbûrî Ali Efendi'nin öğrencilerinden Sôfizade Hâfız Mehmet Efendi, Râşit Efendi ve Mahmut Özaltay(40) ile Halepli Üdi Selim Efendi'dir(41)

İzmir'e sürgün gelen Neyzen Aziz Dede(42) ve Hüsameddin Efendi(43), Tanbûrî Ali Efendi ile birlikte İzmir'in müzik yaşantısına büyük canlılık getirmişlerdir.

En önemli meşk yerleri, Rûhi Beybaba'nın Karşıyaka'daki eviydi. Diğer bir meşk yerleri ise Sôfizade Mehmet ve Râşit Efendi'nin Karşıyaka-Soğukkuyu'daki kuleleriydi. Bu meclislerin vazgeçilmez simâlarından biri büyük hiciv ustası Şair Eşref'di(1847-1912).

Tanbûrî Ali Efendi, bazen Manisa'ya giderek zamanın bir kısmını da orada geçirirdi. Amcasının oğlu Hüseyin Efendi Manisa'da oturmakta idi. Burada Mutasarrıf Üdi Şâkir Paşa(44), Hâfız Sâlis Efendi(45), Sâlis Efendi'nin nota öğretmeni Hâfız Çerkez Mehmet Efendi(?-1906) ve onun da hocası Mehmet Âsım Molla(1839-?) gibi kaydadeğer müzisyenler bulunmaktaydı.(46)

Tanbûrî Ali Efendi'nin , İzmir'deki öğrencileri de, her hafta Manisaya'ya giderlerdi. Burada birkaç gün meşk ettikten sonra İzmir'e dönerlerdi.

Ali Efendi, İzmir ve Manisa'da birçok öğrenci yetiştirmiştir. Hayatının son yılları bu iki şehirde geçmiştir.

Tanbûrî Ali Efendi'nin Aziz Mehmet Bey'den başka çocuğunun olup olmadığı bilinmemektedir. Yeğeni olan Bekir Sıtkı Efendi(Ö.1934), amcası gibi tanbûrî ve hâfızdı. Süleymaniye Medresesinde 25 yıl müderrislik yapmıştır. Sonradan, İstanbul'dan

Midilli'ye göç etmiştir. Onun oğlu Bahaeddin Yereli(Ö.1973), güzel bir sese sahip olup, İzmir'de ticaretle uğraşmıştır. Onun da oğulları olan, İzmir Osmanlı Bankası Müdürlüğünden emekli Hakkı Yereli(1926) ve Laborant Hatay Yereli(1937), halen İzmir'de bulunmaktadır(47). Tanbûri Ali Efendi'nin yeğeninin torunları olan bu iki şahıs da, Ali Efendi gibi mavi gözlü ve sarışındırlar.

2.4. Ölümü ve Vasiyeti

Tanbûri Ali Efendi, İzmir'de vefat etmiştir. Ölüm tarihi ve öldüğü ev hakkında, 1960 yıllarına kadar yazılmış kaynaklarda farklılıklar görülmektedir.

Dr.Suphi Ezgi, bu konuda dostu Nail Bey'den aldığı bilgiyi şöyle aktarmaktadır:"1305'de(1889), Karşıyaka'da ahabından Rûhi Efendi'nin bir ahabının evinde, füc'eten vefat etmiş ve İzmir'in büyük mezarlığına gömülmüştür."(48)

Hayri Yenigün, Mûsikî Mecmuası'na yazdığı "Tanbûri Ali Efendi" makalesinde ise, "Tanbûri Ali Efendi, 1902 yılında izmir'de Karşıyaka'da, arkadaşlarından Rûhi Bey'in evinde kalp durmasından vefat etmiş, Karşıyaka Kabristanı'na defnedilmiştir."(49) demektedir.

Tanbûri Ali Efendi'nin Rûhi Beybaba'nın evinde ölmediği kesindir. Çünkü bu evde ölse idi; Rûhi Beybaba'nın kızı olan Ali Efendi'nin öğrencisi Şadiye Barış, bu fevkalâde olaydan anılarında bahsederdi. Zaten Rûhi Beybaba, 1901 yılında vefat etmişti.

Yılmaz Öztuna, "Türk Mûsikîsi Lügati'nda Tanbûri Ali Efendi'nin ölüm tarihi olarak, Suphi Ezgi'nin verdiği 1889'u kaydetmiştir. Aynı yazar, 1969'da yayınladığı "Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi"nde ise, 1889 'u değiştirerek 1902 tarihini verip, 66 yaşında öldüğünü söylemektedir.

1902 tarihi , ilk kez Mustafa Rona'nın "50 Yıllık Türk Mûsikîsi "adlı eserinde görülmektedir.(50) Bu tarihten sonra, Ali Efendi ile ilgili tüm kaynaklarda ölüm tarihi 1902'dir.

Neden 1902?... Bugün bu soruyu sormak için geç kalınmıştır. Çünkü, Mustafa Rona hayatta değildir. Böylece bu sorunun cevabı alınamayacaktır. Yılmaz Öztuna, 1902 tarihini doğrudan Mustafa Rona'dan aldığını bildirmiştir(51)

Said Ali, 28 Nisan ,1921'de "Alemdar Gazetesi"ne yazdığı makalesine şöyle başlamaktadır:

"Tanbûrî Mahmut Aziz Beyefendi; babasının, Tanbûrî Ali Efendi merhûmun bu ferzent-i necib ve muhterem, bu vâris-î yegâne her meziyeti, dün mevcudiyetim üzerinde, merhûmün yâd-ı hazinini yaşattı."

Tanbûrî Ali Efendi'nin oğlu Aziz Mahmut Bey, bu makale yayınlandıktan 8 yıl sonra vefat etmiştir. Daha önce bahsedildiği gibi Said Ali, mûsikîyle uğraşan bir kişi değildi. Büyük bir ihtimalle, bu makâleyi, Aziz Mahmut Bey vesilesi ile yazmıştı. Yani; eldeki en güvenilir kaynaklardanbiri bu makâledir. Said Ali, Tanbûrî Ali Efendi'nin ölümünü şöyle anlatmıştır:

"Merhûmun vefatı, H.1307(1890) senesi temmuzuna mütesadüfdir. O zaman telâmizinden Sôfizade Hafız Mehmet ve Raşit Efendilerin İzmir'in Karşıyaka'sında ve Soğukkuyu nâm mahalde kâin kulelerinde oturuyor ve meşklerine devam ediyordu. Bir gece diğer telamizinden bazılarının ve zevk-âşinâyan-ı mûsikiden birkaç zatın da mevcut olduğu bir bezm-i mûsikîde, Ali Efendi merhûmda mevcut bulunuyordu. Bir aralık rahatsızlık hissetmekle 'Evlatlar, siz meşkinize, aşkınıza devam edin. Ben diğer odada biraz istirahat edeyim.' dedi. Halbuki bu son sözleriyle merhûm, yalnız oradakilerden değil, kâinattan tecrid ediyor, Rahmet-i Rahmâna vâsıl oluyordu." (52)

İbnülemin, Hoş Sadâ'da, Laiha Karabey de Mûsikî Mecmuası'nın 165.sayısında aynı bilgiyi vermektedir.

Tanbûrî Ali Efendi'nin ölümünün 1890 yılı olduğunu kanıtlayan diğer bilgelere gelince:

Hüseyin Sadettin Arel(1880-1955), daha önce Cemal Efendi dipnotunda belirtildiği üzere; 1895-1901 tarihleri arasında, İzmir'de Vilâyet Kalemî Mîsevedliği yaptı ve mûsikî dersleri aldı. Bu yıllarda, Tanbûrî Ali Efendi gibi bir üstad hayatta olsaydı, Arel kendisinden nasıl faydalanmazdı? Böylesine önemli bir besteciden nasıl bahsetmezdi? Arel, Tanbûrî Ali Efendi'den hiç söz etmedi, çünkü o yıllarda Ali Efendi hayatta değildi.

Ali Efendi'nin öğrencilerinden Prof.Ferit Kam, Mesut Cemil'e anlattığı anılarında, hocasının, elli yaşlarında öldüğünü söylemektedir. 1836'da doğan Ali Efendi, 1890 yılında ölürse 54 yaşında olmaktadır. Ferit Kam'ın oğlu Rüşen Kam da(1902-1981), Fuzûlî ile ilgili bir araştırmasında onun ölüm tarihini 1890 olarak vermektedir.

Ve Sicill-i Osmânî"1284'de(1868) İmam-ı Sâni-i Padişâhi oldu, bade azl edildi. Bu senelerde vefat eylemiştir."(53)Azl edilmesinden, kuvvetli bir ihtimalle sürgün olayı kastedilmektedir. 1885 yıllarında sürgün edildiği düşünülürse 5 yıl sonra vefatı mantıklıdır.

Bütün bu bilgilere dayanarak, Tanbûrî Ali Efendi'nin ölüm tarihinin 1890 olduğunu kesinlikle söylemek mümkündür. Onun en güzide öğrencilerinden Rakım Elkutlu, hocasının vasiyetini de şöyle anlatmaktadır:

"Hocam ölmeden bir hafta kadar evvel, beni ve iki talebesini yanına çağırarak :

"Ölürsem, cemaat dağıldıktan sonra mezarımın başında, Sûz-i Dil Ağırsemâî'mi okuyun." ve hatta oturdğu pencerenin başından eve nâzır mezarlığın bir köşesini göstererek :

'Beni şuracığa gömersiniz ..'(54)

Bu değerli hatıra birçok ipuçları vermektedir. Tanbûrî Ali Efendi'nin en sevdiği eseri Sûz-i Dil Ağırsemâî'si'dir. (Kani Yâd-ı lebinle hûn-i dil nûş ettiğim demler.) Rakım Elkutlu'nun söz ettiği iki öğrenci, Said Ali'nin makâlesindeki Hâfız Mehmet ve Râşit Efendiler olabilir. Aynı makalede, Ali Efendi'nin, bu iki öğrencisinin Karşıyaka-Soğukkuyu'daki kulelerinde oturduğundan da bahsedilmekte idi. Vasiyetinde, hemen Karşıdaki mezarlığı işaret etmiştir. Eskiden Soğukkuyu'da büyük bir mezarlık vardı. Fakat bugün bu mezarlık kaybolmuştur.

Demek ki; Tanbûrî Ali Efendi, 1890 yılının Temmuz ayında öğrencilerinden Mehmet ve Râşit Efendi'lerin İzmir, Karşıyaka-Soğukkuyu'daki kulelerinde bir meşk esnasında vefat etmiş ve kulenin hemen karşısındaki Soğukkuyu Mezarlığı'na gömülmüştür. Rakım Elkutlu, öğrencisi Hüseyin Mayadağ'a(1915-1966), Ali Efendi'nin

kabrini göstermiş ve tarif etmiştir (55). Tahminen 1945 yıllarında geçen bu olaydan sonra, bu büyük mezarlık kaldırılmıştır. Böylece Ali Efendi'nin mezarı da bugün kayıptır.

NOTLAR

- (1)Şadiye Barış(1872-1953), Tanbûrî Ali Efendi'nin birçok eserini Radyo repertuarlarına kazandırmıştır. Aynı zamanda bestecidir. Babası Dava Vekili Rûhî Beybaba, annesi ise Neyzen Yusuf Paşa ile kardeş çocuklarıdır.
- (2)KUTLUĞ,F.; Türk Mûsikîsi dergisi, Marmara Basımevi İst.,1949,Cilt:2 Sayı:17,s.19.
- (3)YENİGÜN,H.;Mûsikî Mecmuası, Hüsnûtabiat Matbaası, İst., 1968,s.15
- (4)RONA,M.; 50 Yıllık Türk Mûsikîsi, Türkiye Yayınevi, İst.,1960, s.1-5, 104-105.
- (5)Lâtif Ağa(1815?-1885), şarkı bestecisidir. Zamanımıza 34 eseri kalmış olan besteci, pek çok öğrenci yetiştirmiştir.
- (6)Sütlüceli Âsım(?-1895), elimizde bir tek Sûznâk eseri vardır.
- (7)Şeyh Celâleddin Efendi(1849-1907), besteci, tanbûrî neyzen ve mûsikî bilginidir. Zamanımızda bir tek Dügâh Âyin-i Şerîf'i gelmiştir.
- (8)Küçük Osman Bey(1825?-1900?), saz eserleri bestecisi ve tanbûridir. Nişâbürek Saz Semâisi çok ünlüdür.
- (9)Prens Halim Paşa(1830-1894), Kavalalı Mehmet Ali Paşa'nın oğludur. Tanbûrî olup,Ali Efendi gibi pek çok müzisyene hamilik yapmıştır. Türk Mûsikîsinin en büyük nota koleksiyonlarından birini meydana getirmiştir.
- (10)Bu tanbûr, Mesut Cemil ve Dürri Turan'ın öğrencisi olan Macide Akkoyunlu'ya intikâl etmiştir. Şimdi ise oğlu Çınar Akkoyunlu'dadır. (Kaynak kişi: Laika Karabey)
- (11)İNAL,İ.M.K.; Hoş Sadâ, İş Bankası Yayınları, İst.,1958, S.52
- (12)Said Ali(?-1921), zamanının önemli gazetelerinde makâleler yazmış, bir çok batı ve doğu dilini bilen tanınmış bir gazetecidir.
- (13)Sarıklı Müezzinler: Sarık sarınmak, o devirde bir meslek işaretiydi. II.Abdülaziz,"Sarıklı Müezzinler"adı altında, dîni bir memuriyet kurmuştur.
- (14)İmam-ı Sâni-i Hazret-i Şehriyâri: Padişahın 2.İmamlığıdır. Padişah İmamları, 1.2 ve 3.İmam olmak üzere 3 tane idi. Bu imamlara" Hünkâr İmamı" da denirdi. Padişah lar namaz kılarlarken bu kişilere uyarlardı. Hünkâr imamları, en aşağı

derecede olsa bile müderrislik verilirdi. Hünkâr İmamları arasında, Tanbûrî Ali Efendi'den başka, Kazasker Mustafa İzzet Efendi(1801-1876),Medeni Aziz Efendi(1842-1895)ve Nakibüleşraf Rıza Efendi(?) gibi müzisyenler vardı.

- (15)Mevleviyyet Rütusu: Sarıklı, ulema derecesi, rütbesidir. Genel olarak kadılık, mollalık demektir. 2.derece ve onun üzerine yükselmiş müderrislerin yolu idi. Mevleviyyetler 3.derecedir :1)Mahreç Mevleviyyeti;İzmir, Selanik, Kudüs vs. Kadılıkları,2)Bilad-ı Hamse Mevleviyyeti; Mısır, Şam,Filibe vs. kadılıkları,3) Haremyn Mevleviyyeti de, Mekke, Medine kadılıkları idi. Mevleviyyet alanlar görev yerine gitmeden vekiller vasıtasıyla iş yaparlardı.
- (16)Said Ali; Alemdâr Gazetesi, İst., 28 Nisan 1921, Yıl:12.
- (17)Mitercim Rüştü Paşa, ilk kez 1866'da Sadrazam olup,sonra 4 kez daha bu göreve getirilmiştir.II. Abdülaziz'in tahttan indirilişinde rol oynayanlardandır.
- (18)İrâd-i Dahiliye 1284, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi, s.35.
- (19)Mehmet Süreyya; Sicill-i Osmânî, Matbaay-ı Amire,İst.,1891, Cilt:3, s.571.
- (20)Hasan Hayrullah Efendi (1834?-1898),1.İmamlığından sonra iki kere Şeyhülislâm oldu.Abdülaziz'in tahttan indirilmesi için fetvâ vermiştir.II.Abdülhamit tarafından Taif'e sürüldü ve orada öldü.
- (21)Hüsâmeddin Efendi (1840-1918) Saray'da yetişmiş ünlü bir hanendir.Kaşıyarık Hüsâmeddin Bey olarak da tanınmıştır.
- (22)İsmail Fennî Ertuğrul (1856-1946), besteci ve ilim adamıdır.200 den fazla bestesi olup, birçok ilmi, edebî ve felsefî eser yazmıştır.
- (23)ŞAHİN, M.; Sultan Murad V'in hayatı ve Saltanatı , İst.Üniv.Ed.Fak.Tarih Bölümü Bitirme Tezi, 1973, s.10
- (24)MÜFTÜOĞLU, M.; Tarihin Hükmi - Her Yönüyle Sultan II. Abdülhamid, Çile Yayınları, İst., 1985, s.19.
- (25)Prof.Ömer Ferid Kam (1863-1944), zamanının önde gelen ilim adamlarından olup,kemençeви Rüşen Ferid Kam'ın babasıdır.
- (26)Mesut Cemil; Tanbûrî Cemil'in Hayatı, Sakarya Basımevi, Ankara, 1947, s.37.
- (27)a.g.e.; s.35 , 36.
- (28)a.g.e.; s.38.
- (29)ÖZTUNA, Y.; Türk Musikisi Ansiklopedisi, Milli Eğitim Basımevi,İst.,1969-1976,Cilt:1,s.128.
- (30)ÖZTUNA, Y.; Şevki Bey, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1988, s.26.

- (31)Rûhi Beybaba(1828-1921),Alim Şeyhülislam Zeynelabidin Efendi'nin oğludur. Kaza kadılıklarında, Edirne ve Bağdat Vekilliklerinde bulundu. İstanbul'da bulunduğu bir sırada II.Abdülhamit tarafından İzmir'e sürülmüştür. Gayet bilgili, nükteci, zarif ve müziksever bir Bektaşî babasıydı.
- (32)Dürri Turan(1883-1961), Klâsik tanbûr tavrının son temsilcilerinden olup, bestecidir. Mustafa Rona, "50 Yıllık Türk Müsıkîsi" adlı kitabında, bu kişiyi, Tanbûrî Ali Efendi'nin öğrencisi olarak göstermektedir. Rahmi Kalaycıoğlu'nun "Bestekârlar Külliyyâtı"Sayı:15'de, Dürri Turan'ın kendi anlattığı hayat hikayesinde böyle bir kayıt yoktur.
- (33)KUTLUĞ,F.;Türk Musikisi Dergisi, Marmara Basımevi, Cilt:2, Sayı:17, s.18-19 ondan naklen
TINAZ ,A.R.A.;Yeni Asır Gazetesi, 27 Mayıs 1961 .
- (34)Rakım Elkutlu(1872-1948), besteci, hanende, neyzen ve din adamıdır. İzmir Hisar Câmîî İmam ve hatipliğini yapmıştır.
- (35)Şeyh Mehmet Nureddin Dede(1858-1920), İzmir Mevlevi Tekkesi Şeyhi, neyzen ve bestecidir. Rakım Elkutlu'nun dayısı olup, ona Karciğâr makamında bir Mevlevi Âyini besteletmiştir.
- (36)Cemâl Efendi(1873-1945), Rakım Elkutlu'nun, bir diğer dayısıdır. Besteci, üdi, ve neyzendir. "Cemâl Efendi, Manisa'dan İzmir'e idâdî öğrenimine gelmiş olan ünlü taşlamacı Neyzen Tevfik (Kolaylı;1879-1953) ile 1895-1901 yılları arasında İzmir Vilayeti kalemî müsevvedliği yapan Hüseyin Sadettin Efendi'ye (Arel;1880-1955) ve daha başkalarına ders verdi."(ORANSAY,G.;Ege Üniv. Güzel San.Fak.Dergisi, İzmir, Sayı:1,s.42)
- (37)Piyanist Mehmet Şevket (1849-1925), şair ve yazar olup, çocuklar için bir müzik kitabı vardır.
- (38)Şeyh Emin Dede-Efendi, Rakım Elkutlu'nun amcası ve hocasıdır. İzmir Mevlevi Tekkesi Şeyhi olup, neyzendir.
- (39)Santo Şikari(?-1915?), besteci ve hânendedir. İzmir'de Rakım Elkutlu ve Şükrü Şenozan'a hocalık yapmıştır.
- (40)Mahmut Özaltay(?-1957), Tanbûrî Ali Efendi'nin son öğrencilerindendir. (4.II.1989'da, İzmir'de Ali Rıza Avni ile yapılan görüşme)
- (41)Halepli(Yafalı) Üdi Selim(?-1930?) Yahudi asıllı olup, Mısırlı Üdi İbrahim Efendi'nin kardeşidir. .
- (42)Neyzen Aziz Dede(1835-1905), Galata, Üsküdar, Yenikapı,Kasımpaşa ve Bahariye Mevlevi-hânendelerinin neyzenbaşısı oldu. Uşşak ve Yegâh Saz Semâîleri çok meşhurdur. Şadiye Barış anılarında, Aziz Dede'nin , II.Abdülhamit tarafından sürgün edildiğinden bahsetmektedir.
- (43)Hüsâmettin Efendi(?-1911), dini eserler bestecisi olup, İstanbul'da Himmet-zâde Tekkesi Şeyhliğini yapmıştır. Sonradan İzmir'e yerleşmiş ve burada ölmüştür.

- (44)Udi Şâkir Paşa(1834-?), Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın babasıdır. Şam valiliği yapmıştır. En son Adana'dan Manisa'ya mutasarrıf olarak gelmiştir. "Udu Türk Mûsikîsine tekrar kazandıran önemli bir müzisyendir." (TARGAN,Ş.M.; İzmir Radyosu, Arşiv Bandı.)
- (45)Hâfız Sâlis Efendi(?-1915), Manisa İdâdî Mektebi öğretmenlerinden ve bestecidir. Ali Efendi'nin eserlerini, Aziz Mahmut Bey'le birlikte notaya almıştır.
- (46)Adı geçen son üç şahıs, Neyzen Selami Bertuğ'dan öğrenilmiştir.(16.II.1989'da İzmir'de yapılan görüşme)
- (47)30.9.1988'de, İzmir'de Hakkı Yereli ile yapılan görüşme.
- (48)EZGİ,S.; Nazarî ve Amelî Türk Musikisi, Milli Mecmua Matbaası İst.,1933, Cilt:5,s.426
- (49)YENİGÜN,H.; Musiki Mecmuası, Hüsnütabiat Matbaası, İst.,1968 Sayı:239,s.15
- (50)Bu eserin ilk basımı 1955'de 2.basımı 1960'da ve üçüncü basımı ise 1971 yılındadır. Son basımının adı "Yirminci yüzyıl Türk Musikisi'dir.
- (51)26 Mart 1989 günü yapılan görüşme.
- (52)Said Ali 28 Nisan 1921 tarihli Alemdar Gazetesi.
- (53)Mehmet Süreyya; Sicill-i Osmânî, Matbaay-ı Âmire,İst.,1892,Cilt: 3,s.572.
- (54)MAYADAĞ ,H.;Türk Musikisi Dergisi, Kardeşler Basımevi,İst., 1949, Cilt:2,s.22,s.10
- (55)KUTLUÇ,F.; a.g.e. , Sayı:17,s.19.

3.TANBÛRÎ ALÎ EFENDÎ'nin ŞAHSİYETİ

Tanbûrî Ali Efendi, mavi gözlü, sarışın, çilli, kır sakallı, gözleri kirpiksiz ve kenarları kızıl, kısa boylu, tıknaz ve büyük karınlıydı. Çirkin sayılırdı. Fakat, bu görünüşünün altında yumuşak huylu, mütevâzi, hoş görülü, yeniliklere açık bir kişilik yatmaktaydı. Son derece ağırbaşlı ve terbiyeli idi.

Dinî ilimlerde yüksek mertebelere gelen Ali Efendi'nin sanatı da bundan aşağı değildir. Eserleri, hep sevgiyle dolu olan bir gönlün ürünleridir.

Ali Efendi'nin öğrencilerinden Prof. Dr.Ferit Kam, hocasının :

"Yakışıklı olmaktan çok uzak, ufak tefek yapılı, gayet rindmeşrep bir zat olduğunu, elli yaşlarında iken bir genç kıızı derin bir aşkla sevdiğini ve o yaşlarda bu aşkın hicranı içinde öldüğünü anlatmaktadır(1).

İstanbul'da, sonradan gittiği İzmir ve Manisa'da çok geniş bir çevresi vardı. Etrafında, ileri gelen müzisyenler, din adamları, şairler ve öğrencileri hep bulunurdu. Ölümü bile, bir meşk esnasında, öğrencileriyle birlikte bulunduğu toplantıda olmuştur. Öğretmeye açık bir kimseydi. İzmir ve Manisa'daki mûsikî hayatı onunla canlanmıştı. Birçok bestecinin ve tanbûrînin yetişmesinde etkili olmuştur. Tanbûrî Cemil Bey'i takdir ve teşvik etmesi öğretmeye ve yeniliklere ne kadar açık bir şahsiyeti olduğunu göstermektedir.

(1) Mesut Cemil, Tanbûrî Cemil'in Hayatı, Sakarya Basımevi, Ankara, 1947,s.35

4. TANBÛRİLİĞİ:

Tanbûrî Ali Efendi'nin hocası Küçük Osman Bey, Tanbûrî İsak'tan gelen ve kuyumcu Oskiyam'ın temsil ettiği klâsik tanbûr tavrının (1)iyi bir tanbûrîsi idi. Ali Efendi'yi de bu tavırdaki mükemmel bir şekilde yetiştirdi. Ali Efendi tanbûr icrasında akıcı bir üslûba ve fevkalâde bir müzikaliteye sahipti. Eserlerinde olduğu gibi tanbûr icrasında da duygularını ortaya koyarak, Cemil Bey'in klâsikten kurtulmuş icrasına büyük tesiri olduğu söylenebilir. Elleri tonbul ve parmakları biraz kısa idi. Karnı büyük olduğundan teknesi düz bir tanbûru çalar ve çalmaya başlamadan evvel, sazına saygısı, sapını öpermiş. Hayri Yenigün, Musiki Mecmuasına yazdığı makalede, Tanbûrî Ali Efendi'nin tanbûr çalışmada âşık tarzı ve romantik bir üslûba sahip olduğundan bahsetmektedir. Eserlerindeki romantik üslûbun tanbûruna yansımaları doğaldır.

(1) Klâsik tanbûr tavrını, küçük nota gruplarında, parmak hareketiyle az mızrap kullanarak, çok nota icrası diye tanımlayabiliriz. Daha çok üst mızrap kullanılır. Sade bir yapı ile uzun sesler hakimdir. Bu ekolün belli başlı isimleri Tanbûrî İsak, III.Selim, Zeki Mehmet Ağa, Kuyumcu Oskiyam, Kozyatağı Rufâî Dergâhı Şeyhi Abdülhalim Efendi, Küçük Osman Bey ve Tanbûrî Ali Efendi'dir. Son yüzyılda klâsiğin uzantısı olarak Suphi Ezgi, öğrencisi Cemil Özbal, Kemal Batanay ve bu ekolün son temsilcisi Dürri Turan sayılabilir.

5 . BESTECİLİĞİ VE ESERLERİNE TOPLU BİR BAKIŞ

Tanbûrî Ali Efendi, 19.yüzyılın en önemli bestecilerinden biridir. Eserlerindeki en dikkat çekici özellik, büyük formlarda bile, akıcı, lirik ve romantik olmasıdır. Yalçın Tura'ya göre, Ali Efendi, klâsik uslûbu, devrin anlayış ve karakterine göre daha romantik ve duygulu bir şekilde devam ettirmiştir. Vural Sözer, Ali Efendi'nin, klasik kuralları, romantik anlatımla bağdaştıran bir besteci olduğunu söylemektedir. Yılmaz Öztuna'da, onun, klasik kaideler içinde, hür bir romantizm ve coşkun bir lîrîzm gösterdiğini kaydederek, bu yönünü Sadullah Ağa'ya benzetmektedir. Yine aynı yazara göre Ali Efendi geç kalmış bir klâsiktir. Bu konuda Baki Süha Ediboğlu'nda, onun eserlerindeki şûh ve aydınlık atmosfere dikkat çekmektedir.

Ali Efendi'nin eserlerinde, ince bir hüznün altında, aydınlık ve coşkulu bir sevgi yatmaktadır. O hep âşıktır. Eserlerinde en çok yer verdiği konulardan biri yeniden âşık olmasıdır:

"Sevdim yine bir âfet gibi yâr."

"Düştüm yine sevdasına bir tâze civânı"

"Ben âşık oldum bir güle"

"Sevdim yine bir şûh-i dilârâ" v.s.

Gözleri ağlamaktan, ciğeri ve bağı sevgilinin açtığı yârelerden kanlıdır:

"Hicrinle gözümde acaba kan mı boşandı?"

"Ağlamaktan dide pür-hûn oldu gel"

"Âfet-zede dil, hasta ciğer hûn imişim ben"

"Tîr-i nîgehin açdı ciğergâhıma yare"

"Kan ağlamaz mı didesi şûrîde bûlbûlün"v.s.

Ali Efendi'nin aşk ateşine ve ayrılığa da tahammülü yoktur:

"Aşk oduna yandı gönül"

"Hasret odu yaktı ciğerim,ey rûh-i alim"

"Sevdâ-ı aşk ile daim yanarım"

"Yok dilde tehammül elem-i firkate,artık"

"Nice bir hasret-i canânâ tehammül edeyim"

Tanburi Ali Efendi'nin seçtiği güftelerin bir kısmının şairi, zamanın önde gelen şairlerinden Nevres-i Cedîd'dir(1). Ayrıca, Fuzûlî'nin ve zamanın önemli güfte yazarlarından Sâdi Bey'in şiirlerine de rağbet etmiştir.

Öğrencilerinden İsmail Fennî Ertuğrul, Ali Efendi'nin 100'den fazla faslı ezbere bilmediğini ve büsbütün kaybolmuş makamları tekrar ortaya çıkaracak derecede güçlü bir besteci olduğunu söylemektedir. Gerçekten de Ali Efendi, az kullanılmış veya unutulmuş bazı makamlardan klâsik takımlar yaparak, bu makamları canlandırmıştır. Sipîhr, Nişâbûr, Muhayyer-Zengûle, Muhayyer-Sünbûle, Arazbar - Bûselik gibi.. Tanburi Ali Efendi'nin çok kuvvetli bir makam bilgisi olduğu muhakkaktır. Tespit edilen 147 eserinde 35 değişik makam kullanmıştır. Kullandığı makamların tasnifi şöyledir:

13 Uşşak, 11 Hicaz, 8 Sûz-i Dil , 8 Sipîhr, 8 Evîç, 8 Hicazkar, 8 Nihavend, 8 Hüseyîni, 7 Sûznak, 6 Rast, 6 Hûzzam, 6 Karcıar, 6 Sabâ, 6 Muhayyer-Zengûle, 4 Muhayyer-Sünbûle, 4 Nişâbûr, 4 Muhayyer, 3 İsfahan, 2 Arazbar - Bûselik, 2 Nişâburek, 2 Segâh, 2 Yegâh, 2 Bestenigâr, 2 Evcârâ, 1'er adet olmak üzere; Acem-Kürdî, Beyâtî-Araban, Çargâh, Ferahfezâ, Hûz-i, Neveser, Şehnâz, Şevk-efzâ, Ferahnâk, Dügâh ve Kürdîlîhicazkâr'dır. Tanbûrî Ali Efendi, tespit edilen eserleri içerisinde en çok Uşşak makamını kullanmıştır.

Tanbûrî Ali Efendi denilince, akla hemen Sûz-i Dil Takımı gelmektedir. Sûz-i Dil makamını, bu takımda son derece ince ve ifâdeli bir şekilde işlemiştir. "Kani yâd-ı lebinle hûn-i dil nûş ettiğim demler" mısraı ile başlayan Sûz-i Dil Ağır Semâî (No: 7) Türk Müsikişinin en güzel eserlerinden biridir. Bu takımın II. Bestesi olan "Bilmedik yâri ki bizden bu kadar gâfil imiş" (No: 6) için, Yılmaz Öztuna, "Klâsik ekolün, Arif Bey'in neoklasik ekolü tesiri ile romantik bir çığıra kayan devresi için örnek gösterilebilir." (2) diyor.

Tanbûrî Ali Efendi, eski bir makam olan sipîhr'den iki klâsik takım yaparak bu makamı ihyâ etmiştir. Sipîhr makamını Kantemiroğlu, Edvârında şöyle tarif etmiştir:

"Tiz duraktan hareket edüp, Hisar gibi Kûçek yüzünden karar eder." (3).

Haşim Bey ise bu makam hakkında şunları yazmıştır:

"İptidâ Şehnâz -Muhayyer ile Şehnâz makamı gibi âvâze edüp, Hüseyinî perdesine kadar ba'de Hisâr Makamı gibi düğâhta karar eder."(4)

Ali Efendi, Sipihri Hâşim Beyi'in tarif ettiği şekliyle kullanmıştır. Yani, Kûçekli şeklini kullanmamıştır. Sipihri I.Takımın Yürük Semâisi olan "Düştüm yine sevdâsına bir tâze civânın "(No:23), klâsik kurallar içerisinde, romantik uslûbun belki de en tipik örneğidir.

Sipihri de Kûçeği kullanmayan Ali Efendi, Sabâ Makamında, çoğu kez hüseyinî perdesinde Uşşakla bir Kûçek havası yaratmaktadır. Kaydına ve notasına yalnız Arel Arşiv'inde rastlanan "Sevdim seni ben ey bî-mendim"(No:58)adlı Sabâ Şarkı böyle bir özellik göstermektedir.

Ali Efendi, Muhayyer-Zengûle'yi en eski terkibi olan Düğâh'ta Rast'lı şekliyle kullanmıştır. Bütün bunlar onun makamları derinlemesine bildiğini ve araştırmacı bir kişiliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Tanbûri Ali Efendi'nin eserlerinin usullerine göre tasnifi de şöyledir:

29 Aksak,17 Aksak Semâî, 12 Yürük Semâî, 9 Sengin Semâî, 11 Curcuna, 10 Devr-i Hindî, 8 Düyek, 7 Devr-i Kebîr, 5 Zencir, 3 Hafif 3 Türk Aksağı, 3 Sofyan , 2 Çenber, 2 Müsemmen, 1 Muhammes, 1 Eyfer, 1 Remel ve 1 Fernkçin'dir. Görüldüğü gibi, en çok kullanmış olduğu usûl Aksak'dır. 22 eserinin usûlleri, tespit edilememiştir.

Eserlerinin form tasnifine gelince;

1 Dîni Eser(Şuğul), 6 Peşrev, 3 Saz Semâî , 15 Beste, 8 Ağır Semâî, 8 Yürük Semâî, 85 Şarkı. 21 Eserin formu tespit edilememiştir.

Bazı Curcuna usûlündeki eserlerinde, hey terennümlerine rastlanmaktadır:

"Hayli demdir sine sûz-i firkâtin"

"Anlatayım halimi dildâre ben"(No:69)

"Aşk oduna yandı gönül"(No:46)

Ali Efendi'nin eserleri incelendiği zaman göze ilk çarpan özelliklerden biri ezgi zenginliğidir. Eserlerinin nakaratları, genellikle iki farklı ezgilidir. Bazen zemin , nakarat ve meyanda çift melodilidir. Hatta bazen, meyandan sonra gelen nakarat, ilk nakaratla aynı olmayıp farklı bir melodiye ve farklı sözlere sahiptir:

"Yok dilde tahammül elem-i fikâte artık"(No:44)

Bazen meyandan nakarata dönüldüğünde, nakaratın sözlerinin aynı, melodisinin farklı olduğu görülür:

"Sabah oldu gönüller oldu mesrûr"(No:57)

Tanbûrî Ali Efendi üslûbunun, karakteristik özelliklerinden biri zemin, nakarat ve meyânın başlangıç seslerinin bazen simetrik olmasıdır. Bu durum, eserlere monotonluk yerine rahatlatıcı bir bütünlük ve denge getirmektedir:

"Aşk oduna yandı gönül "(No:46)

"Senden bilirim yok bana bir faide ey gül"(No:37)

Bazen, iki farklı ezgili bir nakaratın yalnız 2.nakaratı 1.ile simetriktir, zemin ve meyân tektir:

"Cem'iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın"(No:61)

Ali Efendi'nin eserlerinde, büyük formdaki eserlerde nadir rastlanan kırık çizgi(No:7)5(5), otuzikilik notalar ve triolelere rastlanmaktadır. O, büyük formdaki eserlerinde yepyeni bir hava yaratmıştır. Ayrıca, makam geçkilerindeki başarısı dikkat çekicidir. (Karcıgâr Peşrevi, No.1) Ses alanı olarak Yegâh ve Tiz Hüseyni arasını kullanmıştır.

İki eserinin form bakımından analizi şöyledir:

SÛZ-DİL II.BESTE(Bilmedik yâri ki bizden bu kadar gâfil imiş)

1.M	Terennüm	2.M	Terennüm
$A(a+b)+(c+d)$	$B(e+f)$	A	B
$C(g+h)+(i+k)$	B	A	B
Meyân3.M.	Terennüm	4.M	Terennüm

NIHAVEND NAKIŞ YÜRÜK SEMÂİ (Bilmezdim özüm gamzene meftûn
imişim ben)

1.M	2.M	Terennüm	2.M
[A] :A:(a+a')	:B:	C	:B:
[A'] D(d+e)	:B:	C	:B:
Meyan 3.M	4.M	Terennüm	4.M

Tanbûrî Ali Efendi, verimli bir besteci idi. Sûz-i Dil takımını bir ay içinde tamamlayarak, eser bestelemedeki çabukluğu ile de ün yapmıştır. Bu konuda öğrencilerinden Ferit Kam, şöyle bir olay anlatmaktadır:

"Henüz onsekiz yaşında iken, bir şarkı güftesi yazdım. Semtimiz olan Beylerbeyi'nde mûkim Ali Efendi'ye götürüp, bestelemesini rica ettim. Güfteyi okudu, birkaç dakika parmaklarıyla hesap yaptı. 'Gütfen bestelendi' dedi. Hicaz makamında dilrübâ surette terennüm etti. Mûsikideki kemâlini ve bestelemekte tab'ının fartı sür'atini bi-hakkın ispat etti."(5)

Tanbûrî Ali Efendi'nin daha önce belirtildiği gibi 147 eseri tespit edilmiştir. Eldeki kaynaklardan en fazla 108 ve 110 eseri görülmektedir. Yılmaz Öztuna 108 eserinin 1. mısralarını vermiştir. Tespit edilen 147 eserinden 84 kadarının notaları bulunmuştur.

Ali Efendi'nin oğlu Aziz Mahmut Bey ve Manisa'lı Hâfız Sâlis Efendi'nin birlikte notaya aldıkları eserler, Aksaray yangınında yanmıştır. Diğer eserleride çeşitli özel koleksiyonlara ve öğrencilerine dağılmıştır. Nitekim bu tez çalışmasında, Tanbûrî Ali Efendi'nin eserlerinin büyük bölümünün Muallim İsmali Hakkı Bey Koleksiyonu teşkil etmiştir. Bu koleksiyondan alınan bütün eserler, Eski Yazıdan çevrilerek verilmektedir. Said Ali makâlesinde, Ali Efendi'nin öğrencilerine ve zamanın ileri gelen müzisyenlerine çağrıda bulunarak bu eserleri yayınlamaların istemektedir. Yoksa hepsi yok olup gidecektir. Şadiye Barış, hocasının birtakım eserlerini Radyo Repertuarına kazandırmıştır. Diğer bazı eserleride özel koleksiyonlarda kalmıştır. Muhayyer - Zengûle Takımı ile birkaç eserine yalnız Hüseyin Saadettin Arel Arşivinde rastlanmıştır. Bu eserler, büyük bir ihtimalle İzmir ürünleridir ve Arel bunları

İzmir'de bulunduğu yıllarda temin etmiş olabilir. Said Ali de , Tanbûrî Ali Efendi'nin bazı eserlerini, bilhassa Sipîhr, Nişâbûr, Muhayyer - Zengûle gibi takımlarını İzmir'de yaptığını söylemektedir. Bu eserlerin yaygınlaşmamasının en önemli nedeni bu olsa gerektir.

- (1)Nevres-i Cedîd(1820-1876), Osman Nevres Efendi olarak da bilinir. Aslen rum olup, Şam ve Bağdat Valisi Şair Ali Rıza Paşa tarafından yetiştirilmiştir. Divan sahibidir.
- (2)ÖZTUNA,Y.; Türk Musikisi Ans.Milli Eğitim Basımevi, İst.,1969, Cilt:1,s.30
- (3)KANTEMİROĞLU;Kitâb ü İlmü'l-Mûsikî alâ Vechi'l - Hurûfât,Tura Yayınları(Yalçın Tura), 1976,Cilt:1,s.151,154.
- (4)Haşim Bey; Mecmuây-ı Lâtife, İst., 1864,s.93.
- (5)Kırık Çizgi: (Ligne Brisé) Gam şeklinde giden melodinin, birden atlayıp başka bir sestene devam etmesidir.
- (6)İNAL, İ.M.K.; Hoş Sadâ , İş Bankası Yayınları, İst., 1958, s.52 .

TANBURÎ ALÎ EFENDÎ'nin ESERLERİNİN LİSTESİ

- 1.Rast Düyek şıgl(Güftesi Hz.Ömer'in)(1)
- 2.Eviç Peşrev
- 3.Uşşak Peşrev
- 4.Karcıgar Peşrev
- 5.Muhayyer-Zengûle Peşrev
- 6.Arazbâr_Bûselik Peşrev(2)
- 7.Sûz-i Dil Peşrev
- 8.Eviç Saz Semâî
- 9.Muhayyer-Zengûle Saz Semâî
- 10.Sûz-i Dil Saz Semâî
- 11.Sûz-i Dil Zencir I.Beste(Yıkıldı darb-ı sitemden harâb olan gönlüm)
- 12.Sûz-i Dil Devr-i Kebir II.Beste(Bilmedik yâri ki bizden bu kadar gâfil imiş)
- 13.Sûz-i Dil Nakış Aksak Semâî (Kani yâd-ı lebinle hûn-i dil nûş ettiğim demler Güfte: Nevres-i Cedîd
- 14.Sûz-i Dil Yürük (Ceyhûn arayan dide-i giryânımı görsün)
- 15.Sûz-i Dil Evfer Şarkı(Yandıkça oldu sûzan, kalb-i şerer-feşânım)(3)
- 16.Sûz-i Dil Yürük Aksak Şarkı(Her bir bakışında neş'e buldum)
- 17.Eviç Ağır Çenber I.Beste(Ah eder inler gönül, ol turra-i Şebgûn için).
- 18.Eviç Hafif Iı.Beste(Söylemem derdimi, dem-derdim olan ahâ bile)
- 19.Eviç Nakış Aksak Semâî(Ben ağlar idim her gece, ol yârim uyurdu)
- 20.Eviç Nakış Semai (Hicrinle gözümde, acaba kan mı boşandı)
- 21.Eviç Ağır Aksak Şarkı(Sûz-i firkât sînemi dağlar benim)
- 22.Eviç Aksak Şarkı(Çünkü gördüm gayrilerden çok cefâ)
- 23.Sipih Zencir I.Beste(Yine bu gece çıkardım sipihre nâlemi ben)
- 24.Sipih Hafif II.Beste (Merdüm-i dideme bilmem ne füsûn etti felek)Güfte: Yavuz Sultan Selim.
- 25.Sipih Aksak Semâî(Açıl,ey gonca leb,nûr eylesin bezm-i tekellümler)
- 26.Sipih Yürük Semâî(Düştüm yine sevdâsına bir tâze civânın)
- 27.Sipih Ağır Remel I.Beste(Dermân aranam derdime, gözyaşımı silmem)
- 28.Sipih Devr-i Kebir II.Beste(Kûşe-i ganda nişnim, seni sevdim seveli)
- 29.Sipih Nakış Ağır Aksak Semâî(Mîrg-i evc-i üzletim, kevn-ü mekân ağlar bana)

- 30.Sipihir Nakış Yürük Semâî(Kana kana içelim mey, kanalım sahbâdan)
- 31.Muhayyer,Zengûle Zencir I.Beste(Kemâl-i hüsnü veripdir şarâb-ı nâb sana) Güfte: Fuzûlî
- 32.Mahayyer-Zengûle Hafif I.Beste(Getir ey sâkî-i gül -çehre, biraz nûş edelim)(4)
- 33.Muhayyer -Zengûle Aksak Semâî(Dağım ki sûz-i sineden efgân olup çıkar)
- 34.Muhayyer-Zengûle Nakış Yürük Semâî(Mecnûn işitip derd-ü dilim dağlara düştü)(5)
- 35.Nişâbûr Frengi Fer I.Beste(Kan ağlamaz mı didesi şûride bülbülün) Güfte: Nevresi Cedid
- 36.Nişâbûr Muhammes II.Beste(Renc-i hatır vermesin feryâd-u efgânlar sana) Güfte: Ziya Paşa
- 37.Nişâbûr Aksak Semâî (Ben değil meftûn -i hüsnün müptelâ âlem sana) Güfte:Fuzûlî
- 38.Nişâbûr Nakış Yürük Semâî (Yanar ol derd ile gönlüm ki yanar ah edemez)Güfte:Nevres-i Cedid
- 39.Muhayyer-Sünbüle Ağır Çenber I.Beste(Öyle sermestim ki, idrâk etmezem dünya nedir)Güfte:Fuzûlî
- 40.Muhayyer Sünbüle Zencir II.Beste(Tutuştı gam oduna şâd gördün gönlüm)Güfte:Fuzûlî
- 41.Mahayyer Sünbüle Aksak Semâî(Beni candan usandırdı)Güfte:Fuzûlî(6)
- 42.Muhayyer Sünbüle Yürük Semâî(Bağlandı gönül zülfüne divâneliğinden)
- 43.Arazbâr-Bûselik Devr Kebîr Beste(Ben ki terk eylemişim canımı cananım için)
- 44.Hicâzkâr Nakış Aksak Semâî(Nakış-ı la'li gitmez ol şûhun derûn-i sineden)
- 45.Hicâzkâr Aksak Şarkı(Menendin yok gülüm, bir mehlikâsın)
- 46.Hicâzkâr Yürük Curcuna Şarkı(Hayli demdir sine-sûz-i firkâtin))
- 47.Hicâzkâr Yürük Curcuna Ş.(Evvel görüşte ey şûh-i gülten)
- 48.Hicâzkâr ? ?(Nûş-i mey-i aşkına karmaz gönül
- 49.Hicâzkâr ? ?(Sâkî bu gece meclis-i meyhâne bezmidir)
- 50.Hicâzkâr ? ? (Her gören müştâk olur cânâ yüzün)
- 51.Hicâzkâr ? ? (Nevbahar-ı işve bir nâzik edâ)
- 52.Nihavend Nakış Yürük Semâî(Bilmezdim özüm gamzene meftûn imişim ben)
- 53.Nihavend Ağır Aksak Semâî Şarkı(Bilmem anı ben gelmedi misli bu diyâra).

- 54.Nihavend Sengin Semâî Şarkı(Sevdim yine bir şûh-i dilârâ pek ilerde)
- 55.Nihavend Curcuna Şarkı(Ben âşık oldum bir güle)
- 56.Nihavend Sengin Semâî Şarkı(Eyledi meysiz bu şeb uşşak-ı zâr-ı)
- 57.Nihavend ? Şarkı(Gelin kızlar tiyatrodâ hora tepelim)
- 58.Nihavend ? ? (Ey şûh-i cihân dâd eyle feryâd elinden)
- 59.Nihavend ? ? (Yakdın ey zalim felek nâr-ı firâka cânım)
- 60.Hüseynî Ağır Aksak Semâî Şarkı(Şemşir-i nigâhınla vuruldum ciğerimden)
- 61.Hüseynî Yürük Semâî Şarkı(Senden bilirim yok bana bir fâide ey gül.) Gûfte: Nevres-i Cedid.
- 62.Hüseynî Yürük Aksak Şarkı(Saysam gece, gündüz çekilen mihneti bitmez)
- 63.Hüseynî Curcuna Şarkı(Nice bir hasret-i canânâ tahammül edeyim?)
- 64.Hüseynî Ağır Devri Hindî Şarkı(İştîyâkın hadden evzûn oldu gel)
- 65.Hüseynî Devr-i Hindî Şarkı(Sen sumup bâdeyi ben nûş edeyim)
- 66.Hüseynî Sofyan Şarkı(Ruhsâr-ı âlin hayranı oldum)
- 67.Hüseynî ? Şarkı (Nâr-ı aşkınla yanıp olsam remâd)
- 68.Sûznâk Ağır Aksak Şarkı(Âşık oldum sana ey gonca dehen)Gûfte: Sâdi Bey
- 69.Sûznâk Ağır Aksak Semâî Şarkı(Cem'iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın(7))
- 70.Sûznâk Aksak Şarkı(Dil-i mahzûnumu şâd eyle bir gün)
- 71.Sûznâk Düyek Şarkı(Meh Cemâlim ben seni gayet severken ben sana)
- 72.Sûznâk Düyek Şarkı(Revâ mı ey peri gülmek?)
- 73.Sûznâk Devr-i Hindî(Ey hilâl ebrû kamer tal'at nigâr-ı dilsitân)
- 74.Sûznâk Sofyan Şarkı(Vâ'deylemiştin ey peri)
- 75.Hüzzam Ağır Aksak Şarkı(Oldu bu üftâde her kârı güç)
- 76.Hüzzam Aksak Şarkı(Sevdim Yine bir âfet gibi yâr)
- 77.Hüzzam Aksak Şarkı(Çeşm-i siyâhı eyler dile kâr)
- 78.Hüzzam Düyek Şarkı(Bî-vefâya aldarmazdım)
- 79.Hüzzam Düyek Şarkı(Bir dil düştü sana yârim ah bu dem)
- 80.Hüzzam Türk Aksağı Şarkı(Tersâ güzeli gerdene zünnârını taktı)
- 81.Karciğâr Ağır Aksak Şarkı(Şivene söz yok güzelsin)
- 82.Karciğâr Sengin Semâî Şarkı(ol yosma revîş, kaşı keman , sînesi billûr)
- 83.Karciğâr Aksak Şarkı(Mûsikîye kim ederse intisâb)
- 84.Karciğâr Yürük Aksak Şarkı(Bir taraftan âşıkı derd-i gam-ı yâr ağlatır)

- 85.Karciğar Yürük Aksak (Hande-i yar ile pür-hande değilim)
- 86.Uşşak Ağır Aksak Şarkı(Güzeldir vechine kimler kul olmaz?)
- 87.Uşşak Yürük Semâî Şarkı(Tıfl-ı nâzım, meclis-rindâne gel)
- 88.Uşşak Türk Aksağı Şarkı(Oldu yine bi-çare gönül müptelay-ı aşk)
- 89.Uşşak Müsemmen Şarkı(Va'd-i visalinle alt ettin beni)
- 90.Uşşak Müsemmen Şarkı (Pertev-i hüsnün salarken dehre tâb)
- 91.Uşak Sofyan Şarkı(Meyletti gönül sen dil-rübâyâ)
- 92.uşşak Aksak Şarkı(Âşıktan etme cana hicâbı)
- 93.Uşşak Yürük Semâî Şarkı(Hâb içinde hep şanlıdır)
- 94.Uşşak Yürük Semâî Şarkı(Yok dilde tehammül elem-i firkâte artık)
- 95.Uşşak Curcuna Şarkı(Âşk oduna yandı gönül)
- 96.Uşşak Yürük Aksak Şarkı(Benim yârim güzeller serveridir)
- 97.Uşşak ? ? (Sevdığım bi-misl-ü hem ta bir gül-i
nevrestedir)
- 98.Hicaz Ağır Aksak Semâî Şarkı(Hasret odu yaktı ciğerim ey rûh-i âlim)
- 99.Hicaz Sengin Semâî Şarkı(Cem-iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın)
- 100.Hicaz Curcuna Şarkı(Sevdây-ı aşk ile daim yanarım)
- 101.Hicaz Yürük Aksak Şarkı(Samur kaşlı nâzik edâdır)
- 102.Hicaz ? ? (Ol tıfl-ı nâzım hüsnünde mâhir)
- 103.Hicaz ? ? (Değildir lütfûnun ifây-ı şükr-i kabûl imkan)
104. Hicaz ? ? (Halime merhâmet et gözlerimin yaşı için)
- 105.Hicaz ? ? (Seni ben sevdim efendim canım)
- 106.Hicaz ? ?(Ol âfet-i can nâz ile uykudan uyandı)
- 107.Hicaz ? ?(Bezm-i vuslâtından beni kıldın cüdâ)
- 108.Hicaz ? ? (Can dayanmazmış vedâ-ı firkâte)
- 109.Rast Türk Aksağı Şarkı(Geldi eyyâm-ı bahar oldu safâlar âşikâr)
- 110.Rast Düyek Şarkı(Düştü gönlüm sana şimdi ey peri)
- 111.Rast Devr-i Hindî Şarkı (Milk-i dil hükmeyle sultanım sensin)
- 112.Rast Devr-i Hindî Şarkı(Âşıklığı bâziçe sanır)
- 113.Rast Curcuna Şarkı(Anlatayım halimi dildâre ben)Güfte:Sâdi Bey
- 114.Sabâ Devr-i Hindî Şarkı(Sabâ ahvâlim arz et sûy-i yâre)
- 115.Sabâ Devr-i Hindî Şarkı(Sabah oldu gönüller oldu mesrûr)
- 116.Sabâ Aksak Semâî şarkı(Sevdim seni ben ey bî-menendim)
- 117.Sabâ Sengin Semâî Şarkı(Tır-i nighin açtı ciğergâhıma yâre)
- 118.Sabâ Aksak Şarkı(Derd-i aşkınla zâlim)
- 119.Sabâ Aksak Şarkı(Beni aşka salan yâre)
- 120.Isfahan Devr-i Revân Şarkı(Bezm-i aşkın her ne dem etsem tahattür
ey civân)

- 121.İsfahan Yürük Aksak Şarkı(Meh yüzüne bakmakla doyulmaz)
 122.İsfahan ? ? (Ne safâdır eyyâm-ı gül)
 123.Nişâbürek Aksak Şarkı(Görmesem bir lâhza cânânım seni)(8)
 124.Nişâbürek Düyek Şarkı(Ol yosma güzel bakmıyor)
 125.Segâh Sengin Semâî Şarkı(Sûziş-i aşk eyledi bağrım kebâb)
 126.Segâh Devr-i Hindî Şarkı(Dil harâb-ı aşkınum, sensin sebep berbbadıma)
 127.Muhayyer Sengin Semâî Şarkı(Feryâda ne hâced yavru bend eyle dehânın)
 128.Muhayyer Curcuna Şarkı(Bir saçı leylâ nigâr etti dil-i tar-u mâr)
 129.Muhayyer ? ? (Şerrâh-ı dilim çıkmadadır ta-be-felek)
 130.Muhayyer ? ? (Benim nazlı civânım)
 131.Yegâh Aksak Şarkı(İzhâr eder elbette sana âşık-ı hâlim)
 132.Yegâh Curcuna Şarkı(Rûhlerin, ey gonca-leb verd-i mutarramıdır)
 133.Acem Kürdî Düyek Şarkı(Çehre edip dün bî-sebep)
 134.Bestenigâr Aksak Şarkı(Sevdim seni gayetle ben ey bî-misl-ü menendim)
 135.Bestenigâr ? ? (Firkâtinle hâl-i zârım pek yamân)
 136.Bayâtî -Arabân Aksak Şarkı(Eyledi bir şûh ile dil imtizâç)
 137.Evcârâ Sengin Semâî Şarkı(Bir şûha gönül, âşık olup derbeder oldu)
 138.Evcârâ Devr-i Hindî Şarkı(Dilde şimdi var hezâran müşkilim)
 139.Çargâh Aksak Şarkı(Tâzeler zevk-u safâyı daima an-ı bahar)
 140.Ferahfezâ Curcuna Şarkı(Nevrûz-i bahar oldu yine ey gül-i hândân)Gütfe: Sâdi Bey
 141.Hûz-i Devr-i Hindî Şarkı(Hiç unutmam bir sabah-ı dil güşây-ı nev-bahar)
 142.Neveser Sengin Semâî Şarkı(Sayd eyledi bu gönlümü, bir gözleri âhû(9)
 143.Şehmâz Aksak Şarkı(Bir taraftan âşık-ı derd-ü gam-ı yâr ağlatır)
 144.Şevk-efzâ Aksak Şarkı(Neşvesi hatıra geldi nigh-i dilberinin)
 145.Ferahnâk ? ? (İktisâb-ı nûr ederken tal-atından âfitâb)
 146.Dügâh ? ? (Tir-i nigâh-ı kasd-ı dil-i âşıkı peyler)
 147.Kürdîlihicazkâr Aksak Şarkı(Sen insan sûretinde bir meleksin)

(1)Tanbûrî AliEfendi'nin tek dînf eseri olup,sözleri Arapçadır.

(2)Said Ali'nin 28 Nisan 1921 tarihli Alemdar Gazetesindeki makalesinde isim olarak rastlandı.

- (3)Bu eser, İst.Radyosu kütüphanesinde ve M.Rona'nın "50 Yıllık Türk Musikisi"kitabında Servet Bey'in olarak gösteriliyor.]
- (4)Bu güfteyi Astik'te Kürdilihicazkâr/Sengin Semâî olarak bestelemiştir.
- (5)Etem Ruhi Üngör'ün Türk Musikisi Güfteler Antolojisinde "Ferhat işitip derd.. diye geçmekte ve Hicaz olarak gösterilmektedir.
- (6)Bu ağır semâî a.g.e.'de Hacı Faik Bey'in olarak gösterilmektedir.
- (7)Bu güfteyi Hicaz makamından da bestelemiştir.
- (8)Bu eserin betecisi Şamlı İskender"Nişâbürek Faslı"Mutaf Ali Efendi olarak gösterilmektedir.
- (9)Hacı Arif Bey aynı güfteyi Hicaz olarak bestelemiştir.

1) KARCIĞAR PEŞREV

♩ : 80

Tanbûrî ALİ Ef.

1.

2.

120

16

1.

2.

1.

2.

1.

2.

1.

2.

1.

2.

A handwritten musical score on 12 staves, all in treble clef and key of D major (two sharps). The notation includes various note values (quarter, eighth, sixteenth, and thirty-second notes), rests, and accidentals. The score is divided into four measures by repeat signs with first and second endings. The first ending is marked with a circled '1.' and the second ending with a circled '2.'. The third ending is marked with a circled '3.' and the fourth ending with a circled '4.'. The music features a mix of melodic lines and rhythmic patterns, with some staves showing more complex figures. The handwriting is clear and legible.

1. 2. öğüz

(SON)

2) UŞŞAK PEŞREVİ (x)

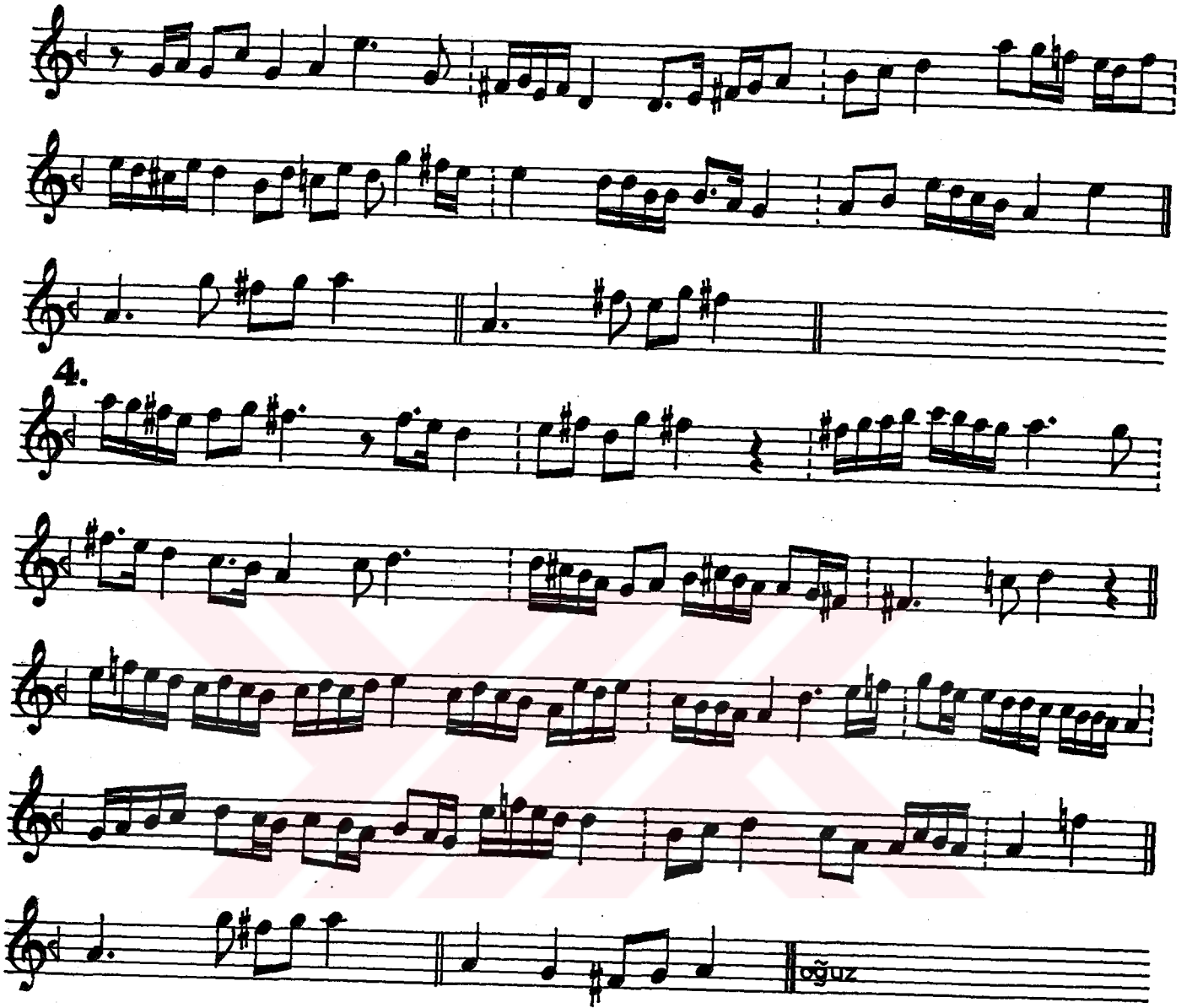
DEVİR-İ KEBİR

TANBŪRÎ ALÎ EFENDİ

MÜLÂZİME

2.

3.

H.S. AREL Kütüphane ve Arşivi, 249/2271.

(x) Yalnız Arel Arşivinde ratlanan bu eser , Hamparsum notasından günümüz notasına Doç.Yalçın TURA tarafından çevrilmiştir.(Hamparsum notası B.k.ek:2)

3) SÛZ-İ DİL PEŞREV

Devr-i Kebîr

Tanbûrî Ali Efendi

1. HANE

28

TESLİM

II. HANE

III. HANE

The image displays a musical score for the piece "SÖZ-İ DİL PEŞREV (2)". The score is written on ten staves, each beginning with a treble clef and a key signature of three sharps (F#, C#, G#). The notation includes various note values, rests, and bar lines. A large, faint, pink watermark with the text "Türk Musikisi Klasikleri" is visible across the center of the page. The score concludes with a double bar line and a fermata symbol on the final staff, which is labeled "oğuz" at the bottom right.

IV. HANE

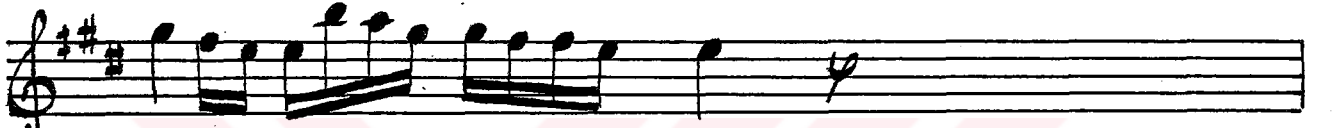
oğuz

(4) SÛZÎ DİL SAZ SEMÂÎSÎ

Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

1. Hâne

Mülâzime

2. Hâne

3. Hâne

4. Hâne

Tanbûrî : ALİ EFENDİ

Yar Yi ki l kil di da r
da r dar bi si te m
de n
yâr ha râ bo la n
la n gö n lü m
yel le le l lel le le l lel le le le
lel li fe re li ye lel li ye le lel lel le lel lel
lel lel lel le li yâr Yâr ha râ
b râ bo la n la
n gö n lüm hey ca nim
hey ca nim Yâr Cü nû n nûn be
lâ lâ si na

SŪZ-İ DİL BESTE (2)

düş dü ş dü m yâr he vâ vâ yı pe r Pe r çe m le yel le le l le l le le l le l le le l li te re li ye lel li ye le lel le le lel le le li yâr yâr he vâ vâ yı pe r pe r çe m le hey ca nim le — KARAR — oguz

YIKILDI DARB-İ SİTEM DEN HARÂB OLAN GÖNLÜM
TUTUŞDU ŞŪLE-İ GAMDAN KEBÂB OLAN GÖNLÜM
CÜNŪN BELÂSINA DÜŞDÜM HEVÂ-YI PERÇEMLE
ESÎR-İ KEŞMEKEŞ-İ PİÇ Ü TÂB OLAN GÖNLÜM

44
(6) SÛZ-İ DİL BESTE
BİLMEDİK YÂRİ Kİ BİZDEN BU KADAR GÂFİL İMİŞ

DEVİR-İ KEBİR

Tanbûrî ALİ EFENDİ

28

Bi l me di
k yâ ri
ri ki bi z de n
bu bu ka da r
gâ fi li
mi ş va y
hâ lim ya ma n rah met a ma n
ey ş e hî hû bâ n a
h a h gel e fe n
1. dim - SAZ - 2. dim - SAZ - KARAR
dim
Ah Çe k çek di ği m ce

SÖZ-İ DİL BESTE (2)

v rü rü ce fâ

la r yo lu na

bî

hu de oğuz

BİLMEDİK YÂRİ Kİ BİZDEN BU KADAR GÂFİL İMİŞ
 CAN HAYÂL EYLEDİĞİM BÛSE-İ BÎ-KÂBİL İMİŞ
 ÇEKDİĞİM CEVR Ü CEFÂLAR YOLUNA BÎHÛDE
 ETTİĞİM CÛŞİŞ-İ SEVDÂ ONA BÎ-VÂSİL İMİŞ

(GÜFTE: NEVRES BEY)

(7) SÛZ-İ DİL AĞIR SEMÂÎ
KANI YÂD-I LEBİNLE HÛN-İ DİL NÛŞ ETDİĞİM DEMLER

USÛLÜ: Aksak Semâî

Tanbûrî ALİ EFENDİ

Ah Ka ni yâ di le bi n le hû
ni dil nûş e t di ği m de m ler
He zâ ra n bü l bü lü nâ le
S ni me st e y le yi p e y gû
m le hâ mû s e t di ği m de m ler
l der â gû ş e t di ği m de m ler
ah o dem le r he p hâ yâ l o l du -SAZ-
a ceb bi l me m ne hâ l o l du
yü zün gör me k bl le ha t ta
ba na em ri mu hâ l o l du
a lip et ra fi mi ha y ret
ci hân dan e y le di m ne f ret
ha rab e n de r ha ra b o l dum

SÛZ -İ DİL AĞIR SEMÂÎ (2)

ye te r ga y ri ye te r ha s ret SON

Ah Ya nar â te ş le re â râ

mü şa b rim ya da ge l di k çe oğuz

KANİ YÂD-I LEBİNLE HÛN-İ-DİL NÛŞ ETDİĞİM DEMLER
 HEZÂRÂN BÜLBÜLÜ NÂLEMLE HÂMÛŞ ETDİĞİM DEMLER
 YANAR ÂTEŞLERE ÂRÂM Ü SABRIM YÂ'DA GELDİKÇE
 SENİ MEST EYLEYİB EY GÜL DERÂĞÛŞ ETDİĞİM DEMLER

(GÜFTE : NEVRES BEY)

(8) SÛZ-İ DİL YÜRÜK SEMÂÎ
CEYHÛN ARAYAN DÎDE-İ GİRYÂNIMI GÖRSÜN

YÜRÜK SEMÂÎ

Tanbûrî Ali Efendi

Cey hûn a ra ya n dî de i gir
yâ nı mı gö r sü n
Cey hû n a ra yan dî de i gir
yâ nı mı gö r sü n -SAZ-
câ nim ye le lel le le le lel
le l le le l li -SAZ- mî rim te re lel
lel le le lel le l le le l
li -SAZ- ey zâ li mi gad da r
ey şû hi si te m kâr -SAZ-
hiç mer hâ me ti n yo k
cev rû si te mi n çok -SAZ-

SÖZ-İ DİL YÜRÜK SEMÂÎ (2.)

sen den ki me şe k vâ
et sin di li şe y dâ SAZ
a h a h
hiç ey le me di n yâd SAZ
va h va h
et din be ni be r bâd KARAR SAZ bâd
Sev dâ ze de li k bi l me ye me y
yâ l i se he r ki m
Sev dâ ze de li k bi l me ye me y
yâ l i se he r ki m SAZ oğuz

CEYHÛN ARAYAN DÎDE-İ GİRÂNIMI GÖRSÜN
SEYLÂB ARAYAN HÛZN İLE TÛFÂNIMI GÖRSÜN
SEVDÂ-ZEDELİK BİLMEĞE MEYYÂL İSE HER-KİM
YÂ ZÜLFÜNÜ, YÂ HÂL-İ PERÎŞÂNIMI GÖRSÜN

(GÜFTE: NEVRES BEY)

(9) SÛZİDİL ŞARKI

USÛLÜ: EVFER

TANBÛRÎ ALÎ EFENDÎ

Yan dık ça ol du su zan
kal bi şe rer fe şâ nim
Ol du yi ne a lev riz
Mah su li su zi dil dir
da ğı ga mı ni ha nim ol du yi ne
su zış li dir fi ga nim mah su li su
a zi lev riz da ğı ga mı ni ha nim
zi dil dir su zış li dir fi ga nim
Na rı le hi bi aş kın su za nı yım
a nın çün na rı le hi bi aş kın
su za nı yım a nın çün oğuz

YANDIKÇA OLDU ŞUZAN KALB-İ ŞERER FEŞÂNİM
OLDU YİNE ALEVRİZ DAĞI GAM-I NİHÂNİM
NÂR-I LEHİB-İ AŞKIN SUZANIYIM ANIN ÇİN
MAHSUL-İ SÛZİDİL DİR SUZİŞLİDİR FEGÂNİM.

(10) SŪZ-ı DİL ŞARKI

Aksak

Tanbūrî Ali Efendi

Her bir ba kı şın . . . da neş e bul . .

dum . . . her bir ba kı şın . . . da

neş e bul . . . dum — SAZ —

Be göz le ri nin . . . esi . . ri . ol . .

dum . . ben göz le ri nin . . .

e si . . ri . ol . . dum — SAZ —

Tî ri ni ge hin . . . le ah vu rul . . .

dum . . . tî ri ni ge hin . . .

ah . vu rul . . . dum — SAZ — dum . . .

Aranağme . . .

Her bir bakışında neş'e buldum
Ben gözlerinin esiri oldum
Tîr-i nîgehinle ah vuruldum
Ben gözlerinin esiri oldum.

İstanbul Radyosu
No.3352

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SAN'AT MÜZİĞİ No: 100

(11) EVCİBESTE

TANBURİ ALİ EFENDİ

SÜRE = 6', 50"

♩ = 72

ÇENBER

ÂH EDER İNLER GÖNÜL OL TURRA-Î ŞEB-GÜN ÇİN

ÂH
ÂH VAR EY E-Mİ DER
LE-BİR İN-
BEZ-
LE YA MI LER GO-
MI GAM YA HA-
NÜL BER A- OL ZEN-
MA-
ÂH TUR- RA- İ ŞEB-
CI- RI- DEN DİL-
DE DI- LI MAH
GÜ HU ZU
GÜN HÜN ZÜN ÇİN ÇİN ÇİN ÖM- RUM
CA- NİM A- MAN A- MAN TUR- RA-
CI- RI- DE DI-
İ DEN LI ŞEB- DİL- GÜ HU ZU
MAH-
GÜ HU ZU GÜN HÜN ZÜN ÇİN ÇİN ÇİN
VAY (SON)

EVC BESTE
Âh eder inler gönül ol turra-î şeb-gün için
(Sahife - 2)

AH NÂ-LE-Mİ MEY
 AH EŞ-Kİ-
 Mİ MEY
 AH ÇEŞ-Mİ-Mİ CÂM
 E
 EY-LE-YİP ÖM-RÜM CA-NİM A-
 MAN A-MAN ÇEŞ-Mİ-Mİ CÂM
 E E EY-LE
 YİP VAY uysal

ÂH EDER İNLER GÖNÜL OLTURRA-İ ŞEB-GÜN İÇİN
 VARMIDİR ÂÂ HABER ZENCİRDEN DİLHÛN İÇİN
 NÂLEMİ NEY, ESKİMİ MEY, ÇEŞMİMİ CAM EYLEYİP
 EYLE BİR BEZM-İ GAM AMÂDE DİL-İ MAHZÛN İÇİN

Vezni : Fâilâtûn fâilâtûn fâilâtûn fâilûn.

(12) EVİ Ç 2.3ESTE (*)

Hafif

Tanbûrî Ali Efendi

Ah Söy . . . le . mem . . .

der . . . di . mi hem . . .

der . . . dim o

lan . . . a . . . a . . .

hâ bi le . . .

Gele fen . . . dim . . . dil . . . pe . . .

sen . dim . . . nâ ze nî . . . nim

gela câ . . . nim gel . . . der

dim o lan . . . a . . .

â . . . ha bi

le

Ah Ken . . . di bi şüp

. . . he bi lür râ

. . . zi de rû

. . . num nu

. . . yok sa

Gel e fen . . . dim dil

. . . pe . . . sen . . . dim nâ ze

ni nim gel e fen dim

râ . . . zi de rû . . . nu

Söylemem derdimi, hem derdim olan, ahâ bile,
Bil ki şu sînedeki, nâle-i cangâha bile
Kendi bî şüphe bilür râz-ı derûnu yoksa,
ehl-i dil söyleyemez derdini, Allah'a bile.
Gel efendim dil pesendim nâzeninim gel
A cânım gel derdim olan ahâ bile(1)

(*) Bu bestenin güftesi Sadun Aksüt'te Hazırağazâde Said, Etem Ruhi Üngörde ise Tayyar Efendi diye geçmektedir.

İsmail Hakkı Bey Koleksiyonu 175/216-7

T R T MÜZİK DAİRESİ YAYINLARI
TÜRK SAN'AT MÜZİĞİ No. 493

AKSAK SEMÂİ

SÜRE : 8,48

♩ = 100

(13) EVC AĞIR SEMÂİ
(BEN AĞLAR İDİM HER GECE OL YÂRİM UYURDU)

TANBÜRİ ALİ EFENDİ

10
8

AH BEN AĞ - LAR İ - DİM HER GE - CE

OL YA - RİM U - YUR - DU

2- AH KET - MEY - LE - Dİ - ĞİM
4- AH A - ŞIK - LI - ĞI - MI

NA - LE - LE - RİM
AN - LA - DI - DA

HAL - KA DU - YUR -
HAN - DE BU - YUR - DU DU

AH TİR YE LE LE LEL LE LE LEL Lİ

YE LEL LEL LE LE LEL LE LEL LEL LE LE

LE LE LE LEL Lİ TE RE LEL LE LE

LEL LE LE LEL LE LEL LE LE LEL Lİ

YA - NI - MA GEL - MEZ - SIN HA - LI - MI

SOR - MAZ - SIN HOŞ ŞİM - Dİ

EVC AĞIR SEMÂÎ
(Sahife- 2)

Dİ VE_ FA HOŞ ŞİM_ Dİ PÜR CE_ FA HEY

HEY HEY

2 - AH KET_ MEY_ LE_ Dİ_ ĞİM NA_ LE_ LE_ RİM
4 - AH A_ ŞIK_ LI_ ĞI_ MI AN_ LA_ DI DA

HAL_ KA DU_ YUR_ HAN_ DE BU_ YUR_ DU DU

AH BİR NİM Nİ_ GE_ Hİ NÂZ İ_ LE

GAM ET_ Dİ GÖ_ RÜN_ CE uy:

BEN AĞLAR İDİM HER GECE OL YARIM UYURDU
KETM_ EYLEDİĞİM NÂLELERİM HALKA DUYURDU
BİR NİM NİGEHİ NÂZ_ İLE GAM ETDİ GÖRÜNCE
ÂŞIKLIĞIMI ANLADI DA HANDE BUYURDU

VEZİN: Mefûlû, mefâîlû mefâîlû feûlûn

(14) EVİÇ NAKIŞ YÜRÜK SEMÂÎ

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Hic rin le . gö . züm den . . . a ca ba

kan mı bo şan dı hic rin le

gö züm . . . den a . ca . ba

kan . mı bo şan dı . . .

Kim câ me le . rim . bu . . . ge . ce . hep

ka . . . ne bo . yan . . . dı

kim câ me le rim bu . . . ge . . . ce hep

ka . . . ne bo . yan dı . . .

Ta . dir te ni ten ni te ne . ni ten

na . . . te . ne . dir . . . ney

ta . dir . ten ni ten ni te ne ni ten

na . . . te . ne dir . . . ni . . . ah .

aş kin la sî nem dağ la rim sî ne de yâ . .

re . bağ . la rim . aş kin la sî nem dağ la rim

sî . ne de yâ . re . bağ . . la . rim

hay li ze man . dir ağ . . . la . . rim

eş ki te rim : : : sil : mez : : mi . . sin
méc bu ru nam : : : bil : mez : : mi sin

sen in sâ fa . gel . mez . mi sin ah . .

ah yan . . . dim e . lin . .

den ah . . . vah . . .

öl . . . düm e . lin . . den SAZ

Ah et di gö nül . . şem . . i rû hun

gün . . o . . ka . dar . . kim . . .

ah et di gö . nül . . şem . . i rû hun

gün . . o . ka . dar . . kim . . G.E.

Hicrinle gözümde acaba kan mı boşandı
 Kim câmelerim bu gece, hep kane boyandı
 Ta dir te ni ten ni te ne ni ten
 na te ne dir ney ta dir ten ni ten
 ni te ne ni ten na te ne dir ni
 Ah aşkınla sînem dağlarım sîne de yâre bağlarım
 hayli zemândır ağlarım eşk-i terim silmez misin
 Sen insafa gelmez misin ah yandım elinden
 ah vah öldüm elinden
 Ah etdi gönül şem-i rûhun çün o kadar kim
 Pervâne gibi, âkibet âteşlere yandı.

(15) E VİÇ ŞARKI

Ağır Aksak

Tanbûri Ali Efendi

So zi fir . . . kât

sî ne mi dağ

lar be

nim

Eş ki çeş mim

dur ma yıp çağ

lar be

nim

gö züm de

göl . is ten bağ

lar . . . be nim . . .

Ah . . .

Şim di ol du . . .

mes . ke nim . . . dağ . . .

lar . . . be . . .

nim . . . G.E.

Sûz-i firkât, sînemi dağlar benim,
Eşk-i çeşmim durmayıp, çağlar benim
Yok gözümde gülistân bağlar benim
Şimdi oldu meskenim dağlar benim,
Hâlimi elbet gören, ağlar benim.

(16) SİPİHR 1. BESTE

Ağır Remel

Tanbûrî Ali Efendi

Der mân a ra

mam der di me

göz ya

. şı mı sil

. mem e fen dim

Ah câ nım . ya lâ

. ye . le . lel lel lel lel li

te re li ye le le le le lel . lel . . .

le le . li yâr . ya

. şı mı sil mem

hey ca nim Sen den ge

ge mem â lem

e . . e ger

düş

ma nim ol

sa . . e fen dim GE

Dermân aramam derdime göz yaşımı silmem
 Divâne mı âşık mı neyim ben dahî bilemem
 Senden geçemem âlem eğer düşmanım olsa
 Mecbûrunam ölsem seni terk etmeği bilmem
 Efendim ah canım ya la ge le lel le le lel le le li
 Tere li ye le lele le lel lel le le li yar
 Yaşımı silmem.

(17) SİPİHR 2.3ESTE

Devri Kebîr

Tanbûrî Ali Efendi

28

Ah Kû . . kû . şe i . .

gam . . da ni

şı nim . . se

se ni . se - dim se . .

. ve li

Şehle ven . . dim sî . . ne ben . .

dim gele fen . . dim gel

gel se se . ni sev . .

. . . . dim . se se ve

li vay

Ah Rû . rû yi leb . . . rû

yi hi lâ

lin o o lu . . . ben . .

e di

şem

Ah Şeh le ven . . . dim . . . sî . . . ne .

ben . . . dim . . . gel e

G.E

Kûşe-i gam da nişinim seni sevdim seveli
 Kapladı arşı enînim seni sevdim seveli
 Rûy-i ebrûy-i hilâlin oluben endişem
 Fikr-i âlemden emînim seni sevdim seveli
 Şeyh levendim, sîne bendim, gel gel
 Seni sevdim seveli

(18) SİPİHR NAKİŞ AĞIR SEMÂÎ

Ağır Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Mür gi ev ci

uz le tim kev

nü . me kân ağ

lar ba na

Hâ ne ber da

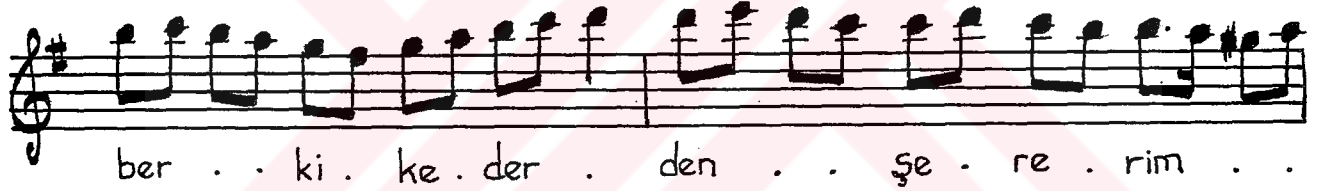
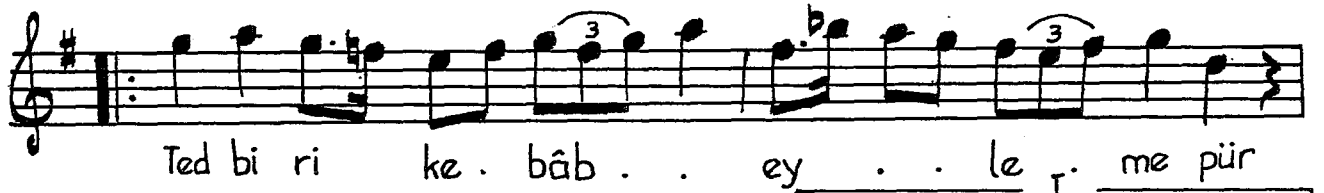
şu . ci hâ nım . a şı .

yân ağ lar

. ba na

Sân bā de i . sâ kî ba na . sâ

kî ler ke . de . rim var

var . . . per . vâ ne yim â . . .

teş . . de . u . çar . i . . . ki pe

var ah . . .

Göz . göz et . . . di . . .

sî . ne mi . . . tî . . .

ri . . mü jen . . . in . . .

sâf . . . kıl . . . GE.

Mîrg-i evc-i uzletim kevn-ü mekan ağlar bana
 Hâne berdûş-u cihânım âşiyân ağlar bana
 Sun hâde-i sâkî bana sâkiler kederim var
 Tedbîr-i kebâb eyleme berk-i kederden şererim var
 Pervâneym âteşte uçar iki perim var
 Göz göz etdi sinemi tîr-i müjen insâf kıl
 Dilde zâlim çekdiğim der nihân ağlar bana.

(19) SİPIHR NAKİŞ YÜRÜK SEMÂİ

Tanbûrî Ali Efendi

Yürük Semâî

Ah ka na ka na i ce lim
mey ka na lim sah bâ . . .
. . . dan
yar . . . yar . . . yar . . .
ca . . . nim e fen dim a man . . .
gel . . . Ah Gü le lim öy . na ya
lim kâma la lim . . . dün . ya . . .
. . . dan
yar . . . yar . . . yar . . .
câ . . . nim e fen . dim a man .

gel

sev dim se ni ben e ze li . .

se ver ler yos ma gü . ze .

1 2
li li

ca nım ca nım yar

gü lüm . gü lüm . dost . gü . zel ler i . çin .

de müm . tâz dır .

bu lun maz mis li pek az dır .

ce ker her ci le sin â şık

ne ne ey ler i Se hep naz

dir . câ nim ye le lâ lâ . . lâ lâ

yâr ye le lel . . li . öm rüm te re lâ

lâ . . lâ . lâ . . dost . . ye . le .

lel . . li ah . gü le . lim .

oy . na ya lim . . kâm a . la lim . .

dün . yâ

dan . . yar . . yâr . .

yâr câ . . e

fen dim a man gel . .

.

Ah Bu la yıp . . . hû . . ni me ye . .

câ . . . me i câ . mî . Nev . . .

res . . . GE.

Kana kana içelim mey kanalım sahbâdan
 Yâr, yâr, yâr cânım efendim aman gel
 Gülelim oynayalım kâm alalım dünyadan
 yâr, yâr , yâr canım efendim aman gel
 Sevdim seni ben ezeli severler yosma güzeli
 Cânım cânım yar gülüm gülüm dost güzeller
 İçinde mümtâzdır, bulunmaz misli pek azdır.
 Çeker herçilesin âşık, ne eyler ise hep nâzdır
 Cânım yele la la la la yâr yele lel li mirim
 tere la la la la dost ye le lel li gülelim oynayalım
 Bulayıp hûn-i meye câme-i câmı Nevres
 Yâr,yâr,yâr canım efendim aman gel

Ayağa kalkalım ahz-ı dem için sahbâdan
 Yâr,yâr,yâr cânım efendim aman gel

Güfte:Nevres-i Cedîd

(20) SİPİHİR 1. BESTE

Zencir

Tanbûrî Ali Efendi

Yâr Yi ne ne . . . bu

ge ge ge . . . ce ş

ka kar . kar.

dim yar si . pih

. pih re nâ le

. mi ben

Cânım ya la ye le lel lel

le . . . le . lel . li öm rüm te . re . lel le le lel

le . le le le lel lel le li . yâr

yâr si pih pih re nâ

le mi ben . . .

Yâr sa kı kın . . . şe râ

re . . i ah

ah ter

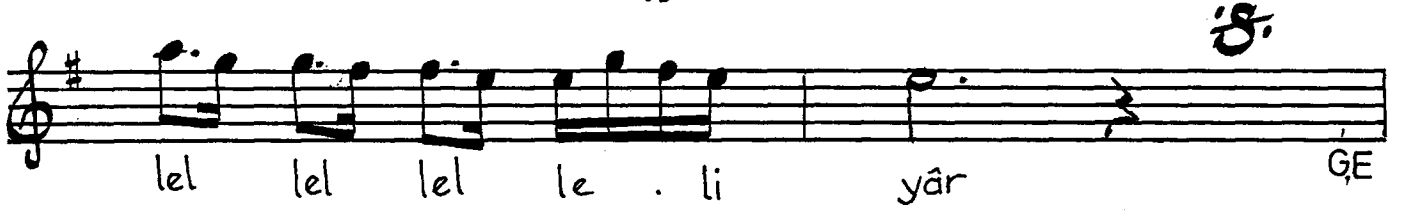
Yâr gü dâ dâ . . . zi den Nev

res res

Câ nim ya la ye le lel lel

lel lel lel . . . li öm rüm . . . te. re

lel le . . le lel le . le le . le

Yine bu gece çıkardım Sipihre nâlemi ben
 Miyân-ı mâha geçirdim kemend-i hâlemi ben
 Sakın şerare-i ahter güdâziden Nevres
 Yine bu gece çıkardım Sipirhre nâlemi ben
 Canım ya le la ye le lel lel lel li ömrüm tere
 lel le le lel le le le lel lel lel le li yâr sipihre
 nâlemi ben hey canım

(21) SİPİHR 2.3ESTE

Hafif

Tanbûrî Ali Efendi

Ah Mer . . . dü mi . . . dî . . .

de . . . me bil . . . mem . . .

ne . . . fü sün . . . et . . .

di . . . fe lek . . .

Ah ser . . . vi . . . nâ . . . zım . . .

iş . . . ve bâ . . . zım . . .

gel . . . e fen . . . dim . . .

be . . . li şâ . . . hı men . . .

Ah Şîr . . . ler . . . pen . . .

çe . . . i . . . kah . . . rın . . .

Merdüm-i dideme bilmem ne füsûn etti felek
Giryem-i kıldı füzûn , eşkimi hûn etti felek
Şîrler pençe -i kahrından olurken lerzân
Beni bir gözleri âhûya zebûn etti felek

Serv-i nâzım , işvebâzım gel efendim, beli şâh-ı men

Güfte:Yavuz Sultan Selim

(22) SİPİHR AĞIR SEMÂÎ

Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Ah A ıl ey . . gon . . . ca leb nur . . .

ey . . . le sin bez . . mi . . .

te kel . lüm . ler

Ah Ca nim yel . le lel . . . le lel . . .

lel . . li mi rim te . re lel . . . le

lel . . li ah sev di . . ğim . . .

. . ne dir . . bu . e dâ . .

gel ey le . ve fa . . . be .

nim . câ . . nim . . be nim . . sul . .

ta l a

man . gel ca . . nim Ah İ zâ rın . gül . . .
 . . . gül . . . sin . . tâ . . bı sah
 bâ . yı . . . ne şât . ol . . sun GE.

Açıl ey gonca leb nûr eylesün bezm-i tekellüm
 Safâdan hânde deryâsında mevc vursun tebessüm
 İzârın gül gül etsin tâb-ı sahbây-ı neşât olsun
 Bu ateş güfte-i rengin besteler hûnin terennüm
 Ah cânım yel lel lel li mirim tere lel
 le lel lel li sevdim nedir bu edâ gel ey vefâ
 benim cânım, benim sultânım, gel aman gel

Yürük Semâî

(23) SİPİHR YÜRÜK SEMÂÎ

Tanbûrî Ali Efendi

Düş tüm yi ne sev . . . dâ . . . sı na bir . . .
 tâ ze ci . vâ . . . nin . . .
 düş tüm yi . ne sev dâ . . . sı na . bir
 tâ . ze ci vâ . . . nin
 Be li be li yâ . . . rim be li be li
 mi . . . rim ah be li be li yâ . . .
 rim . . . be li be li mi rim .
 gön lüm sa . na . . . ver . . . dîm sa . na . ey . . .
 . . . yâr . . . lût fey le ba na . . .
 gel . . . ba na . ey . . . dost . . . Ah

i . le va . . . hi . le

geç . . me . de . dir . . . vak . . tü

za ma . . . nım . . ah .

Dön dür dü be ni . . yâ ye o kir . .

pik ler o kaş . . lar . . .

Dön dür dü . be . ni . . yâ . . ye o kir .

pik . ler o . kaş . . lar . . GE.

Düştüm yine sevdâsına bir tâze civânın
 Gelmez gözüme servet-ü sâ mânı cihânın
 Döndürdü beni yâye o kırpikler o kaşlar
 Çekmek çilesin pek güç imiş tîr-ü kemânım
 Beli, beli yarım, beli beli mirim ah
 gönlüm sana verdim saan ey yar, gel bana ey dost
 Ah ile geçme dedir vakt-ü zemânım

(24) MUHAYYER ZENGÜLE 1.BESTE

USÛLÜ: ZENCÎR
(YÜRÜK)

TANBÛRÎ ALÎ EFENDİ

Yar Ke mâ mâ li hü
hü hüs nü ve ru
rub dur
yar şa râ râ bi
nâb sa na
TERENNÜM
Ser vi nâ zim iş ve bâ
zim dil nü vâ zim a man a
man Yar Yar şa râ
râ bi nâ nâb
sa na
Hey câ nım Hey câ nım

MUHAYYER ZENGÜLE BESTE (devamı)

MEYÂN

Yar Fu zû zû lî ba
bâ şı na o
ol ser vu
sâ sâ ye sal
dı bu gün

TERENNÜM

Ser vi nâ zim iş ve bâ
zim dil nü vâ zim a man a
man ya ya
sa ye sal dı
bu gün (başa)
Hey câ nım oğuz

KEMÂL-i HÜSN VERÜBDÜR ŞARÂB-I NÂB SANA
SANA HELÂLDİR EY MUĞPEÇE ŞARÂB SANA
FUZÜLÎ BAŞINA OL SERV SÂYE SALDI BUGÜN
CEFA U CEVR-İ ADÜ VERMEZ İZTİRÂB SANA

(TERENNÜM: Servinâzım, işvebâzım, dîlnüvâzım,
aman aman yâr yâr şarâb-ı nab sana.)

(25) MUHAYYER ZENGÜLE II. BESTE

TANBÜRİ ALİ EF.

HAFİF

Ah ge tür cy sa ki i gül
 çeh re bi ra zı nüş
 i i de lim Ser vü bendim sin benim
 zül fükemendim sin be nim ben kulu num dil ber se nin sen e fen dim sin be nim
 Ah ah ah gele fendim gel kerem ey
 le (SON) Ah Na le ye baş
 la ya lım şev ki gül
 rû yun i le
 Ser vü bendim sin be nim zül fükemen dims sin be nim ben kulu num dil ber se nin
 sen e fen dim sin be nim Ah ah ah
 gele fen dim gel kerem ey le — oguz

(26) MUHAYYER ZENGÜLE AĞIR SEMÂÎ (x)

AĞIR SEMÂÎ

TANBÛRÎ ALÎ EF.

Da . ğim ki sū zi sî ne den ef
gan o lur çı kar
câ nım câ nım ya la ye lel mi rim
mi rım tere lel lel le le lel le lel le lel le lel le lel
lel li - yar a man a man be li
şa himen ey ey
Ka şı ya haya li müjen gir se sî
ne ye câ nım
TERENNÜM
câ nımya la ye lel mi rim mi rım tere lel lel le le lel le
lel .le le lel le lel le le le lel lel li yar a man
a man be li şa hi man oğuz

(27) MUHAYYER-ZENGÜLE

YÜRÜK SEMÂÎ (NÂKÎŞ)

YÜRÜK SEMÂÎ

TANBÜRÎ ALİ EFENDİ

Mec nun i şî düp der di di lim dağ le re düş

dü dağ le re düş dü -saz---

Bül bül du yu cak na le le rim bağ le re düş

dü bağ le le düş dü

Ta dir ta dir ten nen nen nen nen dir te te nen

ni -saz--- ya la ya la yel lel lel lel

le le le le lel li -saz--- Kur ba nın o lam

ben se nin ey a fe ti ca nim Ey

ka şî ke man nim -SAZ--- Kıl der di me bir

ça re ta bi bim ca nim gel a ci va

nim Ah ah

dil sa na hay ran -saz--- Ah

ah can sa na kur ban

Yar Yar ey le me gir

yan - saz - - - cy le ih san
 cy şe hi hu ban dost
 dost cy le me gir yan - saz - - -
 cy le gel ih san cy şe hi hu
 ban Bül bül du yu cak na le le rim
 Hepben ci le yin di de si kan
 ağ la ra düş dü ağ la ra düş
 düş Tak si mi e zel de o pe ri
 za dir mu hab bet za di mu hab
 bet Hep ben ci le yin di de si kan
 ağ la ra düş dü ağ la ra düş
 dü oğuz

(28) NİŞÂBÛR BESTE

"KAN AĞLAMAZMI DİDESİ ŞÛRÎDE BÜLBÜLÜN"

FRENGİFER

TANBÛRÎ ALİ EFENDİ

Kan Kim Kim ağ ha ha ağ la maz kal çin
mi di de di en dir bu si me fe
su ni lâ ri gon ket ri gon ket de ta
bül nin ham bû nin ham bül nin ham bû gû mü
lün lün lün
ya la ye le lel lel li
te re li ye le le le lel lel lel le li
vay a man a man
be li şa hı men
hey ca nim hey ca nim Karar
Müm kün kün mü nev

NİŞÂBÛR BESTE (devamı)

res a te şî

mih net net

le yan yan ma

mak

ya la ye le lel lel li

te re li ye le le le le lel lel le li

vay a man a man

be li şa he men

başa
Hey ca nım oğuz

KAN AĞLAMAZ MI DİDESİ ŞÛRÎDE BÜLBÜLÜN
 KİM HÂRE KALDI ENCÜMENİ GONCANIN GÜLÜN
 MÜMKÜN MÜ NEVRES ATEŞ-İ MİHNETLE YANMAMAK
 KİM HARİCİNDEDİR BU FELÂKET TEHAMMÜLÜN.

G: Nevres

(29) NİŞÂBÛR BESTE
(RENC-İ HÂTİR VERMESİN FERYÂD-Ü EFGÂNLAR
SANA)

MUHAMMES

Tanbûrî ALİ EF.

3/2

Ren Dil ren ci ha
Dil nû va

tir zım ver sen me he

sin man fer sag ya ol

ya dü ef gan lar
fe da can ar

sa na
sa na

Ah ye le lel lel ye le lel li te re li

ye le lel le lel lel li ye lel

le lel le lel le lel le lel

le li öm rüm ca nim

gel e fen dim gel

Hey ca nim Hey ca nim

Çok Çok mu dur

NİŞÂBÛR BESTE (devamı)

ser der he

va yi zül

zül fûn ol mak

ru ru zi gâr oğuz

RENC-Î HATIR VERMESİN FERYÂD-Û EFGÂNLAR SANA
 DİL-NÜVÂZİM SEN HEMAN SAĞOL FEDÂ CANLAR SANA
 ÇOKMUDUR SERDER HEVÂ-Yİ ZÜLFÜN OLMAK RÜZGÂR
 DİL-NÜVÂZİM.....

(30) NİŞÂBÛR AĞIR SEMÂÎ
BEN DEĞİL MEFTÛN-I HÜSNÜN MÜBTELÂ ÂLEM SANA

AĞIR SEMÂÎ

Tanbûrî ALÎ EF.

Ben de gıl mef tu nî hüs nün
BİR pe Ti rü sun te ham mül
Yok sa ey ru hi re va nim

müb te lâ â lem sa na
le de ve fa de dem sa na
bi me de mem sa na

Pek gü zel sin bi be del sin

ney le yim uş şa ki ni pek ü zer

sin ca rım ah ye le lel le le lel li

te re li ye le lel lel li yar yar

dost dost a man

e fen dim

Muk te za yi ta İl im dir

dur e den sen den be ni

sen den be ni oguz

97
(31) NİŞÂBÛR
nakış yürük semâi

YÜRÜK SEMÂİ

Tanbûrî ALİ EFENDİ

Ya nar ol derd i le gön lüm ki ya nar ah
i de mez ya nar ol der di le gön lüm
ki ya nar ah i de mez
Ken di der dün den ö lür kim se yî a dil gâh
Kim se dün ya da bi zi na i li dil gâh
i de mez Ken di der dün dün ya da bi zi kim na
se yî a dil gâh i de mez
Tir yel li ye le lel li yel lel li ye le lel lel le le lel
li yel lel li ye lel le lel le lel
le le le lel li Ey A fe ti ca
nim Ey Ka şı ke ma nim Ey
rû hi re va nim ey şû hi cl ha

NİŞÂBÛR NÂKİŞ YÜRÜK SEMÂÎ
(devamı)

nim Sen de ne dir bu na zü ne
za ket Bu hüs nü me la hat
a te şî aş kin la yan dım gel ey
sef kat ah
Ko te men ni i di li mah şe re kal sın
nev res ko te men ni i di li mah
şe re kal sın nev res oğuz

YANAR OL DERD İLE GÖNLÜM Kİ YANAR AH EDEMEZ
KENDİ DİRDİNDEN ÖLÜR KİMSEYİ AGÂH EDEMEZ
KO TEMENNİ-İ DİL-İ MAHŞERE KALSIN (NEVRES)
KİMSE DÜNYADA BİZİ NÂİL-İ DİLHÂH EDEMEZ.

G : Nevres

(32) MUHAYYER_SÜNBULE 1. BESTE

Tanbûrî Ali E fendi

Ağır Genber

Ah Öy le ser

mes te

tem

ki id

râk ah

et . me zem dün

yâ yâ yâ

yâ . ne dir vay

Öm . . . rüm . . . câ . . . nım . a man

it me zem

dîn yâ

yâ ne dir

dir vay a man

Ah fer

yâ di

di dîn Fu zû

li

Ah in cin

dūp dūr â

â

Öyle sermestem ki idrâk etmezem dünya nedir
 Ben kimim sâkî olan kimdir, mey-ü sahbâ nedir
 Ah-ü feryâdın Fuzûlî incedüptür âlemi
 Ger belâyı aşk ile hoşnûd isen kavga âlemi nedir
 Ömrüm cânım aman itmezem dünya nedir

FUZÛLÎ

İsmail Hakkı Bey Kollesiyonu

(33) MUHAYYER SÜNBÜLE II. BESTE

Zencir

Tanbûrî Ali Efendi

Yâr Tu tu . . . tuşdu gam . . . o . du . na . . .

nâ . . . şâd . . .

gör . . . gör dü . . .

gün . . . gön . . .

lüm . . . ah . . .

Yel . . . lel . . . lel . . . le . . . le le . . .

le . le lel . . . li te re li ye le . . . le . . .

le . . . le le . . . lel lel le . . . li . . .

vay . . . iş . ve bâ . . .

zim . . . dil . . . nü vâ . . . zim

. . . be li şâ hi men

. vay

Yar di yâ yâ . ri hic

. hic

. ri vi sâ

. li

yâr si . . te den

ol du

. ha râb ah

Yel ye . lel . . . lel lel

. le . le . le le lel . . li te re

li . le . . . le le . . . le le . .

. . le lel lel le . . . li

GE.

Tutuştı gamoduna şâd gördüğün gönlüm
 Mukayyed oldu ol azâd gördüğün gönlüm
 Diyâr-ı hicr-i visâl-i yâr sitemden oldu harâb
 Fezây-ı aşkta âbâd gördüğün gönlüm
 ah yel le lel lel le le le le lel li vay
 İşvebâzım, dilnûvâzım, belişâhımen

(34) MUHAYYER_SÜNÛLE AĞIR SEMÂÎ

Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Ah Be ni can . . dan . . u san dir .
 di . . ce fâ dan yâr . . u .
 san . maz . mi
 Ne dir bu . . . gek . . . di . ğim .
 mih . . ne . . . te ham mül . kal . . .
 . . ma di . . dil . . de . . ke rem
 ey . le . . e fen dim . . sin . .
 Ah Ka mu bî . . mâ ri . na . câ
 nân . . de vâ yı . red . . .

Beni candan usandırdı
Cefâdan yer usanmaz mı
Felekler yandı âhımdan
Ümidim şem'i yanmaz mı
Kamu bîmârıma cânân
Devâyı reddeder insan

(35) MUHAYYER-SÜNÛLE YÜRÜK SEMÂÎ

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Bağ lan dı . gö nül zül fû . ne . di .

vâ . ne li ğin . . den

den

Câ nim ye . le . lel lel . . . lel .

lel . . le . le . li . . . vay . . .

gel iş ve . bâ . . . zim . .

gel . . . gel . . .

gel çâ . re . sâ . . zim

vay

Hem hâ be i yâr . . ol . . . sa da . . hî

â şık o . dur . kim .

hem hâ be i yâr . . . ol sa da . . hî

â şık . o . dur kim . . . GE

Bağlandı gönül zülfüne divâneliğinden
 düştü heves-i lâline mestâneliğinden
 Hemhâbe-i yâr olsa dahî âşık odur kim
 Ümmîd-i visâl itmeye merdâneliğinden

Cânım ye le lele lele lele le le li vay
 İşvebâzım gel gel gel çâresizim vay

(36) ARAZBAR BÜSELİK 1. BESTE

Devr-i Kebîr

Tanbûrî Ali Efendi

Ben . . . ben ki terk . . .

ey . . . le . . . le . mi .

şim . . . câ . . .

ni . . . ni mi câ . . .

nâ . . . nim . . . nim i .

ğın . . . vâ . . .

Öm . rüm . . . câ nime fen dim . ya . . .

le . lel . le le lel . . . le le lel

le le lel . li . . . le li . vay câ . . .

ni . mi . câ . . . nâ . . .

ni . . . mi . . . i . .

şin

Şe . . . şerh e . . . dey dim . .

ga ga . . mi hic

ran . . . i . . . i le . . . şek

dik le le . . . ri

mi vay G.E.

Ben ki terkeylemişim cânımı, cânânım için
 Nice terk eyleyeyim cânımı, cânânım için
 Şerh edeyim gam-ı hicrân ile çektiklerimi
 Haset ağlardı benim hâl-i perişânı için

(37) HÜSEYNÎ ŞARKI

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Sen den bi li rim yok . . ba . na . bir fa . i .
 de . ey . i . gü . . l fa i . de . ey . . .
 gül — SAZ — gül — SAZ —
 Gül ya ğı nı el . . ler . . sü . rü . nür . . .
 çat . la . sa . bül . . bül . . .
 çat . . la . sa bül . . bül — SAZ —
 bül — SAZ — Et semde a bes tir . si . te . mi .
 ha . re te ham . mül . . . hâ . re te . ham . :g.
 mül SA : mül — SAZ — G.E.

Senden bilirim yok bana bir fâide
 Gül yağın ı eller sürünür çatlasa bül bül
 Etsem de abestir sitem-i hâre tehammül
 Gül yağın ı eller sürünür çatlasa bül bül

Ağır Aksak Semâî

Tanbûrî Alî Efendi

Şem . . . şî rini gâ

hın hın la . vu . rul

dum ci ğe rim

den den a câ nim

Câ nâ dö kü len

kan la ra bak

Çeş mi . te

rim den den

. a . câ nim

Bâ râ nı . be lâ

dök . . . mede dir . . .

çeş . . . mı ha zî . . .

nim . . . a . câ nım G.E

Şemşîr-i nigâhınla vuruldum ciğerimden
 Cana dökülen kanlara bak dîdelerinden
 Barân-ı belâ dökmededir çeşm-i hazînim
 Cellâd-ı kazâ rahme gelir şerhâlerimden
 Geçdikçe senin belki hayâlim nazerimden
 Cânâ dökülen kanlara bak dîdelerimden

(39) HÜSEYNÎ ŞARKI

Ağır Devr-i Hindî

Tanbûrî Ali Efendi

İş ti . yâ . . kın . . had den ef . zün

ol . du gel . . . ol . . du gel —SAZ—

ol . . du . gel —SAZ— Ağ la mak . . tan . .

dî . . de . pür . . hûn ol du gel

ol . . . du . . gel —SAZ— Ağ . . la . mak .

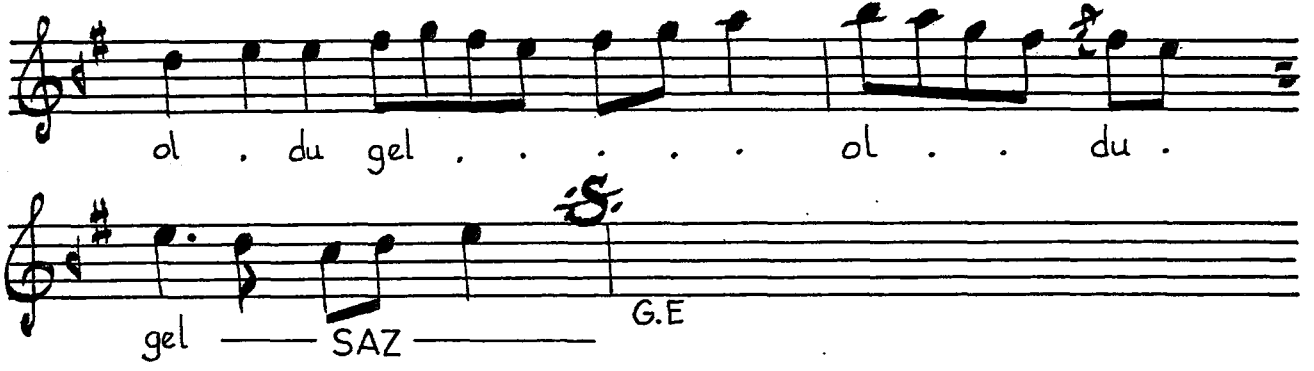
tan . . dî . . . de . pür . . . hûn ol . du gel . .

. ol . . . du . . gel

Hic ri le . . hâ lim . . ci . ger . . hûn

ol du gel ol . . . du . gel —SAZ—

Hic ri le . . hâ . . lim ci . ger . . hûn

İstiyâkın hadden efzûn oldu gel
 Ağlamaktan dîde pür-hûn oldu gel
 Hicr ile hâlim ciğer- hûn oldu gel
 Ağlamaktan dîde pür-hûn oldu gel

Ankara Radyosu .

Ni ce bir has . . . re ti . . cā nâ . . .
 . na ta ham mül . . . e de . yim—SAZ—
 Kū . hî sah ra . . . la ra mec nūn . . .
 . gi . . bi ka . şıp . . . gi . de . yim
 Ba na . rah met . . . mi yor . ol . ka . . .
 . şı ke . mā nım . . . ni de .
 yim G.E

Niçe bir hasrât-i cânâna tahammül edeyim
 Kûhi sahrâlara mecnûn gibi kaçıp gideyim
 Bana rahmetmiyor ol kaşı kemanım nideyim
 Kûhi sahrâlara mecnûn gibi kaçıp gideyim

(41) UŞŞAK ŞARKI

Tanbûrî Ali Efendi

Müsemmen

Per te vi hüs nün sa lar ken deh re tâb .
per te vi hüs . nün sa lar . ken .
deh re tâb
Doğ ma sın . ar . tık u tan sın . . â fi tâb
doğ . ma sın ar . tık u tan sın . . .
â . . fi tâb
Var . i ken . . sen ey me hi â li . .
ce nâb var . i ken sen . ey me hi . â .
li . ce nâb G.E

Pertev-i hüsnün salarken dehre tâb
Doğmasın artık utansın âfitâb
Var iken sen ey meh-i âlicenâb
Doğmasın artık utansın âfitâb

(42) UŞŞAK ŞARKI

Tanbūrî Ali Efendi

Nazlı Düyek (*)

Mey let di gön lüm . . . sendil . rü bâ ya . .

sendil rü bâ ya . . Kıl ma te ga fül . .

benmüp te lâ ya . . benmüp te lâ ya . .

Bî ga ne lik et . . . me â şî nâ ya . .

me â . şî nâ ya Ey nû ri dî . dem .

gel kaç ma ben den

G.E

Meyletti gönlüm sen dilrübâya
Kılma tegâfûl ben müptelâya
Bigânelik etme âşinâya
Ey nûr-i dîdem gel kaçma benden
Hem âşıkam nem sâdık sana ben

İsmail Hakkı Bey Koleksiyonu No.184-27/218

(*) Nazlı Düyek: Düm Tek Tek Düm Tek
1 4 1 3 3

(43) UŞŞAK ŞARKI

Aksak Tanbûrî Ali Efendi

Â şık . . dan et . . . me . . câ nâ hi . . . câ . . . bı â şık . dan et . . . me . . . ca na hi câ . . . bı . . . Mehtal' a tın . . . dan kal dır . . . ni kâ bı . . . meh tal' a tın . . . dan kal . dır . . . ni kâ . . . bı Ta' mî re sâ' . . . et . . . kal bi ha . . . râ . . . bı . . . ta' mî re sâ' . . . et kal . bi . . . ha râ bı G.E.

Âşıktan etme cânâ hicâbı
 Meh tal'âtından kaldır nikâbı
 Ta'mire sâ'et kalbî harâbı
 Meh tal'atından kaldır nikâbı

(44) UŞŞAK ŞARKI

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Yok dil de te ham... mül... e le... mi

fir. kâ te. ar... tük...

yokdil de te. ham... mül... e. le... mi

fir kâ te. ar... tük... SAZ

Öl dür be. ni... sab rey le ye mem

has... re te ar... tük... SAZ

Öl dür be ni sab... rey... le. ye. mem.

has... re te... ar... tük... I

Tâ... kât mi ge. lir. II

hiç... bu. ga. mü mih ne... te ar.

tık Tâ kat mı . ge . . lir . . .

hiç . . bu ga . mı . . mih . . ne . te . ar . .

tık SAZ Ak lı mı al

din gön . . lü mü . çal

din zâ lim . be . ni . sev . . dâ . la . ra . . sal

. . din Â . şı . kı . nam . . ben . . se

nin ey . ser . . vi bü len . . dim

rah . . met e . fen dim . . GE.

Yok dilde tehammül elem-i firkâte artık
 Öldür beni sabreyleyemem hasrete artık
 Tâkat mı gelir hiç bu gam-ı mihnete artık
 aklımı aldın gönülmü çaldın
 zalim beni sevdalara saldın
 Âşıkınam ben senin ey serv-i bülendim, rahmeyle efendim

(45) UŞŞAK ŞARKI

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Tıf . lı nâ . zım mec . li si rin .

da . ne gel . rin da ne . gel gel .

Bâ . de nû . şey le a ıl . . cev . lâ . ne gel

cev lâ . ne . gel . Bâ de nû . .

şey le â ıl cev lâ . ne gel

cev lâ ne gel

Çeşmi mah mû run sü züp . mes tâ . ne gel

mes tâ ne gel . Çeşmi mah . .

mû run sü züp . mes tâ . ne gel .

mes tâ ne . gel . .

A man a . man gel cā nim . cā nim gel .

gel . . . gel . sev di ğim . sen . ba na gel .

Has re tin . den . . bak ne ye . dön . düm

Od la ra . . yan . dım sa ra rıp . sol . dum Bilmezem

ne ol dum gel . . naz lı gü lüm gel . gel a man . GE.

Tıfl-ı nazım meclisi rindâne gel
 Bâde nûş eyle, açıl cevâlâne gel
 Çeşm-i mahmûrun süzüp mestânê gel
 Bendene lütfeyle bir peymane gel
 Kaçma âhûlar gibi meydâna gel
 Aman, aman gel, canım canım gel

Gel, gel sevdiğim sen bana gel
 Hasretinden bak neye döndüm
 Odlara yandım, sararıp soldum
 bilmezem N'oldum, gel nazlı gülüm gel gel aman

Curcuna
(♩ = 200)

Tanbûrî Ali Efendi

Aşk o du na yan . dı gö . nül . hey

hey . . Yar . bu la cak san . dı .

gö . nül hey hey yarbulacak

san . dı gö . nül . hey hey

Na . fi le . . al . dan dı gö nül hey

hey na . fi le al dan dı gö . nül .

hey hey

Aranağme

GE

Aşk oduna yandı gönül
Yâr bulacak sandı gönül
Nâfile aldandı gönül
Yâr bulacak sandı gönül...

(47) NİHÂVEND YÜRÜK SEMÂÎ

Bilmezdim özüm gamzene meftûn imişim ben

Yürük Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Bil mez dim ö züm gam ze ne me f

tû ni mi şi m be n

tû ni mi şi m be n

A Çek fet ze de di l ha ci s ta re ci ğer
sin be ni ze n ci re ki mec

hû ni mi şi m be n
nû ni mi şi m be n

be n ter dil li ter dil li
be n

ter dil li te ne nen nâ te ne di r

ne y na te ne di r ne y

Ge l ge l gel i ş ve bâ

Nihâvend Yürük Semâî (2. Sayfa)

zım SAZ ge

ge gel çâ re sâ

zım SAZ sev di se nî câ

e y şe hî hû ba n lût fey le a ma n

be n de ne e y nâ z lı ci vâ n

va y Â fet ze de di l
Çek sin be ni ze n

ha s ta ci ğer hû n i mi şi m
cî re ki mec nû n i mi şi m

1. be n n be n SON
be n n be n

Sev dâ ze de si n se n de di ler

Nihâvend Yürük Semâî (3. Sayfa)

zül fû ne sö y le

Sev dâ ze de si n se n de di le r

zü l fû ne sö y le

NİHÂVEND YÜRÜK SEMÂÎ

Bilmezdim özüm gamzene meftûn imişim ben
 Âfetzede dil hasta ciğer-hûn imişim ben
 Sevdâzede sen dediler zülfüne söyle
 Çeksin beni zencîre ki mecnûn imişim ben
 (Güfte: Nevres)

Vezin: Mef'ûlü, Mefâîlü, Mefâîlü, Feûlün

KELİMELELER

Gamze	: Nazlı bakış
Meftûn	: Kendini kaybedecek derecede bağlı, aşırı düşkün
Âfetzede	: Felâkete uğramış
Ciğerhûn	: Çok acı çeken, ciğeri kan dolu
Sevdâzede	: Sevdâlı

Sengin Semâî
(♩=72)

Tanbûrî Ali Efendi

Sev dim yi . ne . bir . şû hi di . la . . .

ra . pek i ler de

de El bet de gö nül . . .

vus lâ ti is ter . de . di . . . ler . .

de — SAZ — El bet de gö nül . . vus . . lâ

ti . . . is ter . de di ler . . de

Bir şû hi ci hân fit ne i can ey şe hi dev . . .

rân Bir şû hi ci hân fit ne . i . can

.

Sevdim yine bir şuh-i dilara pek ilerde
 Elbette gönül vuslâtı isterde dilerde
 Bir şûh-i cihân fitne-i cân ey şehi devrân
 Emsali bulunmaz anın evsâfı ilerde

Ah ben â . şık . . ol dum

bir . . . gü . . . le

Hiç il ti . fat et . mem

mü . . . le hiç il . ti fat . . .

et mem mü . . . le

Ben zer . . . ol gon ca sün . . .

bü le ah . . . bü . le . . .

Aranağme . . .

G.E

Ben âşık oldum bir güle
 Hiç iltifât etmem müle
 Benzer o gonca sümbole
 Hiç iltifât etmem müle

50) NİHAVEND ŞARKI

Sengin Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Ey le di mey

siz bu . şeb uş şa kı zâ . . .

rı neş ve .

I II

yap yap

Bir ta raf dan rû . yi dil . . .

bir bir taraf . . . dan mâ .

hi tab bir ta raf . dan

rû yi dil bir bir ta raf . .

dan mâ hi tab . .

Dön dü â lem cen ne te gös

ter . di nû ri bî

sâb dön . dü â lem

ne te gös ter di nû ri

. bî hi sâb

G.E.

Eyledi meysiz bu şeb uşşak-ı zâr-ı neşveyâb
 Bir taraftan rûy-i dil, bir taraftan mâh-i tâb
 Döndü âlem cennete gösterdi nûr-i bî -hisâb
 Bir taraftan rûy-i dil, bir taraftan mâh-i tâb

Evfer (Ağırca)

Tanbûrî Ali Efendi

Di li . mah zû . . . nu . . . mu . .

şâd . . . ey . . . le . . . bir gün .

No lur zâ . . . lim . . .

. . . be ni . yâd . . . ey . .

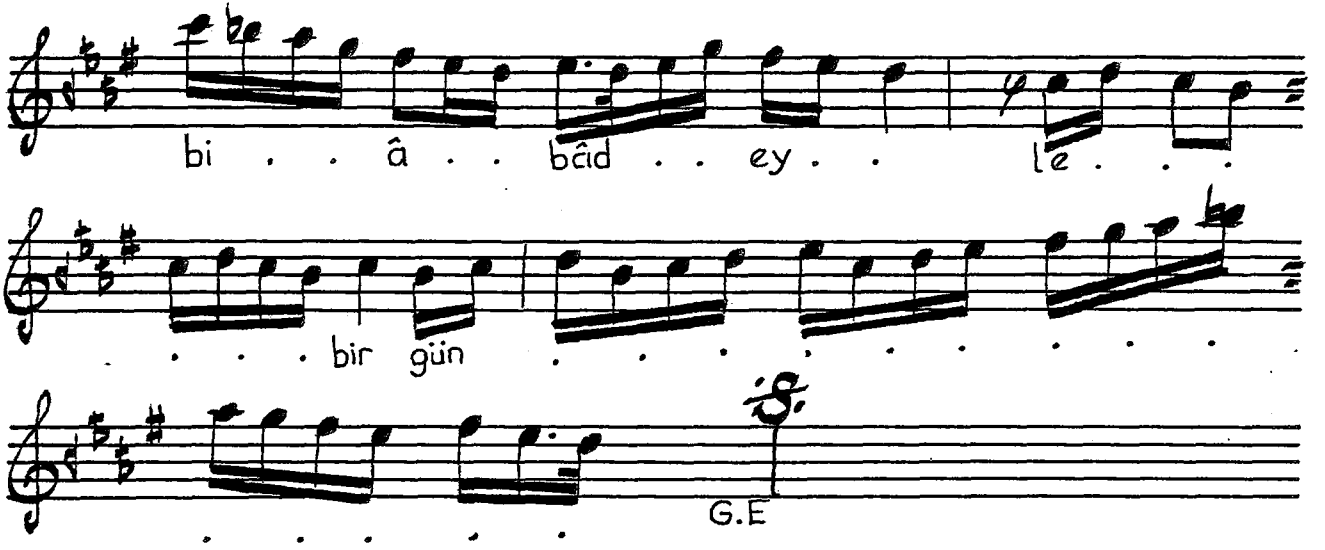
le . . . bir . .

gün . . .

Yı kıl mış . . kal . bi . . â . . .

bâd . . . ey le . . . bir . .

gün . . . yı kıl mış . . kal .

Dil-i mahzûnunu şâdeyle bir gün
 N'olur zâlim beni yâdeyle bir gün
 Yıkılmış kalbi âbâd eyle bir gün
 N'olur zâlim beni yâdeyle bir gün

(52) SÛZNÂK ŞARKI

Düyek

Tanbûrî Ali Efendi

Re vâ mı ey pe . . ri . . gül . . mek

Me râ . . mım . kok la yıp . . öp mek

me râ . . mım . kok la yıp . .

öp . . mek

gö nül pek . ey le . . di is tek

Revâ mı ey peri gülmek
Merâmım koklayıp öpmek
Gönül pek eyledi istek
Merâmım koklayıp öpmek

(53) SÛZ'NÂK ŞARKI

Devr-i Hindî

Tanbûrî Ali Efendi

Ey hi lâl . eb . . rû . . ka mer . . tal'
 at . ni gâ . . rı . . dil . . si . tan
 Ar zı dî . dâr et . se râ pa nû ra
 gark ol . . sun . ci han . . ar zı dî . .
 dâr . et . . se râ pa nû ra gark ol . .
 sun . . ci . hân
 Kai sin dil . . ler . . de ar . . tîk
 zûl me ti gam . dan . . ni . şân . . . G.E.

Ey hilâl ebrû kamer tal'at nigâr-ı dilsitân
 Arz-ı dîdâr et serâpa mura gark olsun cihân
 Kalmasın dillerde artık zûlmet-i gamdan nişân
 Arz-ı dîdâr et serâpa nûra gark olsun cihân

(54) SÛZNÂK ŞARKI

Düyek

Tanbûrî Ali Efendi

Va'd . ey le miş . . . din . . ey . . . pe

ri . . . Üz . . . I . . . be ni be . ni . 'be ni

çok dan . be ri ri

Var . mı . . . bu nun . . . şim di . . . ye

ri ri

ri Aranağme . . .

I II

G.E.

Va'deylemişdin ey peri
 Üzdün beni çokdan beri
 Var mı bunun şimdi yeri
 Üzdün beni çokdan beri

(55) **SÛZ' NÂK ŞARKI**
(ÂŞIK OLDUM SANA EY GONCA DEHEN)

USÛLÜ : AĞIR AKSAK

TANBÛRÎ ALİ EFENDİ

A şık ol du m sa na ey gon...

ca de

he ...

n Sön meza te ş le re yak

tı n be ni

se n --- SAZ --- n - SAZ ---

Gör me ye y di m ne o

la y di se ni

ben aranağmeye ---

ARANAĞMESİ ---

oğuz

ÂŞIK OLDUM SANA EY GONCA DEHEN
SÖNMEZ ATEŞLERE YAKTIN BENİ SEN
GÖRMEYDİM NE OLAYDI SENİ BEN
NAKARAT...

Aksak

Tanbûrî Ali Efendi

Ah . Be ni aş ka

sa lan . yâ re be . ni . aş

ka sa lan yâ

re

Gönül is . ter gü cüm . yet

mez gö nül is ter

gü cüm yet mez — SAZ —

Q hûn . hâ re ce fâ . kâ

re o hûn . . hâ re

ce fâ . kâ re

Beni aşka salan yare
Gönül ister gücüm yetmez
O hûnhâre cefâkâre
Gönül ister gücüm yetmez

(57) SABÂ ŞARKI

Devr-i Hindî

Tanbûrî Ali Efendi

Sa bah . . ol . . du . . gö . nül . .

ler . . ol du mes

rûr — SAZ —

Gü neş doğ du . u yan . . ey . . çeş

mi mah

mûr — SAZ —

Sa fak sök . . dü . . ci hân

ni . . kap la di

nûr — SAZ —

Gü neş doğ du . . u yan . . ey . . çeş

Sabah oldu gönüller oldu mesrûr
 Güneş doğdu uyan ey çeşm-i mahmûr
 Şafak söktü cihânı kapladı nûr
 Güneş doğdu uyan ey çeş-i mahmûr

(58) SABÂ ŞARKI

Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Sev dim . se ni . . . ey . . bî me nen dim .

câ . . nu . . gö . nül . . den ben . . sa na . .

ben . . dim câ . . nu . . gö nül . . den . .

ben . . sa na ben . . dim . gel din le ey . . meh . .

şim . di . bu . . pen . dim ah

ben gay . . ri sen . den . ey . . dil . . pe sen . dim . .

geç . . mem . hü lâ sa . sen . . den . e fen . dim .

Aranağme

GE

Sevdim seni ben ey bî-menendim
 Cân-u gönülden ben sana bendim
 Gel dinle ey meh şimdi bu pendim
 Ben gayri senden ey dil pesendim
 Geçnem hülâsa senden efendim.

(59) SABÂ ŞARKI

Sengin Semâî

Tanburî Ali Efendi

Ti ri . ni ge hin . . . aq . . . di . ci . . . ger

gâ . . . hı . ma ya . . . re

ti . ri . ni . ge . hin . . . aq di . ci . ger

gâ . . . ma yâ . . . re . . . SAZ

Lok man bu la maz . . . gay . . . rı be nim

der . . . di me qa . . . re

lok man bu la maz gay . . . rı be . . . nim der . . .

. . . di . me qa . . . re . . . SAZ

Şim den ge ru â . . . lem . a . . . ci . . . sin

bu . di li . zâ . . . re

şim den ge . rû â lem . . a cı sını

bu . . . di . li . zâ . . . re . SAZ

Aranağme . . .

G.E

Tîr-i nîgehin açtı ciğergâhıma yâre
 Lokman bulamaz gayri benim derdimi çâre
 Şimden gerü âlem acısın bu dil-i zâre
 Lokman bulamaz gayri benim derdime çâre

Yanmakta gönül âteş-i aşkın ile her gâh
 Gül rûyine baktıkça ciğerden ederim âh
 İfîâh olacak sanma bu dertten ben ley mâh
 Lokman bulamaz gayri benim derdime çâre

(60) HİCÂZ ŞARKI

Hasret odu yaktı ciğerim ey rûh-i âlim

Tanbûrî Ali Efendi

Ağır Aksak Semâî

Ha s re t o du ya k

dı ci ge rim

e y e y rû hi â

li m a câ nı m

Bi r ke r re be ni m

hâ hâ li mi sor

ma z ma z sin a zâ

li m a h a zâ li m

Gü n de n gü ne ef

zû n o lu yo r

di l di l de me lâ

li m a câ ni m

HİCÂZ ŞARKI

Hasret odu yaktı ciğerim ey rûh-i âlim
 Bir kerre benim hâlimi sormazsın a zâlim
 Günden güne efzûn oluyor dilde melâlîm
 Bir kerre benim hâlimi sormazsın a zâlim

Vezin: Mef'ûlû, Mefâilü, Mefâilü, Feûlün

KELİMELELER

Od	: Ateş
Âlim	: Elemli, acı çeken, kederli
Efzûn	: Çok, fazla
Melâl	: Sıkıntı, üzüntü

"Cem'iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın"

Cem' iy ye ti dil koy ma di mes

ta ne ni gâ hın

Da ğıl sa re va a hım i le

zül fi si ya hın

Da ğıl sa re va a hım i le

zül fi si ya hın

Vec hin a çı lıb ka re çı ka

çeh re si ma hın

Vec hin a çı lıb ka re çı ka

çeh re si ma hın

SON

Cem'iyet-i dil koymadı mestâne nigâhın
 Dağılsa revâ âhım ile zülf-i siyâhın
 * Vechin açılıb kâre çıka çehresi mâhın
 Dağılsa revâ âhım ile zülf-i siyâhın

cem'iyet - topluluk
 dil - gönül
 mestâne - sarhoşca
 nigâh - bakış
 revâ - uygun, yakışır
 vech - yüz
 mâh - ay

* (- Vechin açılır kâre çıkar çehresi mâhın
 - " açılıb " çıksa " ")

(62) HİCAZ ŞARKI

Yürük Aksak (♩=140)

Tarburî Ali Efendi

Sa mur . . . saç . . . lım . . . na zik . e

da . . . lım . . . da . . . lım . . . Ga yet . se

vim . . li . . . bir . . dil . . rü bâ . . dir . . .

Ga yet . se vim . . li . . . bir . dil . . rü

bâ . . dir — SAZ — Her hâ . li tav . . rı . . .

iş . ve . nû mâ . . dir . . . Her hâ . li

tav . . rı . . . iş ve . . nû mâ dir . . .

bâ . . dir . . . G.E

Samur saçlım nâzik edâdır
Gayet sevimli bir dilrübâdır
Her hali tavrı işvenümâdır
Ağuşu vasla çekmek sezâdır

Aksak

Tanbûrî Ali Efendi

Şi ve . . ne . . yok . söz . . gü zel . . sin
söz . . gü . . zel . . sin
Uş şa kını . . . pek ü . . zer . . sin . . .
uş . . kını . . pek . ü . . zer . . sin .
Her dem ağyâr . . la ge . . . zer . . sin
la ge . . zer . . sin

Şivene yok söz güzelsin
Uşşakını pek üzersin
Ağyârla herdem üzersin
Uşşakını pek üzersin

Kimden öğredin cefâ'yı
Kim öğretti bu edâyı
Tab'ın hele pek hercâî
Uşşakını pek üzersin

(64) KARCIĞAR ŞARKI

YÜRÜKCE AKSAK
(♩ = 168)*Bir taraftan aşıkı*

ALİ EF.

BİR TA - RA - F - DAN A - ŞI - KI DER - DÜ GA -

MI. YAR AĞ - LA - DIR

AĞ - LA - DIR (SAZ

BİR TA - RA - F - DAN VAZ - I - NA HEM VA - Rİ
GEH FE - LEK GEH - GAM BE - Nİ GEH GEV Rİ

AG - DİL YAR DAR AĞ - LA - DIR AĞ LA -
AĞ - LA - DIR

DIR DIR BİR TA - RA - F - DAN VAZ - I - NA HEM
GEH FE - LEK GEH - GAM BE - Nİ GEH

YA - Rİ AĞ - YAR AĞ - LA - DIR
CEV - Rİ DİL - DAR AĞ - LA - DIR

AĞ - LA - DIR SAN MA
AĞ - LA - DIR

ŞEY - DA GÖN - LÜ - MÜ BAH - TI Sİ - YEH -

KÂR AĞ - LA - DIR AĞ - LA - DIR

SANMA SEY- DA GÖN- LÜ-

MÜ BAH- Tİ Sİ- YEH KÂR AĞ- LA-

DIR AĞ- LA- DIR

KODAYA

3
ZENİ BASAR

BİR TARAFTAN AŞIKI DERDİ GAMI YÂR AĞLADIR
BİR TARAFTAN VAZ'İ NAHEMVÂRİ AGYÂR AĞLADIR
SANMA SEYDA GÖNLÜMÜ BAHTİ SİYEHKÂR AĞLADIR
GEH FELEK GEH GAM BENİ GEH CEVRİ DİLDÂR AĞLADIR

OLMADIM ÂZÂDE SER SEYDÂH ZÜLFÜ YARDAN
RÜYİ ŞÂDİ GÖRMEDİM BEN BİR GÜZEL GAMNÂRDAN
KANLI YAŞ EKSİKMİ SANDIN DİDEİ HÜN BARDAN
NAKARAT

(65) **BENİM YÂRİM GÜZELLER SERVERİ**

ÇİFTE SOFYAN

(♩=200)

UŞŞAK ŞARKI

TANBURI ALİ ME...

BE- NİM YA- RİM GÜ ZEL- LER SERVE- Rİ- DİR BE NİM
YA- RİM GÜ ZEL LER SER VE- Rİ- DİR ME- LA- HAT BURCU- NUN
BİR AH- TE- Rİ DİR (SAZ- ME- LA- HAT BURCU NUN
BİR AH- TE Rİ DİR (SAZ- YO- LU- NA CA-
NİMİ VERSEM YERİ- DİR YO- LU- NA CA- NİMİ VER SEM YE
Rİ- DİR BE Nİ A DEM DE- GİL- DİR BİR PE- Rİ- DİR (SAZ
BE- Nİ- A- DEM DE- GİL DİR BİR PE- Rİ- DİR
CURCUNA (♩=200)
10 5
8 8
NA- ZE- NİN- DİR DİL- RU- BA- DİR SEY- ME
Sİ CA- NA SE- FA- DİR (SAZ- A- ŞI- KI ÜF-
TA- DE GÂ- (SAZ... NA ET- Tİ- Gİ LUT- FU A.
(ÇİFTE SOFYAN)
TA- DİR BENİ A DEM DE GİL DİR BİR PE- Rİ
DİR (SAZ- BE- Nİ A- DEM DE- GİL DİR BİR PE- Rİ- DİR

BENİM YÂRİM GÜZELLER SERVERİDİR
MELÂHAT BURCUNUN BİR AHTERİDİR
YOLUNA CÂNIMI VERSEM YERİDİR

BENİ ÂDEM DEĞİLDİR BİR PERİDİR
NÂZENİNDİR DİL RU BÂDİR
SEVMESİ CÂNÂ SEFADİR

ÂŞIKI ÜFTÂDE GÂNA
ETTİĞİ LUTFU ATÂDİR
BENİ ÂDEM DEĞİLDİR BİR PERİDİR

(66) HÜZZAM ŞARKI

Ağır Evfer

Tanbûrî Ali Efendi

Ah Ol du bu . . . üf . . .

. . . tâ de . . . nin . . . her . . .

kâ . . .

rı . . . güç . . .

Der di . min . . . iz . . .

hâ . . . rı güç . . . iz . . .

mâ . . .

rı . . . güç . . .

Ah . Ol ma say dı

söy le mek lik

bâ ri

güç GE

Oldu bu üftâdenin her kârı güç
 Derdimin izhârı güç izmârı güç
 Olmasaydı söylemeklik bâri güç
 Derdimin izhârı güç izmârı güç

Aksak

Tarbûrî Alî Efendi

Sev . . . dim . . . yi ne bir . . .

. . . a . fet . . . gi bi yâr . —SAZ—

Çeş . mi . . . si yâ hı . . .

. . . ey ler . . . di le kâr . . .

A man . . . a man . . . ben sabre de

mem I mem II

Rah . . . mey . . . le . ba . . . na . . .

ey . . . cil . . . ve . li . yâr . . .

Rah . . . mey . . . le . ba . . . na . . .

ey . . . cil . . . ve li yâr . . .

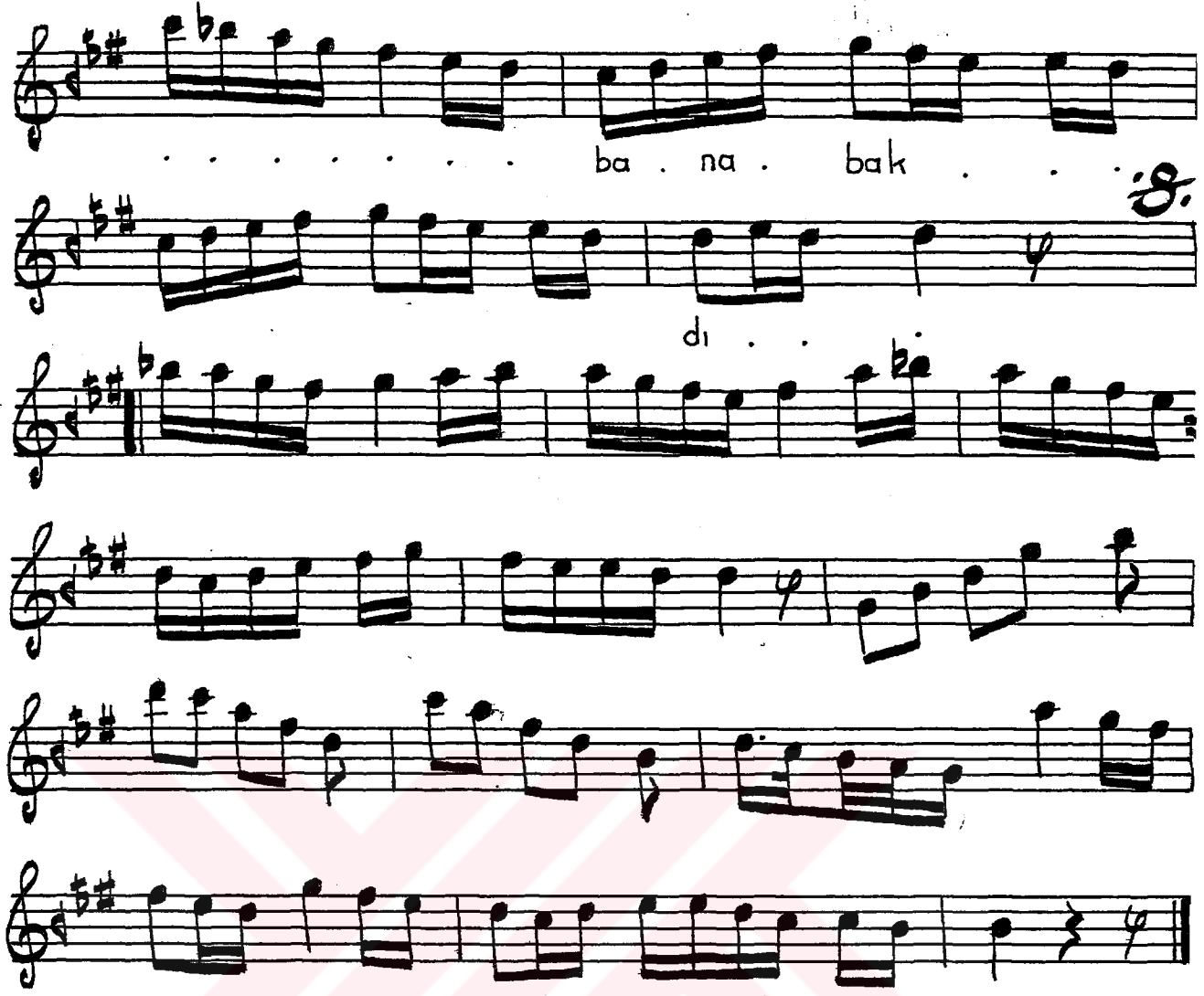
Aranağme . . .

Sevdim yine bir âfet gibi yâr
Çeşm-i siyâh eyler dile kâr
Aman aman ben sabredemem
Rahmeyle bana ey cilveli yâr

Türk Aksağı

Ter sâ gü . ze . li ger
 da na zün na na
 rı . nı . tak dı
 Bir . neş . e gü . nü gel
 di . gö . nül de i . de II
 ri ni yak dı
 it fa sı na bu çeş
 mi . te . rim su
 gi bi ak dı hoş ca gü le rek
 ken di . ne . bir de

Tersâ güzeli gerdâna zümmârını takdı
 Bir neş'e günü geldi gönül derini yakdı
 İtfâsına bu çeşm-i terîm su gibi akdı
 Hoşca gülerek kendine bir de bana bakdı

Düyek

Tanbûrî Ali Efendi

Ah Bî . . . ve . . . fâ . ya . . .
al . . . dan . maz . . . dim . . .
Ken . . . di . mi . . . nâ . . .
re . . . sal . . . maz . dim . . .
Bey . . . hû . de . böy . . .
le . . . yan . maz . . .
dim . . . bî . . . ley . dim . . .
â . . . şık . . . ol maz . . .
dim . . .

Bî-vefâya aldamazdım
Kendimi nâre salmazdım
Beyhûde böyle yarmazdım
Bileydim âşık olmazdım
Bu çevre lââyık olmazdım

(70) RAST ŞARKI

Türk Aksağı (♩=156)

Tanbûrî Ali Efendi

Gel di ey . . ya mı ba . . hâr . . ol
du . . sa fâ lar . . â . şî . kâr .
Bez . me . teş . . rif . . ey . le . ar . . tîk
lût fe . . dip . . ey . . şî . . ve kâr
Aç . dı . . gül . . ler ey . li . . yar . . fer
yâ . . dı . . bül . bül . ler . . he . zâr
Aranağme . . .
G.E.

Geldi eyyamı bahar oldu safâlar âşikâr
Bezme teşrif eyle artık lütfedip ey şivekâr
Açtı güller eyliyor feryâdı bûlbûller hezâr
Bezme teşrif eyle artık lütfedip ey şivekâr

(71) RAST ŞARKI

162

Qırcuna
(♩=200)

Tanbûrî Ali Efendi

Hey hey

hey hey —SAZ—

An la ta yım hâ . li mi dil dâ . re ben .

hey hey hey

hey —SAZ— Der di fi râ

ka . a . ra yım . ğâ . re ben . hey

hey hey hey

—SAZ— Sabre de yim

ni . . ce bir â . zâ . re ben . hey

hey

Yaş dö ke yim yal va ra yım . .

yâ . . re . ben . hey hey

hey hey

Aranağme

G.E

Anlatayım halimi dildâre ben
 Derd firâka arayım çare ben
 Sabredeyim nice bir âzâre ben
 Yaş dökeyim yalvarayım yârâ, ben

(72) RAST ŞARKI

Devr-i Hindî

Tanbûrî Ali Efendi

Mil ki dil hük mey le sul . . tâ nim se nin . .

mil . ki . dil hük mey le s tâ

nim . . se nin Ben se nin . . gön . .

lüm . se nin . . ca . . nim . . se . nin

ben se nin . . gön . . lüm . se nin câ . .

nim . . se . . nin Ak lı fik . . rim .

sab rü sâ . . mâ nim se nin . .

ak . lı . fik . . rim sab rü sâ . . mâ . .

nim . . se . . nin G.E.

Milk-i dil hükmeyle sultânım senin
 Ben senin gönlüm senin, cânım senin
 Aklı fikrim sabr-ü sâmanım senin
 Ben senin, gönlüm senin , cânım senin

(73) SEGÂH ŞARKI

Sengin Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Sû zi şî aşk . . . ey le . di . bağ

rim . ke . bâb . sû zi . şî aşk

ey le di bağ . rim . ke . bâb .

SAZ

Şeh ri de rû . nu . yı . kıp . et

di . ha . râb . Şeh . ri . de . rû .

nu . yı kıp . et . di . ha râb .

SAZ

Çek di ğimar . tık ye . ti . şir iz tı

râb . çek . di . ğim ar tık ye ti şir .

Sûziş-i aşk eyledi bağrım kebâb
 Şehr-i derûnu yıkıp etti harâb
 Çektiğim artık yetişir ıstırâb
 Rahmet âyâ dilber âlicenâb
 Etme kulundan bu kadar içtinâb

(74) HİCAZKÂR AĞIR SEMÂÎ

Aksak Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Nak sı . . . lâ . . . lin . . .

git . . . mez ol . . . şû . . . hun de rû . . .

. . . ni . . . sı . . . ne den yâr .

. . . a . . . man .

sı . . . ne . . . den

Ah ye le lel lel le . . . le . . . lel li

te re lel le . . . le le . . . le lel li yâ lâ

ye . . . le lel le le lel le lel le le lel . . .

li . . . iş . . . ve bâ . . . zı men . . .

dil nü vâ . . . zı men ah

gâ re . . sâ . zi . men gel a

man . . Nak di câ . . . ni . .

ev . . ve . lâ . . . sarf et . ku ma ! .

şî . . . vas . . lı . i . gün yâr .

a . man .

vas . . lı . i gün

Nakş-ı lâ'li gitmez ol şûhum derûn-i sîneden .
 Hiç çıkar mı gevherin zî-kıymeti gencîneden
 Nakd-i cânı evvelâ şarfet, kumâş-ı vasl için
 Hıfz ider elbette bâyi akçe-i pîşîneden
 Yar aman, sîneden ah ye le lel le le le le
 li te re lel le le le le lel li, yâ lâ ye le lel le le lel le le
 işvebâz-ı men, dilnevâz-ı men, çâresâz-ı men gel aman aman

Ev vel gö rüş de . . . ey şû hi
 gül . ten . . .
 Mec . bû ri aş . kın . . . ol dum .
 se nin . ben . . . mec bû ri aş
 kın . . . ol dum . se nin . . ben .
 . . . ol . geş mi â . hû . . .
 lar . sende . . var iken . . ol . geş mi .
 â . . hû . . lar sen de . var .
 iken . . G.E.

Evvel görüşte ey şûh-i gülten
 Mecbûrî aşkın oldum senin ben
 Ol geşm-i âhûlar sende var iken ol
 Mecbûru aşkın oldum senin ben

(76) EVCÂRÂ ŞARKI

Sengin Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Bir şû ha gö nül . . . â . . . şık o . lup
 der . . be . der . ol . . du
 bir şû . . ha . . gö . . nül
 â . . . şık o . . lup der . . . be .
 der ol . . . du . —SAZ—
 Bül bül gi . . bi . â . . vâ . . re . .
 vü . şû . . . rî . . de . ser . ol . . .
 du Bül bül gi . bi . . â . .
 vâ . . . re . vü . şû . . . rî . . .
 de . ser ol . . . du . —SAZ—

Ti ri mü je . si . . . cā . . . nı ma . dek
kâ . . . ri ger ol . . . du
ti ri mü . je . . . si . . . cā . . . nı ma dek
ka . . . ri ger ol
du . — SAZ — — — Â lem de i şim
nâ . . . le . vü . â hi . se . her ol
du Â lem de i şim
nâ . . . le . vü . â hi
se . her ol . . . du . — SAZ — — —
Her i ki . gö . züm . çış . me . i . . .

hû . . . ni . . . ci . ğer ol . . .

du . . . her i ki gö . züm

çeş . me . i . . . hû . . . ni . . .

ci . ğer ol . . . du . —SAZ — G.E

Bir şûha gönül âşık olup derbeder oldu
 Bûlbûl gibi âvâre vû şûride ser oldu
 Tîr-i müjesi canıma dek kâr-ı ger oldu
 Âlende işim nâle vû ah-ı seher oldu
 Her iki gözüm çeşme-i hûn-i ciğer oldu

" Dilde şimdi var hezârân müşkilim "

Dil de şim di var he za ran müş ki lim

müş ki lim

Lâ ne i sî nem den uç du bül bü lüm

bül bü lüm Lâ ne i sî nem den uç du

bül bü lüm bül bü lüm

Aç ma dan sol du yi ne ber ki gü lüm ber

1 ki gü lüm 2 ki gü lüm

Lâ ne i sî nem den uç du bül bü lüm

bül bü lüm Lâ ne i sî nem den uç du

bül bü lüm bül bü lüm

Dilde şimdi var hezârân müşkilim
 Lâne-i sinemden uçdu bülbulüm
 Açmadan soldu yine berk-i gülüm
 Lâne-i sinemden uçdu bülbulüm

dil - gönül
 hezârân - pek çok, binlerce
 müşkil - zorluk
 lâne - yuya
 berk(g) - yaprak

Devr-i Hindî

Tanbûrî Ali Efendi

Dil ha . râ . . . bı aş kı nım . . . sen I —

sin se bep ber II bâ . . . di .

ma bâ . . . di . . . ma

Bir te sel . . . li ver ge lip I bâ

ri . . . di li . . . II nâ . . . şâ . . . di . . . ma-SAZ —

şâ . . . di . . . ma

Taş mıdır bağ rın . . . ki gel I . . . mez

sin be . nım . . . II im . . . dâ . . . di . . . ma

dâ . . . di . . . ma

Dil harab-ı aşkının sensin sebep berbâdına
 Bir teselli ver gelip bâri dil-i nâ-şâdına
 Taş mıdır bağrın kigelmessin benim imdâdına
 Dini ayrı kâfir olsa rahmeder feryâdına

(9) MUHAYYER ŞARKI

Feryâda ne hâcet yürü bend eyle dehânın

Tanbûri Ali Efendi

Sengin Semâi

Fer yâ da ne hâ ce t yü rü bend

e y le de hâ nın SAZ

Bül bül ye ti ş i r ba ğ r ı m ı h ı n

e t d i fi g â nın SAZ

KARAR

nın SAZ nın

Vus lat de mi kâ m a l ma za man d ı r bu za ma

nın SAZ d ı r bu za ma nın SAZ

yal va rı rı m vay SAZ Eg le be ni m

çâ re mi çâ re mi vay

MUHAYYER ŞARKI

Feryâda ne hacet yürü bend eyle dehânın
 Bûlbûl yetişir bağırmı hûn etti figânın
 Vuslat demi kâm alma zamandır bu zamânın
 Bûlbûl yetişir bağırmı hûn etti figânın

Vezin: Me'ûlû, Me'âîlû, Me'âîlû, Fe'ûlûn

KELİMELEK

Bend: Bağlamak
 Dehan: Ağız
 Hûn: Kan
 Vuslat: Kavuşma
 Kâm: Arzu, istek

Devr-i Hindî

(80) NİŞÂBUREK ŞARKI

Tanbûrî Ali Efendi

Gör me sem bir lâh za ca . . na nım se ni

ah . se ni Ar zu . . ey . . ler he man - ca

nım se ni . . ah se ni ah se ni

Kâ kü lün . . dî vâ ne si . ol .

muş gö rüp ol muş gö rüp

Aranagme

G.E.

Görmesem bir lâhza cânânım seni
 Arzu eyler hemân canım seni
 Kâkülün divânesi olmuş, görüp
 Bu dil aşüfte saamânım seni

Neşe si . . . hâ tı ra .

gel . . . di ni ge hi di

be ri nin — SAZ — — — SAZ. — — —

U şu yor . . . göz de ha

yâ . . . li o gü zel göz. .

le ri nin ah u şu yor. göz. .

de ha yâ . . . li o gü zel . göz .

le ri nin — SAZ — — — O la lı â

şı kı dı . . . dâ rı zi yâ â

vâ re nin — SAZ — — —

Neş'esi hatıra geldi nigeş-i dilberinin
Uçuyor gözde hayâli o güzel gözlerinin
Olalı âşık-ı dildâr-ı ziyâ âvârenin
Uçuyor gözde hayâli o güzel gözlerinin

(82-) YEGÂH ŞARKI

Curcuna Tanbûrî Ali Efendi

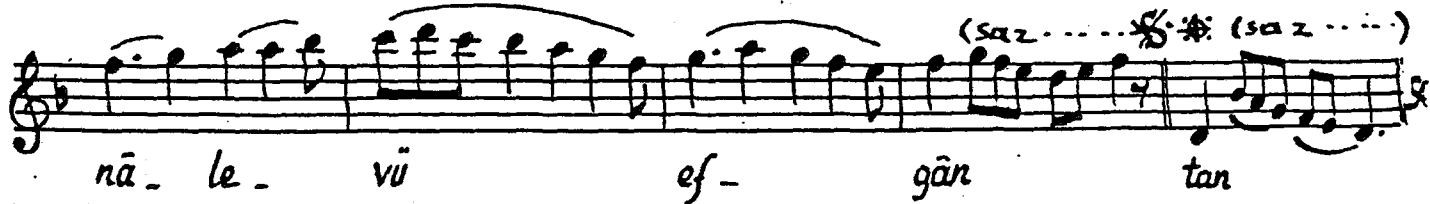
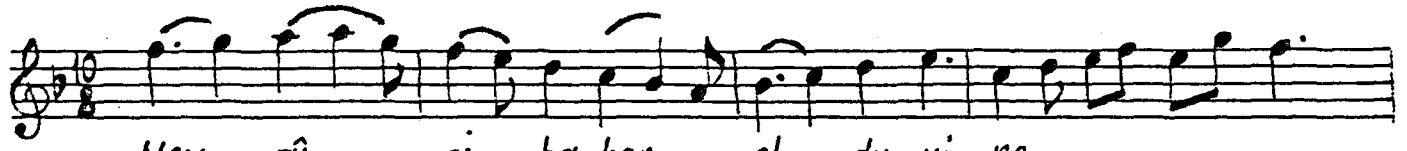

Rûh le rin ey gon ca leb . . ver di tar .
râ . mi . dir .
Ver di mu tar . ra . a cep . . . sen . gi bi râ .
nâ . mi dir . — SAZ — ver di mu tar
râ a ceb . . sen . gi bi . râ . nâ . mi . dir .
— SAZ — Bu gö rü nen sî ne mi . â şı ka bî .
kî ne mi . — SAZ — Bu gö rü nen
sî ne mi . . â . şı . ka . bî . kî . . ne mi . — SAZ —

Rûhlerin ey gonca -leb verdi mutarrâmıdır
Verdi mutarrâ acep sen gibi rânâmıdır
Bu görünen sine mi âşıkâ bi-kine mi
Ya gümüş âyine mi levh-i mücellâmıdır.

Cema

Nevrûz-i bahar oldu yine ey gül-i hândân Güfte : Mehmed Sâ'dî Bey (1839-1902)

Nevrûz-i bahar oldu yine ey gül-i hândân
 Gül mevsimidir eyleyelim azmi gülistân
 Güller açılır bülbul eder nale vü efgân
 Gül mevsimidir eyleyelim azmi gülistân

Sengin Semâî

Tanbûrî Ali Efendi

Say dey le di bu . . gön . . lü mü . bir

göz . . le ri â . . hû

say dey le . di bu gön . . lü mü bir

göz . . le . ri . . â

hû — SAZ —

Ben dey le di zen . ci . re . be . ni

sün bü . . li giy . . su

ben dey le . di . zen ci

be . . ni sün . bü li . giy . . su . — SAZ —

Bil memki ne sih . . rey di ol

gam . . . ze i câ . . . dû

Bil memki ne sih . . . rey le . di . ol

gam . ze i . câ dû

-SAZ ——— Sap lan dı ci . ğer . . . gâ . . . hı

ma . . . dek han . . . ğe ri . eb

rû ——— SAZ ——— Sap lan dı ci . ğer

gâ . . . hı . ma . dek han . . . ğe . ri .

eb rû ——— SAZ ———

KARAR ———

Saydeyledi bu gönlümü bir gözleri âhû
 Bendeyledi zencire beni sünbül-i giysû
 Bilmem ki ne sihreyledi ol gamze-i câdû
 Saplandı ciğergâhıma dek hânger-i ebrû
 Hûri mi acep nûr-i mücessem mi nedir bu.

8. OĞLU AZİZ MAHMUT BEY(Tanbûrî), (1870-1929)

1870 yılında İstanbul, Beylerbeyi-İstavroz Mah. Nevnihâl sokağında dünyaya gelen Aziz Mahmut Bey, küçük yaşlardan itibaren babasından tanbûr öğrenmiştir. "İdâdi tahsilinden sonra Mekteb-i Mülkiye-i şâhâne'ye girdi. Burada Tanbûrî Cemil Bey ile aynı sınıfta okudu. 1893 temmuzunda 23 yaşında buradan mezun oldu. 1923'e kadar 30 yıl İstanbul Ziraat Bankasında çalıştı. Bu tarihte bankanın umum müdürlüğü Ankara'ya nakledilince Aziz Bey'in görevine son verildi⁽¹⁾. Bundan sonraki 6 yıl büyük sıkıntılar içinde geçti. 1929'da , 59 yaşında iken öldü. Cenazesi hayır sahiplerinin yardımıyla kaldırılmıştır.)

İyi bir hânende, babası gibi klâsik tavırda çok iyi bir tanbûrî idi. Son asrın en iyi tanbûrîlerinden olan Aziz Mahmut Bey, dolaylı olarak Dürri Turan'a da hocalık etmiş sayılır. Son klâsik tanbûrîlerden olan Dürri Turan'ın hocası Ziraat Bankası mümeyyizlerinden Kenan Bey, Aziz Mahmut Beyi'in talebesiydi. Aziz Mahmut Bey orta boylu, tıknazca, sarı bıyıklı, ağır başlı ve terbiyeli bir kişiydi. Babası gibi besteciliği de vardı. Fakat babası seviyesinde değildi. Elimizde şu 8 parçası mevcuttur. Hümâyûn Evsat Tevşih (Ey olan Mi'rac, burhan-ı uluvv-i Şân sana, Fuzûlî), Hüzam Curcuna Şarkı(Her şeb göreyim gül yüzünü, arz-ı Cemâl et 2 kıt'a), Kürdî'li Hicazkâr Curcuna Şarkı(Sinem ateş-zâr-ı mihmet, talim'im mahfuf-igam,2 kıt'a), Sabâ-Zemzeme Aksak Şarkı(Bak geldi gece , uykuya dalmış yine herkes), Sûznâk Curcuna Şarkı(Yâd gâr-i tâli'indir bunca mihnetler gönül, 2 kıt'a) , Hicazkâr Türkaksağı Şarkı(Vaz geçip nâz-ü edaban daima), Hicazkâr Devr-i Hindî Şarkı(Ey gül-i bağ nezâket dilnûvâz), Bestenigâr Senginsemâî şarkı(Darılıp ta ne idi dünkü gazâb)

(1)ÖZTUNA, Y.; Türk Musikisi Ansk., Milli Eğitim Basımevi, İst., 1969-76, Cilt:1,s.92.

.TARTIŞMA VE SONUÇLAR

Eldeki en güvenilir kaynaklar, daha önce belirtildiği gibi, Başbakanlık Osmanlı Arşivi vesikaları, Said Ali'nin Alemdar Gazetesindek yayınlanan "Bir Yâd-ı Hazîn-i Mûsıkî" adlı, Tanbûrî Ali Efendi ile ilgili makâlesi ve Ali Efendi'nin öğrencilerinin anılarıdır.

Ali Efendi'nin hayatında, Saray'a girdiği tarihe kadar bir tereddüt yoktur. 1836'da Midilli'de doğmuş, genç yaşında İstanbul'a gelerek, din ve mûsıkî eğitimi görmüştür. Saray'a giriş tarihini, Yılmaz Öztuna 1862'ye doğru, Vural Sözer'de 1862 olarak vermektedirler. Yılmaz Öztuna'ya kadar, Said Ali ve ondan alıntı yapan kaynaklar herhangi bir tarih kaydetmemişlerdir. Bu kaynaklar yalnızca, Ali Efendi'nin, II.Abdülaziz döneminde(1861-1876), Saray'a müezzin olarak girdiğinden söz etmektedirler. Yılmaz Öztuna, Abdülaziz'in tahta çıkış tarihini göz önüne alarak, 1862'ye doğru tarihini vermiş olabilir. Said Ali, Tanbûrî Ali Efendi'nin, Saray'a müezzin olarak girdikten kısa bir müddet sonra, 2.İmam olduğunu kaydetmektedir. Osmanlı Arşivi vesikalarında, 2.İmamlık tarihi 1868 olduğuna göre, Ali Efendi'nin Saray'a girişi bu tarihe yakın olmalıdır. Bu bilgilere dayanarak, Ali Efendi'nin, Saray'a giriş tarihinin 1868'e doğru olduğunu söyleyebilir.

Tanbûrî Ali Efendi, 1868'de, 32 yaşında 2.İmam olduktan sonra Kudûs Mevleviyyeti ile onurlandırılmıştır. O dönemde gözlenen sürekli görev değişikliklerinden, kendisi de payını alarak, 1869'da 2.İmamlık görevinden alınmıştır. 1872'de ise, Saray'dan tamamen çıkarılmıştır. Said Ali, Tanbûrî Ali Efendi'nin 1885'de İzmir'e gittiğinden söz etmektedir. İbnülemin'de, "Hoş Sadâ"da, bu kaynağı olduğu gibi vermektedir. Hoş Sadâ'dan alıntı yapan diğer kaynaklar, 1885 tarihini, Saray'dan ayrılarak İzmir'e gitme tarihi olarak yorumlamışlar ve Ali Efendi'ye uzun yıllar Hünkâr imamlığı yaptırmışlardır. Ali Efendi'nin Saray'a giriş tarihini 1862'ye doğru olarak veren Yılmaz Öztuna, onun, 1885'te, 23 yıl kadar hizmet gördüğü Saray'dan ayrıldığını söylemektedir. Ondan alıntı yapan diğer kaynaklarda, bu bilgiyi kaydetmemişlerdir. Oysa, 1868'e doğru girdiği Saray'da I.yıl Hünkâr İmamlığı yapan Ali Efendi, 1872 tarihinde

tarihinde Saray'dan tamamen çıkarılmıştır. Osmanlı vesikaları ve Said Ali'nin makalesi ışığında Tanbûrî Ali Efendi'nin, Saray'da ancak 5 yıl kadar kaldığını söylenebilir.

Said Ali, Tanbûrî Ali Efendi'nin, Beylerbeyi'nde oturduğunu kaydetmektedir. İbnülemin'de, Beylerbeyi'nde oturan Darülfünûn Müderrislerinden Ferit Kam'la, aynı semitten komşusu Ali Efendi arasındaki bir konuşmayı nakletmektedir. Gençekten de, Tanbûrî Ali Efendi'nin öğrencisi olan Ferit Kam, çocukluk ve gençlik yıllarını Beylerbeyi, İstavroz Mahallesi'nde geçirmiştir. Mustafa Rona, Tanbûrî Ali Efendi'nin oğlu Aziz Mahmut Bey'in, Nevbahar'da doğduğunu söylemektedir. Bugün Abdullah Ağa Mahallesi olan eski İstavroz Mahallesi'nde yapılan araştırmada, Nevnihâl isimli geçmişi eski bir sokağa rastlanmıştır. Mustafa Rona'nın bu isimde de yapıldığı düşünülebilir. Tanbûrî Ali Efendi'nin, Beylerbeyi-İstavroz Mahallesi-Nevnihâl sokağında oturduğu ve oğlu Aziz Mahmut Bey'in burada dünyaya geldiği söylenebilir.

Birçok öğrenci yetiştirmiştir. Bunların başında Tanbûrî Cemil Bey gelmektedir. Bu konuda, kaynaklar aynı fikirdedir.

Said Ali, Ali Efendi'nin, İzmir'e zevkine uygun olduğu ve orada birçok dostları yaşadığı için gittiğini söylemektedir. Oysa öğrencilerinden Şadiye Barış, hocasının, tıpkı babası gibi II. Abdülhamit tarafından İzmir'e sürgün edildiğinden söz etmektedir. Eldeki en güvenilir kaynaklardan olan Said Ali, bu konuyu niçin anlatmamıştır? Daha önce de belirtildiği gibi, Said Ali, bu makaleyi, büyük bir ihtimalle, Aziz Mahmut Bey vasıtası ile yazmıştır. Öyle ise Aziz Mahmut Bey, bu olayın bilinmesini istememektedir. İbnülemin, sürgün olayından dip notta bahsederek, bu konuyu Aziz Mahmut Bey'den sormadığı için üzülmemektedir. Mustafa Rona, Ali Efendi'nin düşmanlarının yalanları yüzünden, II. Abdülhamit tarafından, İzmir'e sürüldüğünü söylemektedir. Bu iki kaynaktan alıntı yapan Hayri Yenigün de, aynı bilgileri tekrarlarlarken, Yılmaz Öztuna, sürgün olayından hiç bahsetmemektedir.

II. Abdülaziz dönemi incelendiğinde istikrarsız bir yönetim göze çarpmaktadır. Padişah'ın etrafındaki kişiler sık sık değişmektedir. Bazı görevliler ve mûsikî mensupları bu yönetimden

hoşnut değildir. Bu iki çevrede de Abdülaziz'in tahttan indirilmesi konuşulmaktadır. Nitekim, Ali Efendi'nin temasda bulunduğu birtakım kişiler, sonradan Abdülaziz'i tahttan indirmişlerdir. Ali Efendi'nin bu olaya karışıp karışmadığı kesin olarak bilinmemektedir. Fakat, II.Abdülhamit'in tahta çıktıktan bir süre sonra amcasının tahtan indirilmesine karışan kişileri sürgün ettiği kesin olarak bilinmektedir. Böylece Ali Efendi'nin, II.Abdülhamit tarafından, II.Abdülaziz'in tahttan indirilmesi olayına karıştığı için İzmir'e sürgün edildiği söylenebilir.

Said Ali Tanbûrî Ali Efendi'nin, 1890 yılı Temmuz ayında vefat ettiğini kaydetmektedir. Bu kaynaktan alıntı yapan ibnülemin ve ondan da alıntı yapan bazı kaynaklar, 1890 tarihinde birleşmektedirler. Mustafa Rona, ilk basımını 1955'te yaptığı "50 Yıllık Türk Müsiki'si" adlı eserinde, Ali Efendi'nin ölüm tarihini 1902 olarak vermiştir. Bundan alıntı yapan Yılmaz Öztuna da, aynı tarihi vermekte ve Ali Efendi'nin İzmir'de 17 yıl kaldığını ilave etmektedir. Son yıllarda yayınlanan bütün kaynaklarda, Ali Efendi'nin ölüm tarihi 1902'dir. Tanbûrî Ali Efendi'nin ölümü ve vasiyeti bölümünde belirtildiği gibi, Said Ali Alemdar Gazetesine adı geçen makalesini yazarken, Aziz Mahmut Bey hayatta idi ve muhakkak ki babasının ölüm tarihini de en iyi bilen kişiydi. Ayrıca, öğrencisi Ferit Kam'ın anıları, Laika Karabey ve M.Cevat Ulunay'ın makaleleri, Sicill-i Osmânî'deki bilgiler ve diğerleri, Tanbûrî Ali Efendi'nin 1890 yılında vefat ettiğini göstermektedir. Mustafa Rona'da başlayan, Yılmaz Öztuna ve diğer kaynaklarda devam eden 1902 tarihi, hiç bir bilimsel gerçeklik arz etmemektedir. Tanbûrî Ali Efendi, 1885 yılında gittiği İzmir'de 1890 yılı Temmuz ayında vefat etmiş, Karşıyaka-Soğukkuya Mezarlığına gömülmüştür. Oğlu Aziz Mahmut Bey'de tanbûrî ve besteciydi. Tanbûrî Ali Efendi'nin yeğeni olan Bekir Sıtkı Efendi, Süleymaniye Medresesi'nde 25 yıl müderrislik yapmıştır. O da tanbûrî ve hâfızdı. Bekir Sıtkı Efendi'nin torunları olan Hakkı ve Hatay Yereli, halen İzmir'de bulunmaktadırlar.

Tanbûrî Ali Efendi, mavi gözlü, kızıl ve çilli idi. Çirkin sayılabilecek görünüşünün altında, mütevazî ve yeniliklere açık bir kişilik yatmaktaydı.

Klâsik tavrın en tanbûrîlerinden olan Ali Efendi'nin büyük formdaki eserleri dahil olmak üzere romantik, lirik ve tabîî bir üslûba sahip olduğu göze çarpmaktadır. O , klâsik üslûbu, derin anlayış ve karakterine göre romantik ve duygulu bir şekilde devam ettirmiştir. Kendine özgü eserleri, aydınlık bir samimiyetin altında ince bir hüznü taşımaktadır. Az kullanılan ve eski makamları canlandırmıştır. Uşşak makamı ve aksak usulünü çok kullanmıştır. Eldeki kaynaklarda en fazla 108 ve 110 eseri görülmektedir. Yılmaz Öztuna 108 eserinin 1.mısrarların vermektedir. Bu tez çalışmasında 147/ eseri tespit edilmiştir. Aksaray yangını, unutilan ve notaya alınmayan eserleri yüzünden, ancak 84 eserinin notası bulunabilmiştir. Sûz-i Dil takımındaki eserleri Türk Müsikişinin en güzel eserleri arasındadır.

KAYNAKLAR

- 1.Abdurrahman Şeref Efendi; Tarih Musahabeleri (Günümüz Türkçesine sadeleştiren Enver Koray),Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları :47, Ank.,1985,s.248
- 2.AKSÜT,S.K.; 500 Yıllık Türk Müsıkisi Ant., Türkiye Yayınevi, İst., 1967.s.39,40
- 3.AKSÜT,S.K.;Türk Müsıkisi Güfteler, Kervan Yayınları, İst., 1983,cilt:1, s.165,387.
- 4.Ankara Radyosu; T.R.T. Müzik Dairesi Nota Koleksiyonu No:327,458 974,1392,2184,2380,2633,2642.
- 5.AREL,H.S.; Arşivi ve Kütaphanesi, No:8/153, 39/33,60/6,109/27,249/ 2271, 3267, 3473, Muhayyer Zengüle Takımı
- 6.ARŞAK(Udi);Hüzzam Faslı, Matbaay-ı Osmaniye, İst.,?,s.59,60
- 7.ATLIĞ, N.; Türk Müsıkisi Klâsikleri, Türk Dünyası Araştırmaları İst.,1987,Cilt:3-4-6-8, s.68,81,108,110,173,174
8. DEVELLİOĞLU,F.; Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Doğuş Ltd.Şti. Matbaası, Ank., 1970.
- 9.EDİBOĞLU,B.S.; Ünlü Türk Bestekârları, Ak Kitabevi, İst.,1962, s.101-103
- 10.ERGUN,S.N.; Türk Müsıkisi Antolojisi-Dini Eserler, Rıza Koşgun Basımevi , İst., 1942, s.402,617.
- 11.EZGİ,S.; Nazari ve Ameli Türk Müsıkisi, Milli Mecmua Matbaası, İst., 1933,cilt:3,5,s.5-9,426
- 12.ERTUĞRUL,İ.F.; İslâm-Türk Ans.,Muhitülmuarif Mecmuası, Kardeşler İst.,1947,no.74,83,s.9,11,15
- 13.Haşim Bey; Mecmuay-ı Lâtife, İst., 1864,s.93
- 14.Hüseyin Avni; İzmir Şairleri Ant., Cumhuriyet Matbaası, İzmir, 1934, cilt:1,s.39,174,175
- 15.İNAL,İ.M.K.;Son Asır Türk Şairleri, Milli Eğitim Basımevi, İst., tarih?, cilt:7,s.1182,1184
- 16.İNAL,İ.M.K.;Hoş Sadâ, İş Bankası Yayınları, İst., 1958 s.49-53, 205 206
- 17.İrâd-ı Dahiliye; Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Daire Başkanlığı, İst., 1284(1868),s.35,1285(1869), s.34,43,1285(1871),s.17,1288(1872),s.31,48.
- 18.İslâm Ans., Milli Eğitim Basımevi, İst.,1967,cilt:10,s.221
- 19.İsmail Hakkı Bey Nota Arşivi, T.R.T.Müzik Dairesi Nota Koleksiyonu, No:8/47,30/150,171/180,171/444-5,172/1218-9,172/1759-60,172/1781-175/150,175/216-7,175/233-5

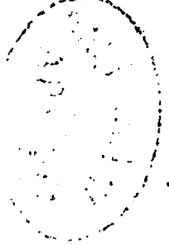
176/55,176/56-57,177/230-
31,177/232,177/233,177/235-8,177/239-41,177/242-
45,177/246,180/216,180/266,180/408,184,27/261,193
/264

- 20.İstanbul Radyosu, no:5,14,100,149,493,2732,3352,3632,3706,3919,3937.
- 21.İ.T.Ü. Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Nota Arşivi,
no:8541,8542,12609.
- 22.Ege Üniv. Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı, Nota Arşivi,No.2974
- 23.KALAYCIOĞLU,R.; Türk Musikisi Bestekârları Külliyyatı, Nurgök
Basımevi, İst.,1961,Sayı:15
- 24.KANTEMIROĞLU; Kitabü ilmi'l-Musiki alâ Vechi'l-Hurûfât,Tura
Yayınları(Yalçın Tura),Tıpkı Basım,1976,cilt:1,s.151
154.
- 25.KARABEY,L.; Musiki Mecmuası, Hüsnütabiat Matbaası, ist.,
1961,no:165,s.270
- 26.KARADENİZ,M.E.;Türk Musikisinin Nazariye ve Esasları, İş Bankası
Kültür Yayınları,Ank.,1965,s.37,395.
- 27.KONUK,A.A.; Hânende, İst., 1901,s.434-438,572.
- 28.KUTLUÇ,F.;Türk Musikisi Dergisi, Marmara Basımevi,
İst., 1949,cilt:2,sayı:17,s.18-19.
- 29.MAYADAĞ,H., a.g.e., Sayı:22,s.10.
- 30.Mehmet Süreyya;Sicill-i Osmânî, Matbaay-ı Âmire, İst.,1892,Cilt:3,
s.571
- 31.Mehmet Şevki;Nevây-ı Şevk yahud Sadây-ı Aşk,Mihran Matbaası,İst.,
1883,s.40,44,123,128,129,130,184,248,258,303,324,327,
330,332,334,335,357,387,402,498,518.
- 32.Mesut Cemil; Tanbûri Cemil'in Hayatı, Sakarya Basımevi, Ank.,1947
s.31,32,35-37.
- 33.Meydan Larousse,Meydan Yayınevi, İst.,1971,cilt:5,s.643.
- 34.MÜFTÜOĞLU,M.;Tarihin Hükmü; Her Yönüyle Sultan II.Abdülhamit, Çile
Yayınları, İst., 1985,s.
- 35.ORANSAY,G.; İzmir Musikî Tarihi Notları, Ege Üniv.,Güzel San. Fak.
Dergisi, İzmir 1980,Sayı:1,s.41,42.
- 36.ORHON,C.;Özel Nota Arşivi.
- 37.ÖZALP,M.N.;Türk Sanat Musikisinin Yakın Tarihçesi ve Rüşen Ferit
Kam, Yorum Matbaası Ank., 1982,s.12
- 38.ÖZGEN,İ.;"Türk Sazları"Yüksek Lisans Ders Notları.

- 39.ÖZTUNA,Y.; Şevki Bey, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları:993, Ank., 1988,s.26,29,30.
- 40.ÖZTUNA,Y.; Türk Musikisi Ans., Milli Eğitim Basımevi, İst., 1969-1976, Cilt:1,2,s.30,31,75,90,91,92,122,123,127,197,184,224,301,332.
- 41.ÖZTUNA,Y.; Türk Musikisi Lügatı,(Musiki Mecmuası içinde No.16), Hüsnü Tabiat Matbaası, İst., 1949,s.18
- 42.PAKALIN,M.2;Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri, Milli Eğitim Basımevi, İst., 1971,s.519-521.
- 43.RONA,M.,50 Yıllık Türk Musikisi, Türkiye Yayınevi, İst., 1960, s.1-5,104,105
- 44.Said Ali; Alemler Gazetesi , 28 Nisan 1921, Yıl:12.
- 45.SAY , A.; Müzik Ans. (Türk Müsıkîsi maddeleri Ferit Sıdal tarafından yazılmıştır). Sanem Matbaası, Ank., 1985,s.1162
- 46.Selânikli Ahmet Bey; Sûznâk Faslı, Maarifet Matbaası, İzmir,1922 s.12.
- 47.SÖZER, V.; Müzik ve Müzisyenler Ans., Remzi Kitabevi, İst.,1986, s.757,758.
- 48.ŞAHİN,M.; Sultan Murad V.'in Hayatı ve Saltanatı, İst.Üniv. Ed.Fak.Tarih Bölümü Lisans Bitirme Tezi,1973,s.7,10.
- 49.Şamlı İskender; Nişâbürek Faslı, s.23.
- 50.ŞAPOLYO,E.B.;Osmanlı Sultanları Tarihi,Rafet Zaimler Yayınevi,İst.1961.
- 51.TARGAN,Ş.M.; İzmir Radyosu Arşiv Bandı.
- 52.Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ans.iletişim Yayınları, İst.,1985 Sayı:39,S.1221,1223.
- 53.Tasvir-i Efkâr Gazetesi, 30 Temmuz 1916.
- 54.TEZEL,A.Ş.;Klâsik Türk Müsıkîsi Ant.(Şarkı formu), Sümer Matbaası, İst.,1975,s.725.
- 55.TINAZ,Ali Rıza Avni; Yeni Asır Gazetesi, 27 Mayıs 1961.
- 56.a.g.e , 25 Mayıs 1968.
- 57.TORUN, M.; "Müzik Formları"Yüksek Lisans Ders Notları.
- 58.ULUÇAY, M.Ç; Manisa Ünlüleri, Manisa Lisesi Yayınları, 1946,s.56.
59. ULUNAY, M.C.; Milliyet Gazetesi, 20 Haziran 1965 .

60. UZUNÇARŞILI, İ.H.; Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ank., 1984, s.373,374.
61. ÜNCÜR, E.R.; Türk Musikisi Güfteler Ant.Eren Yayınları, İst., 1981 Cilt:1,2, s.136,196,200,594,733,1046.
62. YENİGÜN, H.; Musiki Mecmuası, Hüsniyat Matbaası, İst., 1968, Sayı 239, s.15

22668 (تاریخ) ۲

تاریخ ۱۳۵۱/۰۳/۰۵

۰۶۰

تاریخ

مردودیه حاکم کتبی در مرکز
امام تائی حضرت شهریار فیضی و رضا افندی امام اول نصیب و یمنینه طولانی برین حافظ علی افندی امام تائی نصیب بولس اولیقه خیریه نقضانک مالیه نظامه جلدیه خوارسی شریف
۱۳۸۶
مردودیه حاکم کتبی در مرکز
امام تائی حضرت شهریار فیضی و رضا افندی امام اول نصیب و یمنینه طولانی برین حافظ علی افندی امام تائی نصیب بولس اولیقه خیریه نقضانک مالیه نظامه جلدیه خوارسی شریف
۱۳۸۶
مردودیه حاکم کتبی در مرکز
امام تائی حضرت شهریار فیضی و رضا افندی امام اول نصیب و یمنینه طولانی برین حافظ علی افندی امام تائی نصیب بولس اولیقه خیریه نقضانک مالیه نظامه جلدیه خوارسی شریف
۱۳۸۶

İmam-1 Sâni-i Hazret-i Şehriyârî Rıza Efendi'nin İmam-1 Evvelliğine ve onun yerine Hâfız Alî Efendi'nin nasbına dair Padîşâh Fermanı.

معرضه چاکرینه رسید که
حاجی صادره انقذی امام ثانی خفته شریاری بقیبه بولسج اولیغنه امام ثانی سابعه کدرتوغعی انقذیه مخله اولاسه معالک معالیه قصصی قضاوت اجماعک اجاری سنه
شرفند و بر یوریلایله ارفوخانه لطف بایه جناب جولانان نظومه شیفنده بفرخ اخلله اولیج ارفوخانه صفیه وچ لایرکدر ۸۶۸۶

İmam-ı Sâni-i Şehriyârî Ali Efendi'nin tebdiline ve onun yerine Sadık Efendi'nin atamasına dair Tezkire-i Senâ.

65539 (نسخه ۱)

نسخه

۱۱۱۹

کتابخانه مجلس شورای ملی تهران ۱۱۱۹

۵

مردم و حاکمین و بزرگان
سرایان و بزرگان و غیره
نایب انضام و اعتبار و بلاغ و غیره
و اینها و مرد و زن و هر که

۱۵
۱۰۲

۳

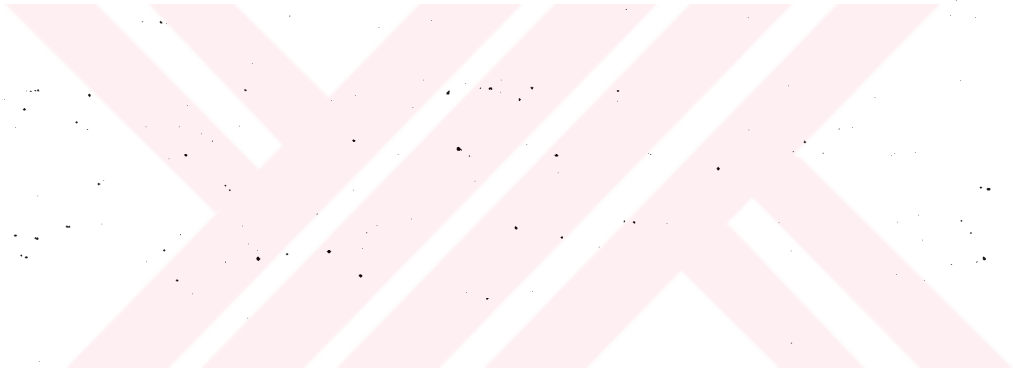
Saray-1 Hümâyûn'dan mahreç Nesim Sabâ Usta'nın Vefatı dolayısıyla boşta kalan 1530 kuruşluk maaşın 1500 kuruşunun imam Ali Efendi'ye tahsisine dair Ferman.

E.

معرض جاكرنيه ليردر
نافه مجسى اعطى ساقه سندن هراقىنك وفاقى خرد مارقى: جيديسنى شخصى وكنى اولاد اذغوسى ايكى كسان غويون مقننه جافتر سرفاز سلكه ابراهيم افقيه وياك غويونك مانده هلاقى سندن
خروج على افقيه وسكان غويونك وكنى حرم هلقينى طيد كارغندن قورجى عدى اغابه عقيبه لازم كلاد سندرلنك قلم اندرلم رلك اسلى بولمى شرفينغ وصوره جولا سهرلاراده سنده ضاج شرفى قى قىظه
عبدلن بوشخ اولقه اولدو اسرورفاده عققى قىلا لاركد سالاى

Nâfâ Meclisi Âzâlarından Tahir Efendi'nin vefatı dolayısıyla boşta kalan 2080 kuruşluk maaşın 1000 kuruşunun
Mabeyn-i Hümayûndan çıkarılan Ali Efendi'ye tahsisine dair ferman.

- لکھنؤ سے لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ
 - لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ : لکھنؤ -
 - لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ : لکھنؤ -
 لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ لکھنؤ : لکھنؤ -
 (لکھنؤ لکھنؤ) (لکھنؤ لکھنؤ) : لکھنؤ : لکھنؤ

[illegible]

Handwritten musical notation on ten staves, featuring Persian lyrics and musical symbols. The lyrics include:

دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی
دست بختی

The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines, along with Persian text written in a cursive script.

14135/42.5
 (14) Hicazî-Şîrîzînden azale kan mî kârî
 Ebu Halîk Şîrîzî
 ازلہ کان می کار می
 از شیرازی

Handwritten musical notation for the first system, featuring a single staff with Persian lyrics written below it.

Handwritten musical notation for the second system, featuring a single staff with Persian lyrics written below it.

Handwritten musical notation for the third system, featuring a single staff with Persian lyrics written below it.

شرق اوج آنرا قصاصه طنبوری علی افندی

(15)

Handwritten musical score with Persian lyrics. The lyrics include: "سوز فرقت سینه می دلم از بنم", "اشک چشمم طوبی به جهانم", "یوسف کوزده کلستانه باغ از بنم". The score is written on ten staves with various musical notations and Persian text.

شعرات
شعری از یوسف کوزده کلستانه باغ از بنم
Chayir Shaker - Telephone 514000

سوز فرقت سینه می دلم از بنم
اشک چشمم طوبی به جهانم
یوسف کوزده کلستانه باغ از بنم
Stamoul Yazari - de 514-Musica

(18) Müğni' etc. uylatin ---

111: 177/239-41

۷۷۹

Siphar Mubiy, Afri Samari

۷۷۹

Alf.

Handwritten musical notation on staves, including lyrics in Persian script. The notation includes various musical symbols, clefs, and notes. The lyrics are written in a cursive script, likely Persian or Arabic. The page is numbered 111: 177/239-41 and ۷۷۹.

۷۷۰

Handwritten musical notation on staves, including lyrics in Persian script. The notation includes various musical symbols, clefs, and notes. The lyrics are written in a cursive script, likely Persian or Arabic. The page is numbered ۷۷۰.

۷۷۱

Handwritten musical notation on staves, including lyrics in Persian script. The notation includes various musical symbols, clefs, and notes. The lyrics are written in a cursive script, likely Persian or Arabic. The page is numbered ۷۷۱.

33

۹۷۰۰۰۰

25-10-5

۵۵ قلم قلم ایچم می قضا لم صحما وده
 علقو افسو

A handwritten musical score for the song "The Rose Tree". The title is written at the top left. Below it are three staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The second staff has a bass clef and a key signature of one flat (Bb). The third staff has a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The lyrics are written below the staves, aligned with the notes. The handwriting is cursive and somewhat messy. There are some corrections and erasures visible in the notation. The paper appears aged and slightly discolored.

Handwritten musical notation for the song 'The Year'. The notation is written on two staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The melody is written in a simple, folk-like style. The second staff continues the melody and includes the lyrics 'The year' written below the notes. The notation is somewhat informal and appears to be a personal sketch or a working draft.

Handwritten musical notation on two staves. The notation includes various note values, rests, and decorative flourishes. The left staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The right staff begins with a treble clef and a key signature of one flat. The notation is written in a cursive, handwritten style.

Handwritten musical notation on two staves. The notation is in a cursive, handwritten style, likely a form of shorthand or a specific musical notation system. It includes various notes, rests, and symbols, with some text written above the staves.

Handwritten musical notation on two staves. The notation includes various notes, rests, and symbols, with some text written below the staves.

A handwritten musical score on a single five-line staff. The notation consists of various rhythmic symbols, including vertical strokes, beams connecting notes, and some letters like 'm' and 'n'. There are also some numbers written below the staff, such as '6' at the beginning and '10' towards the end. The handwriting is fluid and appears to be from a personal manuscript or sketch.

Abel
2-11-68

Handwritten musical notation on a single staff, featuring a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notation includes a series of notes and rests, with some notes beamed together. Above the staff, there are handwritten annotations: "se" and "se" in red ink, and "ni" and "ni" in black ink. A large, stylized "12" is written above the staff, and a "3" is written below the staff. The notation is written in black ink on a white background.

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring various notes, rests, and a large, stylized flourish at the end.

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring various notes and rests. The notation is written in black ink on a white background. The notes are mostly eighth and sixteenth notes, with some rests. The handwriting is somewhat stylized and appears to be a personal or working draft.

[illegible][illegible]

Handwritten musical notation on a five-line staff, featuring a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various notes, rests, and a double bar line. The text "Handwritten musical notation" is written vertically along the staff.

re; gay ka na hee

[illegible]

Handwritten musical notation on a staff, featuring a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. The text "Handwritten musical notation" is written above the staff.

Spilr Bote
1900. 7/6.

Yauz Sultan
Selam.

[illegible]

1371/237.8

۴۷

(22) *Apul ay Gonci leh nuray leim bez mi toh oim An*

آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن

آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن

Handwritten musical notation on ten staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. There are several annotations in Persian script interspersed between the staves, including "آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن" and "آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن".

Sipir Apur Sonet i

۴۸

Handwritten musical notation on ten staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. There are several annotations in Persian script interspersed between the staves, including "آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن" and "آپول ای گونسی له نورای لیم بزمی تو هیوم آن".

Muhayyer Zirgüle 2. Beste

(25)

خفیف

طنبور و آندیند

آنجیر بسنه

مختار زirküle

Zemîn

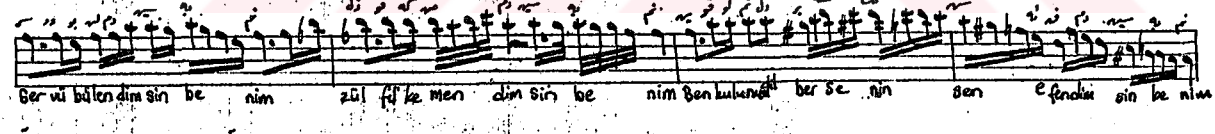
Terennüm

Miyân

Tercümân

Muhayyer Zirgüle 2. Beste T. Ali Ef. (Hafif)

(Ah) Gêhür ey şahi-i gül çehre biraz (ı) nûş idelim -
Gamı dîrîne: eygâmı. Peranmı edelim

(Ah) Nâle ye baplayalım şevk-i gül-rûyın ile
Söyle kim bîlbül-: nâledegi hânım edelim.

Terennüm

Serv-i bülendimsin benim, zülfi ke mendimsin benim.

Ben kulunum dilber senin, sen efendimsin benim.

Ah ah ah gel efendim gel, kerem eyle.

Bu gıfte ayrıca; Astile; K. Hicazlar/Ş. Semâî olmalı da beste

8.

Da gim ki su zi si na den et gan o lur

Gi lar Ca nim

Ca nim ya la ye lel mi rim mi rim te re lel lel le le lel le lel

le le lel le lel lel le lel lel li yar a man

a man be li da hi man

ey ey

Ka zi ya he ya li mi den gir se si

ne ye ca nim

Ca nim ya la ye lel mi rim mi rim te re lel lel le le lel le lel

le le lel le lel lel le lel lel li yar a man

a man be li da hi man

8.

Dagim ki süzi sineden efgan olur cihar.
 Elbette bir gece seni süzen olur yakan.
 Ey kasi yay bagal miyen gire sineye.
 Gikmaz kalim, cihar ise figan olur cihar.
 Canim canim yala yelal mrim tere lel lel
 Lele lel le lel lel li yar aman aman bel:

(27)

(Nâzîk)

مهرزیرکوله ای یورک سمنی طنبوری علوفندینک

Mu min i zi düb deride du dag le re düş di

dag le re düş di (Saz) Bül bül dü - yu - cak

ha le le bağ le re düş di bağ le

re düş di

Hüseyin Sadettin
Arslan
No. 1

ta dir ta dir ten nen nen nen nen dir te . te nen

ni - saz - ya la ya la yel lel lel lel

le le fe le lel li - saz - kurba nin o laun ban - se

nin ey a fe ti ca nim Ey ka - şı ke man

nim - saz - Kıl der di ne bir Ga re ta bi bin

Ca nim gel a ci va nim Ah

Ah dil sa na hay ran - saz Ah

ah can sa na kur ban

25-05/97-14-176/50-52

00. Muhayya - 25 miles

Bunte

1

9

Handwritten musical score for "Eghe vranstien" by J. van Amerongen. The score is written on ten staves. The first staff has a title "Eghe vranstien" and a signature "J. van Amerongen". The music is written in a style that combines notes with stylized, calligraphic flourishes. Various musical notations are present, including notes, rests, and dynamic markings like "p" (piano) and "f" (forte). The score is written in ink on aged paper.

1711 Ben. Caputo USAndera . . .
 14.176/55

(34) ~~Don't know what that~~ . . .

محمّد بن افراسیاب
اصول و فصول و مسائل
فصل چهارم در بیان
اصول و فصول و مسائل

Handwritten musical score for "Khat-e-Nasr" in Persian. The score is written on ten staves with Persian lyrics and musical notation. The lyrics include: "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr", "Khat-e-Nasr". The score is written in a cursive style with various musical notations including notes, rests, and bar lines. The lyrics are written in Persian script below the staves. The score is titled "Khat-e-Nasr" at the top.

[illegible]

Handwritten musical score for the song "Saidi" by M. S. Raza. The score is written on ten staves. It features a complex melodic line with many sharp signs (#) and some flat signs (b). The lyrics "Saidi" are written in Devanagari script below the staves. The notation includes various musical symbols like notes, rests, and bar lines. The handwriting is in black ink on a white background.

Ben ki tek eylenisim Canim cananım rem

...

عصا بر سرک ستمالی اصولو کس خنده زک ایلر جانم جانان ایلر

لباسی عطرانی

Handwritten musical notation on ten staves. The lyrics are written in Persian script below the notes. The notation includes various musical symbols such as clefs, notes, rests, and bar lines. The lyrics are:
Ben ki tek eylenisim Canim cananım rem
عصا بر سرک ستمالی اصولو کس خنده زک ایلر جانم جانان ایلر
لباسی عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی

Arzuvar Buzluk
I. Bede

Handwritten musical notation on seven staves. The lyrics are written in Persian script below the notes. The notation includes various musical symbols such as clefs, notes, rests, and bar lines. The lyrics are:
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی
عطرانی

(41)

Per to

—

21

آیات

صوفی

716

١٥٠

2

Cham

سليم

(43) Ussak Sakı - Tan. 7. Li Ef
74 dır (TET Sakak)

-Asikferi etne cānā hicābi-

[illegible]

عنا ویرقی طنبور، علی اندر

Ussat Serik. Tan. Bil. 77 (42) Meylettü gönüm sen dil-rûbâyâ -
ih. 184-27/218

عشاء شرقی طنبور علی قندیل
اصول نازی ۱۹۹۸

نغمہ کو دہ لیتے می

[illegible][illegible]

Chamli Selin

27 (42) May Lett

12
8

Handwritten musical notation for the song "Dil-e-Husn". The lyrics "Dil-e-Husn" are written above the notes. The melody is written on a single staff with a treble clef. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half). The lyrics "Dil-e-Husn" are written above the notes. The melody is written on a single staff with a treble clef. The notes are: G4 (quarter), A4 (quarter), B4 (quarter), C5 (quarter), B4 (quarter), A4 (quarter), G4 (quarter), F#4 (quarter), E4 (quarter), D4 (half).

Handwritten musical notation on a staff. Above the staff, there is Arabic text: "يا قولا" (Ya Qula). The notation includes a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 2/4 time signature. The melody consists of several notes, including a double bar line and a fermata.

Handwritten musical notation on a staff. Above the staff, there is Arabic script: "me" (م), "fa" (ف), "s" (س), "ka" (ك), and "na" (ن). The notation itself consists of several notes on a five-line staff, including quarter and eighth notes.

پیش فاصم

1000

El gönlüm sen dil

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are written in a style characteristic of early 20th-century Indian film music. Above the staff, the title 'Dil-e-Husn' is written in Urdu script. The notation includes various note values and rests, typical of the era.

Handwritten musical notation on a staff, showing a sequence of notes and rests.

Handwritten musical notation on a staff with Persian lyrics below it.

Handwritten musical notation on a staff with Arabic lyrics. The lyrics include "وَمَا لَكُمْ" and "وَمَا لَكُمْ".

-robbya-

شامل سلم

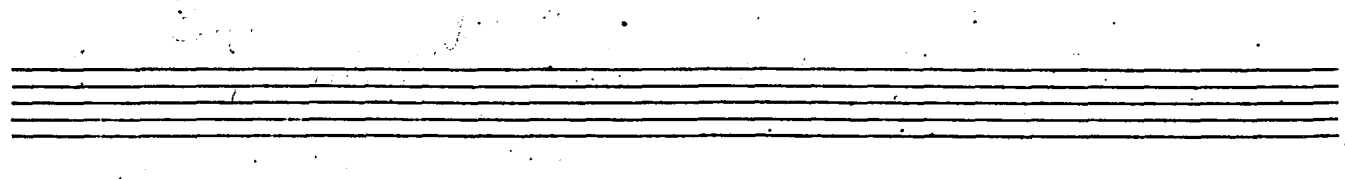
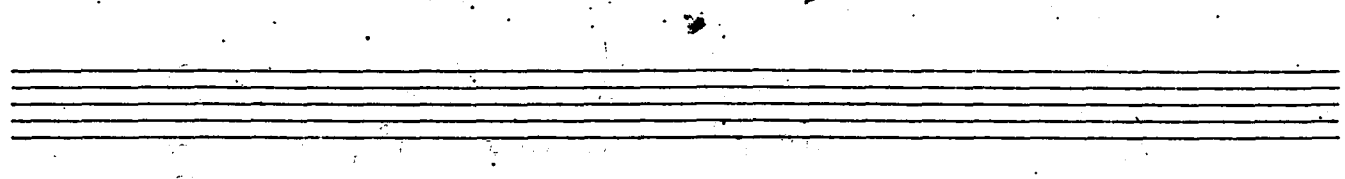
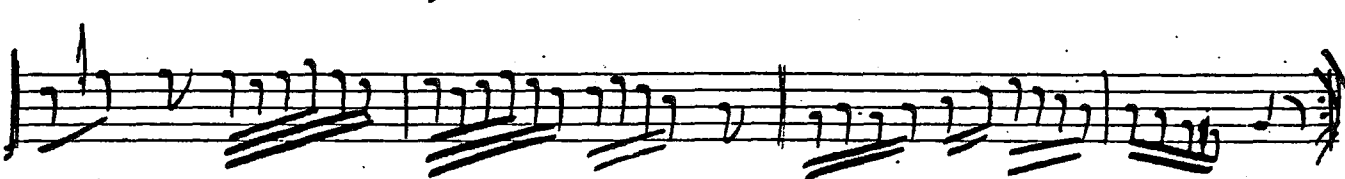
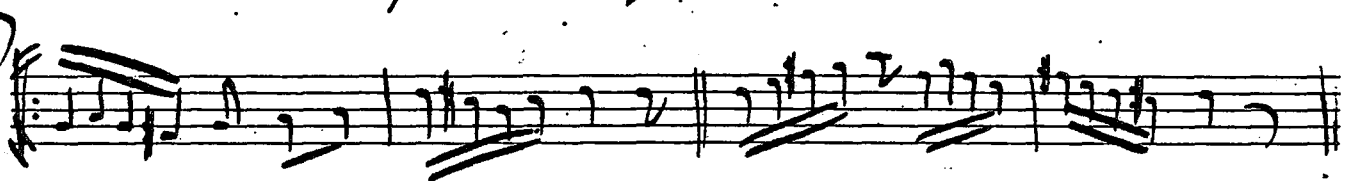
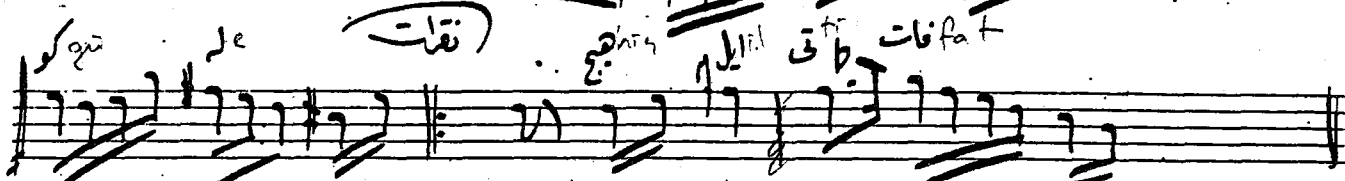
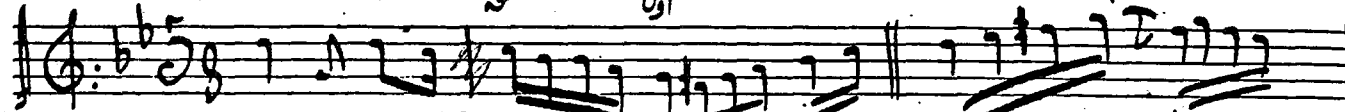
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

(49)

به عاشق اولدم بر لوله
اصول آفصاف
نہاوند شرق
علی قلی

Ben aşık ol'dum bu güle
Aşık ben aşık
اولم
بہ عاشق اولدم

۱۸.۱۹۳/۲۴۴

Sam. Lili of ۵۰۱ *Midbarn 5.*

نمایشگاه (50) *Exhibition of the National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

طوبی - سید داوود *Tabibi - Seyed Davud*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

مهری - محمد علی *Mehri - Mohammad Ali*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

کتابخانه ملی و اسنادخانه ایران *National Library and Archives of Iran*

(52) قطعه سوناتا رنر

Handwritten musical notation for the first system of the piece. The notation includes a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody is written on a single staff. The tempo marking 'Allegro' is visible. The notation is in Persian script.

Renā me ey peri pālak

(53) قطعه سوناتا رنر

Handwritten musical notation for the second system of the piece. The notation includes a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody is written on a single staff. The tempo marking 'Allegro' is visible. The notation is in Persian script.

Handwritten musical notation for the third system of the piece. The notation includes a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a 4/4 time signature. The melody is written on a single staff. The tempo marking 'Allegro' is visible. The notation is in Persian script.

[illegible]

دارمی بودن سستی بری
ادریک فی جوفدن بری

وَعَدِ الْجَسَدِ اِي رِي
اَو زَوَلِ فِي مَوْتِهِ رِي

طوبی و علی و زینب

(57)

Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various musical symbols such as notes, rests, and bar lines. There are several handwritten annotations in Persian/Arabic script interspersed between the staves, including "اصول", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور", "مقدور".

نقد

نقد

سُرقی لَهْزَام - اصول اقصای سُرقی لَهْزَام . اصول اقصای

طنبوری ملّی اندی

زمانی وار که هر بزم آگاه سک

بخی بر کوه دلو را لب آزار سک

کلیخه خاطر طوری زینار سک

نقرا ت

بخی بر کوه دلو را لب آزار سک

سودم بذر آفت کبی دار

چشم سپیدی اید در آزار

آماده آماده به صبر اید هم

نقرا ت

رحم بر کوه دلو را لب آزار سک

سُرقی لَهْزَام - اصول اقصای - طنبوری ملّی اندی

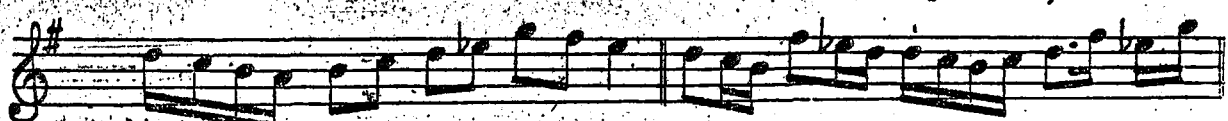
سور

دوم

بر نی

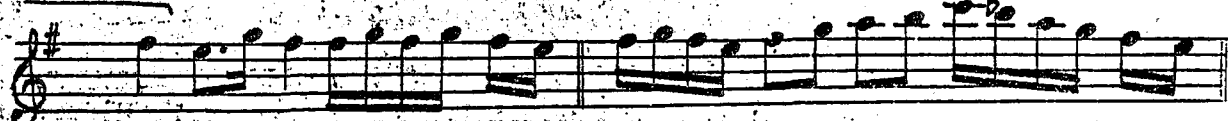

سازر یار بی کی

می جسد

هی سب

ای

کار دلو

مانه ا

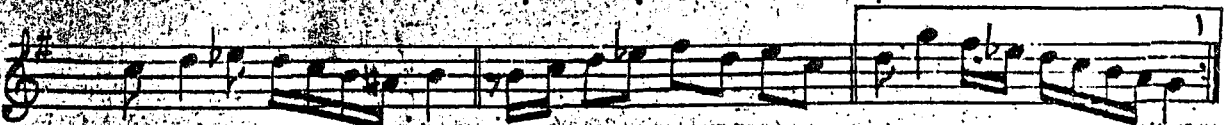
مانه آ

بید

ای صبر

سم ده

تدر

Handwritten musical notation on five staves. The lyrics are written in Persian script below the notes.

ای یار دل ده میل
سکا با ل می ع
آره نغمه یار دل ده میل ای

شرقی هزارم اصول آقصابی لادری فرستادنیک

ده نه فا ف کای سو

Handwritten musical notation on four staves. The lyrics are written in Persian script below the notes.

ساز نال می نغمه
بی دم فدا هک را دم ل کوز عین
مال ۸

• R. "Kleigam" Son. re.

هزيم في اهل بيوتك

1341 89/24
(69)

Re Kleigam al khimmara

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

موسيقى على آلة الكمان

Handwritten title and lyrics in Persian script, including "آهسته آهسته" (Slowly, slowly) and "بیا بیا" (Come, come).

Handwritten musical score on ten staves, featuring Persian lyrics and musical notation. The lyrics include "بیا بیا", "آهسته آهسته", and "بیا بیا".

Handwritten title and lyrics in Persian script, including "آهسته آهسته" (Slowly, slowly) and "بیا بیا" (Come, come).

Handwritten musical score on five staves, featuring Persian lyrics and musical notation. The lyrics include "بیا بیا", "آهسته آهسته", and "بیا بیا".

Handwritten musical score on ten staves. The notation includes various notes, rests, and bar lines. There are several annotations in Persian script above and below the staves, including "نقدار" (Nagdar) at the bottom left, "اصول استقامت" (Asl-e Istiqamat), "صدای ابرو بلند شود بر نوازند آه" (Seday-e abru band shod bar nawazand ah), "فوت از سرش" (Fot az sarash), "بسیار در حال نشیند" (Bishtar dar hal-e nashinad), "مستقر" (Mustaqar), "اصول زور" (Asl-e Zor), and "در حال نشیند" (Dar hal-e nashinad). The manuscript appears to be a historical or traditional piece.

Handwritten musical notation on ten staves, featuring Persian text and musical symbols. The text includes phrases like "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش", "نقش".

Ö Z G E Ç M İ Ş

1958 yılında Elazığ'da doğdu. Elazığ Atatürk Lisesini bitirdikten sonra, 1975 yılında İst.Bel.Kons. Türk Mûsikîsi bölümüne girdi. 1976 yılında, İst.Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarına geçerek, bu okulun Temel Bilimler bölümünden mezun oldu.

1979'da İzmir'e yerleşerek, İzmir Resim - Heykel Müzesi resim kurslarına devam etti. Pratik Sanatların resim bölümünü bitirdi. 1981 yılında, "Atatürk'ün 100.Doğum Yılı" nedeniyle düzenlenen bir resim yarışmasında Sanat Çevresi Dergisinin ödülünü kazandı. 1984'de İzmir'de kurulan Ege Üniversitesi Devlet Türk Mûsikîsi Konservatuvarı na Araştırma Görevlisi olarak girdi. Burada Kanun ve Türk Mûsikîsi Solfej-Nazariyat dersleri verdi. 1985 yılında Eskişehir'de düzenlenen Yunus Emre İlâhi Yarışmasında "Haktan İnen Şerbeti İçtik" adlı eseri, takdir ve teşvike lâyık görüldü. Çeşitli formlarda 30'un üzerinde eseri bulunmaktadır. Bir kısa metrajlı film ve bir televizyon dizisine, yalnız Türk Mûsikîsi makam ve enstrümanlarını kullanarak müzik yaptı. Basıma hazır bir şiir kitabı bulunmaktadır. Halen İ.T.Ü. Türk Mûsikîsi Devlet Konservatuvarında Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır.

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**